

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 385

Warszawa, 19 marca 2024 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Małgorzatę Golińską.

(-) Waldemar Andzel; (-) Dorota Arciszewska-Mielewczyk; (-) Iwona Ewa Arent; (-) Barbara Bartuś; (-) Mariusz Błaszczak; (-) Rafał Bochenek; (-) Jacek Bogucki; (-) Joanna Borowiak; (-) Artur Chojewski; (-) Anna Ewa Cicholska; (-) Witold Wojciech Czarnecki; (-) Elżbieta Duda; (-) Radosław Fogiel; (-) Andrzej Gawron; (-) Anna Gembicka; (-) Szymon Giżyński; (-) Małgorzata Golińska; (-) Małgorzata Gosiewska; (-) Marek Gróbarczyk; (-) Czesław Hoc; (-) Zbigniew Hoffmann; (-) Paweł Hreniak; (-) Paweł Jabłoński; (-) Maria Koc; (-) Andrzej Kryj; (-) Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk; (-) Joanna Lichocka; (-) Marlena Magdalena Małąg; (-) Ewa Malik; (-) Marek Matuszewski; (-) Anna Milczanowska; (-) Aleksander Mikołaj Mrówczyński; (-) Marcin Porzucek; (-) Urszula Rusecka; (-) Paweł Sałek; (-) Krzysztof Sobolewski; (-) Krzysztof Szczucki; (-) Paweł Szrot; (-) Jan Warzecha; (-) Agnieszka Wojciechowska van Heukelom; (-) Jarosław Zieliński.

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) miejskim planie adaptacji – rozumie się przez to dokument o charakterze strategiczno-wdrożeniowym obejmujący swoim zakresem obszar danego miasta, mający na celu zmniejszenie podatności miasta na zmiany klimatu, w tym poprawę zdolności przystosowania miasta do zmian klimatu;”;

2) w art. 14 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska oraz miejskich planów adaptacji.”;

3) w tytule I w dziale III po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. 1. Dla miasta o liczbie mieszkańców równej 20 tysięcy lub większej sporządza się miejski plan adaptacji.

2. Rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia miejskiego planu adaptacji.

3. Uchwałę, o której mowa w ust. 2, rada gminy podejmuje z własnej inicjatywy albo na wniosek burmistrza albo prezydenta miasta.

4. Burmistrz albo prezydent miasta, o którym mowa w ust. 1, po podjęciu przez radę gminy uchwały, o której mowa w ust. 2, sporządza projekt miejskiego planu adaptacji w

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawę z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ustawę z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, ustawę z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji oraz ustawę z dnia 4 listopada 2022 r. o Centralnym Azylu dla Zwierząt.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2687 oraz z 2023 r. poz. 877, 1506, 1688, 1719, 1762, 1890, 1963 i 2029.

celu realizacji polityki ochrony środowiska, w szczególności wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu, oraz realizacji celów zawartych w strategiach rozwoju, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1, oraz planach, o których mowa w art. 315 pkt 1–3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, 1688, 1890, 1963 i 2029).

5. Miejski plan adaptacji zawiera co najmniej:

- 1) część analityczną, w tym:
 - a) analizę zjawisk meteorologicznych i hydrologicznych oraz ich pochodnych,
 - b) scenariusze zmian klimatu,
 - c) opis głównych zagrożeń klimatycznych dla miasta wynikających z analizy i scenariuszy, o których mowa w lit. a oraz b,
 - d) ocenę wrażliwości miasta na zmiany klimatu,
 - e) ocenę potencjału adaptacyjnego miasta do zmian klimatu,
 - f) analizę podatności miasta na zmiany klimatu,
 - g) analizę ryzyka związanego ze zmianami klimatu i szans wynikających z tych zmian;
 - 2) zbiór danych przestrzennych, w tym część graficzną zawierającą przedstawienie wyników analiz, o których mowa w pkt 1 lit. a, f oraz g;
 - 3) część programową, w tym:
 - a) szczegółowe cele planu, określone na podstawie pkt 1 i 2, wraz z ich miernikami,
 - b) działania adaptacyjne do zmian klimatu, określone na podstawie pkt 1 i 2, w tym opis, wskaźniki oraz harmonogram rzeczowo-finansowy tych działań,
 - c) wskazanie podmiotów i organów biorących udział w opracowaniu planu oraz sposobach ich włączenia w opracowanie tego planu;
 - 4) sposób wdrażania planu, w tym:
 - a) wskazanie podmiotów i organów odpowiedzialnych za wdrożenie działań adaptacyjnych do zmian klimatu,
 - b) monitorowanie wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu z wykorzystaniem wskaźników, o których mowa w pkt 3 lit. b;
 - 5) wnioski i rekomendacje sporządzone na podstawie pkt 3.
6. Miejski plan adaptacji jest przyjmowany przez radę gminy w drodze uchwały.
7. Miejski plan adaptacji nie jest aktem prawa miejscowego.

8. Burmistrz albo prezydent miasta, o którym mowa w ust. 1, przekazuje Instytutowi Ochrony Środowiska – Państwowemu Instytutowi Badawczemu, zwanemu dalej „Instytutem Ochrony Środowiska”, za pośrednictwem systemu elektronicznego udostępnianego przez ten Instytut, uchwałę w sprawie przyjęcia miejskiego planu adaptacji wraz z tym planem w terminie 30 dni od dnia podjęcia uchwały.

9. Burmistrz albo prezydent miasta, o którym mowa w ust. 1, monitoruje wdrażanie działań adaptacyjnych do zmian klimatu, o których mowa w ust. 5 pkt 3 lit. b, przez podmioty i organy, o których mowa w ust. 5 pkt 4 lit. a.

10. Burmistrz albo prezydent miasta, o którym mowa w ust. 1, sporządza co 2 lata od dnia przyjęcia miejskiego planu adaptacji sprawozdanie z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu, o którym mowa w ust. 9, i przedstawia je radzie gminy.

11. Sprawozdanie z monitorowania, o którym mowa w ust. 10, zawiera w szczególności następujące informacje:

- 1) dane dotyczące miasta, dla którego jest sporządzane sprawozdanie;
- 2) o osiągniętych miernikach, o których mowa w ust. 5 pkt 3 lit. a;
- 3) o działaniach adaptacyjnych do zmian klimatu, o których mowa w ust. 5 pkt 3 lit. b.

12. Sprawozdanie z monitorowania, o którym mowa w ust. 10, sporządza się zgodnie ze wzorem określonym w przepisach wydanych na podstawie ust. 18.

13. Po przedstawieniu sprawozdania z monitorowania, o którym mowa w ust. 10, radzie gminy burmistrz albo prezydent miasta, o którym mowa w ust. 1, przekazuje je Instytutowi Ochrony Środowiska w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po okresie, którego ono dotyczy, za pośrednictwem systemu elektronicznego udostępnianego przez ten Instytut.

14. Burmistrz albo prezydent miasta, o którym mowa w ust. 1, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie miejskiego planu adaptacji.

15. Burmistrz albo prezydent miasta, o którym mowa w ust. 1, jeżeli jest to niezbędne do poznania potrzeb, zebrania stanowisk i pomysłów interesariuszy oraz ich oceny tych stanowisk i pomysłów lub rozwijania dialogu między interesariuszami w ramach kształtowania i prowadzenia polityki adaptacyjnej, może wymagać od

interesariuszy uczestniczących w postępowaniu, o którym mowa w ust. 14, podania imienia i nazwiska albo nazwy, adresu zamieszkania lub siedziby oraz adresu poczty elektronicznej, o ile interesariusz ją posiada.

16. Instytut Ochrony Środowiska weryfikuje i analizuje sprawozdania z monitorowania, o których mowa w ust. 10, oraz sporządza i przekazuje w terminie do dnia 30 listopada roku sprawozdawczego ministrowi właściwemu do spraw klimatu podsumowanie tych sprawozdań.

17. Zadania Instytutu Ochrony Środowiska, o których mowa w ust. 16, są finansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach celu określonego w art. 400a ust. 1 pkt 16.

18. Minister właściwy do spraw klimatu określi, w drodze rozporządzenia, wzór formularza sprawozdania z monitorowania, o którym mowa w ust. 10, oraz szczegółowy sposób przekazywania tego sprawozdania, mając na uwadze potrzebę ujednolicenia zakresu informacji przekazywanych przez burmistrzów albo prezydentów miast, o których mowa w ust. 1, oraz sprawnego przekazywania tych informacji Instytutowi Ochrony Środowiska.

19. Miejski plan adaptacji aktualizuje się, uwzględniając sprawozdania z monitorowania, o których mowa w ust. 10, nie rzadziej niż raz na 6 lat.

20. Przepisy dotyczące miejskiego planu adaptacji, o których mowa w ust. 2–8, stosuje się odpowiednio do jego aktualizacji.”;

4) w art. 71 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W gminach, które posiadają miejski plan adaptacji, przy sporządzaniu i aktualizacji strategii rozwoju gminy, planów ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się wnioski i rekomendacje, o których mowa w art. 18a ust. 5 pkt 5.”;

5) w art. 72 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wymagania, o których mowa w ust. 1–3, określa się na podstawie opracowań ekofizjograficznych, stosownie do rodzaju sporządzanego dokumentu, cech poszczególnych elementów przyrodniczych i ich wzajemnych powiązań, a dla miast, które posiadają miejskie plany adaptacji – także na podstawie wniosków i rekomendacji, o których mowa w art. 18a ust. 5 pkt 5.”;

6) w art. 88 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Modelowanie matematyczne transportu i przemian substancji w powietrzu oraz analizy wyników tego modelowania wykonuje Instytut Ochrony Środowiska.”;

7) w art. 91 ust. 9c otrzymuje brzmienie:

„9c. W przypadku stref, dla których programy ochrony powietrza zostały uchwalone, a poziomy dopuszczalne lub docelowe lub pułap stężenia ekspozycji są przekraczane w kolejnych latach, zarząd województwa jest obowiązany opracować projekt aktualizacji programu w terminie 4 lat od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, określając w nim działania ochronne dla grup ludności wrażliwych na przekroczenie, obejmujących w szczególności osoby starsze i dzieci. Sejmik województwa w terminie 3 miesięcy od dnia opracowania projektu aktualizacji programu ochrony powietrza określa, w drodze uchwały, aktualizację programu.”;

8) w art. 400h w ust. 1 w pkt 3 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) w przypadku pożyczki lub dotacji z wojewódzkiego funduszu – 1% przychodów uzyskanych przez ten fundusz w roku poprzednim;”;

9) w art. 403:

a) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Finansowanie ochrony środowiska i gospodarki wodnej, o którym mowa w ust. 1 i 2, może polegać na udzielaniu dotacji celowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych z budżetu gminy lub budżetu powiatu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów inwestycji podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych lub jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi.

5. Rada gminy albo rada powiatu określi, w drodze uchwały, zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, obejmujące:

- 1) kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania;
- 2) tryb weryfikacji spełnienia kryteriów, o których mowa w pkt 1;
- 3) tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji i sposób jej rozliczania.”;

b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:

„5a. Rada gminy albo rada powiatu w uchwale, o której mowa w ust. 5, może określić:

- 1) kategorie podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych uprawnionych do otrzymania dotacji;

- 2) dodatkowe kryteria lub warunki, jakie będą musiały zostać spełnione przez podmiot lub jednostkę ubiegającą się o udzielenie dotacji, w tym kryteria lub warunki wynikające z wymagań określonych w przepisach odrębnych lub w umowie zawartej przez gminę albo powiat z Narodowym Funduszem albo wojewódzkim funduszem, w ramach której gmina albo powiat otrzymuje dotację, o której mowa w art. 411 ust. 1 pkt 2;
 - 3) tryb weryfikacji spełnienia kryteriów lub warunków, o których mowa w pkt 2.
5b. W przypadku gdy uchwała, o której mowa w ust. 5, określa kryteria lub warunki, o których mowa w ust. 5a pkt 2, dotyczące dochodów osoby fizycznej ubiegającej się o udzielenie dotacji celowej z budżetu gminy albo budżetu powiatu, przepisy art. 411 ust. 10g–10r i 10sa stosuje się odpowiednio.”;
 - c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:
„6. Udzielenie dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, następuje na podstawie umowy zawartej z podmiotem niezaliczonym do sektora finansów publicznych albo jednostką, o których mowa w ust. 4. W przypadku gdy dotacja celowa stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis jej udzielenie następuje z uwzględnieniem warunków dopuszczalności tej pomocy określonych w przepisach prawa Unii Europejskiej.”;
- 10) w art. 411:
- a) ust. 10l otrzymuje brzmienie:
„10l. Do ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, o którym mowa w ust. 10g, z gospodarstwa rolnego stosuje się przepisy art. 5 ust. 8–9 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, przy czym:
 - 1) ilekroć w tych przepisach jest mowa o:
 - a) rodzinie – rozumie się przez to gospodarstwo domowe, o którym mowa w ust. 10j,
 - b) gospodarstwie rolnym – rozumie się przez to gospodarstwo rolne, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333 oraz z 2023 r. poz. 1450);
 - 2) wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu, o którym mowa w ust. 10g, z gospodarstwa rolnego jest ustalana na podstawie dochodów osiągniętych w:
 - a) przedostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 10g – w

przypadku żądania złożonego w okresie od dnia 1 stycznia danego roku do dnia ogłoszenia w danym roku, w drodze obwieszczenia, przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego,

- b) ostatnim roku kalendarzowym poprzedzającym rok, w którym złożono żądanie wydania zaświadczenia, o którym mowa w ust. 10g – w przypadku żądania złożonego w okresie od dnia następującego po dniu ogłoszenia w danym roku, w drodze obwieszczenia, o którym mowa w lit. a, wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego do dnia 31 grudnia danego roku.”,

- b) dodaje się ust. 12 w brzmieniu:

„12. Wojewódzkie fundusze – w zakresie, w jakim są zaangażowane w realizację inwestycji w rozumieniu art. 14la pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju – udostępniają, w formie pisemnej w postaci papierowej lub elektronicznej, niezbędne dane osobowe osób fizycznych przetwarzane w związku z realizacją tej inwestycji:

- 1) Narodowemu Funduszowi jako ostatecznemu odbiorcy wsparcia w rozumieniu art. 14la pkt 6 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju albo jako jednostce wspierającej plan rozwojowy w rozumieniu art. 14la pkt 4 tej ustawy – na jego żądanie,
- 2) ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego, instytucji odpowiedzialnej za realizację reformy, instytucji odpowiedzialnej za realizację inwestycji, Szefowi Krajowej Administracji Skarbowej oraz właściwym jednostkom organizacyjnym Krajowej Administracji Skarbowej, Komisji Europejskiej, Europejskiemu Urzędowi do spraw Zwalczania Nadużyć Finansowych, Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu i Prokuraturze Europejskiej – na ich żądanie

– w celu realizacji, kontroli, audytu i ewaluacji reform i inwestycji na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju lub w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającym Instrument na rzecz

Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, str. 17, z późn. zm.³⁾).”.

Art. 2. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5a po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:

„6a. W ramach środków wydatkowanych na realizację budżetu obywatelskiego wyodrębnia się pulę przeznaczoną na realizację projektów związanych z ochroną miejskiego środowiska przyrodniczego, których realizacja ma prowadzić do zwiększania powierzchni biologicznie czynnej oraz retencji wód opadowych i roztopowych.”;

2) w art. 10e w ust. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i klimatyczno-środowiskowym;”;

3) w art. 10f w ust. 5 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza, przestrzenna lub klimatyczno-środowiskowa gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju ponadlokalnego lub strategią rozwoju województwa.”;

4) w art. 10g w ust. 9 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Strategia rozwoju ponadlokalnego podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza, przestrzenna lub klimatyczno-środowiskowa obszaru objętego strategią albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju województwa.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 29:

a) w ust. 1 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) zbiorników bezodpływowych na wody opadowe lub roztopowe o pojemności większej niż 5 m³ i nie większej niż 15 m³;”;

b) w ust. 2 w pkt 33 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 34 w brzmieniu:

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 410 z 18.11.2021, str. 197 oraz Dz. Urz. UE L 63 z 28.02.2023, str. 1.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 553, 967, 1506, 1597, 1681, 1688, 1762, 1890, 1963 i 2029.

„34) zbiorników bezodpływowych na wody opadowe lub roztopowe o pojemności nie większej niż 5 m³.”;

2) w art. 43 ust. 1aa otrzymuje brzmienie:

„1aa. Obowiązkowi geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej, o której mowa w ust. 1, podlegają budynki, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 16 lit. b, stacje ładowania, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 25, oraz obiekty budowlane, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 6a i ust. 2 pkt 34.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094 oraz z 2023 r. poz. 572 i 1688) w art. 11 w ust. 2 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) tworzenie warunków do prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu;”.

Art. 5. W ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) wymagania ochrony środowiska, w tym:

- a) gospodarowania wodami,
- b) ochrony gruntów rolnych i leśnych,
- c) ochrony złóż kopalin,
- d) zmniejszania podatności na zmiany klimatu;”;

2) w art. 13b po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) wnioski i rekomendacje zawarte w miejskim planie adaptacji;”;

3) w art. 39 w ust. 3 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) zasady prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz działań adaptacyjnych do zmian klimatu, które zmniejszają podatność regionu na zmiany klimatu;”;

4) w art. 52 w ust. 2 w pkt 2 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) określenie charakterystycznych parametrów technicznych inwestycji oraz dane charakteryzujące jej wpływ na środowisko, w tym jej podatność na zmiany klimatu;”;

5) w art. 54 w ust. 1 pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1506, 1597, 1688, 1890 i 2029.

„b) ochrony środowiska, w tym podatność na zmiany klimatu, ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,”.

Art. 6. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890) w art. 78 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu:

„2. Przy zakładaniu terenu zieleni w pierwszej kolejności należy wykorzystywać zasoby przyrodnicze tego terenu, w tym zachować istniejącą roślinność rodzimą, oraz zapewnić, aby powierzchnia biologicznie czynna zajmowała co najmniej 95% powierzchni tego terenu zieleni.

3. Przy utrzymywaniu terenu zieleni w pierwszej kolejności należy wzmacniać funkcje przyrodnicze tego terenu, w tym przez ekstensywną pielęgnację zieleni oraz pozostawienie części terenu do naturalnej wegetacji, oraz należy dążyć do tego, aby jak największy udział w powierzchni tego terenu miała powierzchnia biologicznie czynna.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2023 r. poz. 846 i 1681) po art. 3a dodaje się art. 3b w brzmieniu:

„Art. 3b. 1. Biomasa pozyskana z drzew i krzewów, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. c, wprowadzana do obrotu lub obejmowana procedurą celną dopuszczenia do obrotu w postaci brykietu lub peletu z przeznaczeniem, o którym mowa w art. 1 ust. 2, spełnia wymagania jakościowe określone dla tego rodzaju paliwa ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz interesy konsumentów.

2. Minister właściwy do spraw energii oraz minister właściwy do spraw klimatu określają, w drodze rozporządzenia, wymagania jakościowe dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. c, wprowadzanej do obrotu lub obejmowanej procedurą celną dopuszczenia do obrotu w postaci brykietu lub peletu z przeznaczeniem, o którym mowa w art. 1 ust. 2, biorąc pod uwagę stan wiedzy technicznej w tym zakresie wynikający z badań tych paliw, a także doświadczeń w ich stosowaniu, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby poprawy jakości powietrza, w tym ograniczenia emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 1259 i 1273) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 10a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju, projekt polityki publicznej, projekt programu rozwoju lub projekt programu służącego realizacji umowy partnerstwa przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych.”;

2) w art. 24g ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Środki Funduszu przeznacza się na:

- 1) wzmacnianie zdolności inwestycyjnych miast i miejskich obszarów funkcjonalnych ukierunkowanych na zieloną transformację, przy jednoczesnej dbałości o jakość środowiska przyrodniczego i jednoczesnym nieograniczaniu potencjału do rozwoju społeczno-gospodarczego, w tym na:
 - a) wsparcie projektów inwestycyjnych,
 - b) zapewnienie zdolności instytucjonalnej jednostek samorządu terytorialnego do realizowania projektów,
 - c) zintegrowanie z procedurami planowania przestrzennego,
 - d) zapewnienie partycypacji społecznej przez organizację konsultacji;
- 2) wdrażanie projektów lub inwestycji wynikających z kluczowych dokumentów strategicznych w obszarze krajowej polityki regionalnej lub polityki miejskiej;
- 3) realizację zadań polegających na wsparciu działań w zakresie organizacji lub promocji inicjatyw służących promowaniu społeczno-gospodarczego, regionalnego i przestrzennego rozwoju kraju;
- 4) realizację zadań polegających na rozwoju społeczności lokalnych lub wzmacnianiu społeczeństwa obywatelskiego.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21 w ust. 2 w pkt 23:

a) w lit. a dodaje się tiret siódme w brzmieniu:

„– miejskich planów adaptacji,”

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1113, 1501, 1506, 1688, 1719, 1890, 1906 i 2029.

- b) po lit. eb dodaje się lit. ec i ed w brzmieniu:
 - „ec) miejskich planach adaptacji,
 - ed) sprawozdaniach z monitorowania, o których mowa w art. 18a ust. 10 tej ustawy,”;
- 2) w art. 25 w ust. 1 w pkt 8 w lit. a po tiret drugim średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się tiret trzecie i czwarte w brzmieniu:
 - „– miejskie plany adaptacji w rozumieniu art. 3 pkt 9a tej ustawy,
 - sprawozdania z monitorowania, o których mowa w art. 18a ust. 10 tej ustawy,”;
- 3) w art. 62 w ust. 1:
 - a) w pkt 1:
 - po lit. ca dodaje się lit. cb w brzmieniu:
 - „cb) klimat,”,
 - lit. d otrzymuje brzmienie:
 - „d) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a–cb,”,
 - b) po pkt 1a dodaje się pkt 1b w brzmieniu:
 - „1b) podatność danego przedsięwzięcia na zmiany klimatu,”;
- 4) w art. 63 w ust. 1 w pkt 1 w lit. e wyrazy „ze zmianą klimatu” zastępuje się wyrazami „ze zmianami klimatu”;
- 5) w art. 66 w ust. 1:
 - a) w pkt 1 lit. g otrzymuje brzmienie:
 - „g) ocenione w oparciu o wiedzę naukową ryzyko wystąpienia poważnych awarii lub katastrof naturalnych i budowlanych, przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii, w tym ryzyko związane ze zmianami klimatu, obejmujące analizę podatności na zmiany klimatu, uwzględniającą narażenie oraz odporność przedsięwzięcia na zmiany klimatu,”;
 - b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
 - „6) określenie przewidywanego oddziaływania analizowanych wariantów na środowisko, w tym również w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i katastrofy naturalnej i budowlanej, na klimat, w tym emisje gazów cieplarnianych i oddziaływania istotne z punktu widzenia adaptacji do zmian klimatu, przewidywanej podatności na zmiany klimatu, uwzględniającej narażenie i odporność analizowanych wariantów na zmiany klimatu, a także

możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko, a w przypadku drogi, o której mowa w art. 24ga ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, także wpływu planowanej drogi na bezpieczeństwo ruchu drogowego;”.

Art. 10. W ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2023 r. poz. 2496) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 w pkt 1c w lit. a po tiret pierwszym dodaje się tiret w brzmieniu:
„– rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/1186 z dnia 24 kwietnia 2015 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykietowania energetycznego miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, str. 20, z późn. zm.⁷⁾),”;
- 2) w art. 11b ust. 11 otrzymuje brzmienie:
„11. Współfinansowanie ze środków Funduszu wynosi nie więcej niż 90% kosztów realizacji porozumienia, o którym mowa w art. 11c ust. 1.”;
- 3) w art. 11c:
 - a) w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
„4) zabezpieczenia w swoim budżecie środków finansowych pochodzących z dochodów własnych lub ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, których suma stanowi 10% kosztów realizacji porozumienia, a w przypadku miast, których liczba mieszkańców przekracza 100 000 – więcej niż 10% kosztów realizacji porozumienia.”;
 - b) w ust. 5 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) koszty realizacji porozumienia, wraz z ich uzasadnieniem, na podstawie liczby przedsięwzięć niskoemisyjnych, o których mowa w pkt 2, przy czym średni koszt realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego w jednym budynku mieszkalnym jednorodzinnym, a w przypadku budynku mieszkalnego jednorodzinnego o dwóch lokalach – w jednym lokalu, nie może przekroczyć kwoty 106 000 zł;”;
- 4) w art. 11d:

⁷⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 38 z 15.02.2017, str. 1.

- a) w ust. 1 uchyla się pkt 3 i 4,
 - b) w ust. 1b wyrazy „oświadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 4” zastępuje się wyrazami „oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2”,
 - c) ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. W przypadku realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego na podstawie ust. 2a nie stosuje się przepisów ust. 1–2 i 5–12, art. 11e i art. 11f.”,
 - d) w ust. 7 wyrazy „oświadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 4” zastępuje się wyrazami „oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2”,
 - e) w ust. 7e:
 - we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „oświadczeniach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 4” zastępuje się wyrazami „oświadczeniu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2”,
 - pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) przeprowadzić wywiad środowiskowy, o którym mowa w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1335);”,
 - f) w ust. 8a w pkt 2 wyrazy „oświadczeń, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 4” zastępuje się wyrazami „oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2”,
 - g) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, sporządza się zgodnie ze wzorem udostępnionym w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw klimatu.”;
- 5) w art. 11f:
- a) w ust. 6 wyrazy „oświadczeniach, o których mowa w art. 11d ust. 1 pkt 2 lub 4” zastępuje się wyrazami „oświadczeniu, o którym mowa w art. 11d ust. 1 pkt 2”,
 - b) w ust. 7 w pkt 2 wyrazy „oświadczenia, o których mowa w art. 11d ust. 1 pkt 2 lub 4” zastępuje się wyrazami „oświadczenie, o którym mowa w art. 11d ust. 1 pkt 2”.

Art. 11. W ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. z 2022 r. poz. 673) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 5 w ust. 2 wyrazy „31 stycznia” zastępuje się wyrazami „28 lutego”;
- 2) w art. 9:

- a) w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „5 lat” zastępuje się wyrazami „4 lata”,
- b) w ust. 1b wyrazy „5 lat” zastępuje się wyrazami „4 lata”,
- c) w ust. 1f wyrazy „12 miesięcy” zastępuje się wyrazami „6 miesięcy”,
- d) w ust. 5:
 - pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1) dotyczą kolejnych 6 lat kalendarzowych kończących się cyfrą 0 albo cyfrą 5, następujących po roku, w którym są sporządzane prognozy;”,
 - uchyla się pkt 2,
 - pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:
 - „3) informacje i dane podaje się na podstawie danych dla roku odniesienia, gromadzonych na potrzeby statystyki publicznej, a w razie braku takich danych – na podstawie innych posiadanych danych dla tego roku, ze wskazaniem ich źródła, gdzie rokiem odniesienia jest rok rozpoczynający się 3 lata przed rokiem, w którym są sporządzane prognozy;
 - 4) w uzasadnionych przypadkach dla poszczególnych informacji i danych można przyjąć za rok odniesienia inny reprezentatywny rok niż rok, o którym mowa w pkt 3, dla którego są dostępne te informacje i dane, pod warunkiem zamieszczenia w prognozach informacji o roku, którego one dotyczą, oraz powodu ich wykorzystania.”,
- e) po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:
 - „5a. Krajowy ośrodek w okresie od 18 do 22 miesięcy od dnia sporządzenia prognoz, o których mowa w ust. 1 i 1b, przeprowadza ocenę dotyczącą zasadności sporządzenia aktualizacji tych prognoz i w razie potrzeby sporządzenia aktualizacji wskazuje jej zakres, biorąc pod uwagę w szczególności:
 - 1) zmiany mające wpływ na poziomy aktywności, które zaszły w okresie 18 miesięcy od dnia sporządzenia ostatnich prognoz, w obszarze:
 - a) krajowych lub sektorowych polityk i strategii gospodarczych,
 - b) krajowych przepisów prawa dotyczących poszczególnych sektorów gospodarki, o których mowa w ust. 1;
 - 2) udział aktywności, której poziom uległ zmianie, w całkowitej wielkości emisji.”,
- f) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Krajowy ośrodek sporządza aktualizację prognoz, o których mowa w ust. 1 i 1b, w terminie 2 lat od dnia ich sporządzenia, jeżeli ocena, o której mowa w ust. 5a, wykazała zasadność sporządzenia aktualizacji. Aktualizacja prognoz jest sporządzana na podstawie tej oceny.”,

g) uchyla się ust. 7,

h) w ust. 8 wyrazy „1c–1e” zastępuje się wyrazami „1c–1f”,

i) uchyla się ust. 9;

3) w art. 12 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prognozy wielkości emisji i pochłaniania obejmują okres 30 lat i są aktualizowane po upływie 4 lat.”;

4) w art. 16b:

a) ust. 12 i 13 otrzymują brzmienie:

„12. W przypadku gdy:

1) z inwentaryzacji emisji, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 3, lub z prognoz wielkości emisji, o których mowa w art. 12 ust. 1, wynika, że przyjęty w Krajowym programie ograniczania zanieczyszczenia powietrza poziom redukcji emisji substancji wynikający ze ścieżki redukcji emisji nie został osiągnięty lub zachodzi ryzyko, że nie zostanie osiągnięty, oraz

2) do upływu terminu, o którym mowa w ust. 10, pozostaje więcej niż 24 miesiące – dokonuje się aktualizacji Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza w zakresie wariantów strategicznych, o których mowa w ust. 3 pkt 2, oraz środków i strategii, o których mowa w ust. 3 pkt 4.

13. Aktualizacja, o której mowa w ust. 12, dotyczy dodatkowych działań i środków, które zostały lub zostaną podjęte w celu zmniejszenia poziomu emisji substancji zgodnie z przyjętą ścieżką redukcji emisji spośród ścieżek redukcji emisji, o których mowa w art. 16c.”,

b) ust. 15 i 16 otrzymują brzmienie:

„15. Aktualizacji, o której mowa w ust. 12, dokonuje się w terminie 18 miesięcy od dnia przekazania Komisji Europejskiej inwentaryzacji emisji, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 3, lub prognoz wielkości emisji, o których mowa w art. 12 ust. 1.

16. Do aktualizacji Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza stosuje się odpowiednio przepisy ust. 1, 2 i 4–9, przy czym do aktualizacji, o której mowa w ust. 12, nie stosuje się ust. 4.”;

5) w art. 16d ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw klimatu informuje właściwych ministrów w zakresie ich właściwości, że zgodnie z inwentaryzacją emisji, o której mowa w art. 11 ust. 1 pkt 3, lub z prognozami wielkości emisji, o których mowa w art. 12 ust. 1, przyjęty w Krajowym programie ograniczania zanieczyszczenia powietrza poziom redukcji emisji substancji wynikający ze ścieżki redukcji emisji nie został osiągnięty lub zachodzi ryzyko, że nie zostanie osiągnięty.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 4 listopada 2022 r. o Centralnym Azylu dla Zwierząt (Dz. U. poz. 2375) w art. 36 w ust. 1 pkt 1–10 otrzymują brzmienie:

- „1) 2022 r. – 0,000 mln zł;
- 2) 2023 r. – 0,962 mln zł;
- 3) 2024 r. – 7,093 mln zł;
- 4) 2025 r. – 7,100 mln zł;
- 5) 2026 r. – 10,310 mln zł;
- 6) 2027 r. – 14,150 mln zł;
- 7) 2028 r. – 18,879 mln zł;
- 8) 2029 r. – 6,280 mln zł;
- 9) 2030 r. – 6,300 mln zł;
- 10) 2031 r. – 6,300 mln zł.”.

Art. 13. Miastami, o których mowa w art. 18a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, są miasta, w których liczba mieszkańców, zgodnie z danymi statystycznymi w roku wejścia w życie niniejszej ustawy oraz na koniec każdego z 3 lat poprzedzających rok wejścia w życie niniejszej ustawy, jest równa 20 tysięcy lub większa.

Art. 14. Uchwalenie miejskich planów adaptacji, o których mowa w art. 18a ustawy zmienianej w art. 1, następuje w terminie do 30 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszego przepisu.

Art. 15. 1. Dotychczas uchwalone w miastach o liczbie mieszkańców równej 20 tysięcy lub większej dokumenty o charakterze strategiczno-wdrożeniowym, niebędące aktami prawa miejscowego, które realizują cel określony w art. 3 pkt 9a ustawy zmienianej w art. 1, uznaje się za miejskie plany adaptacji w rozumieniu art. 3 pkt 9a ustawy zmienianej w art. 1.

2. Informację o uznaniu dokumentu o charakterze strategiczno-wdrożeniowym, o którym mowa w ust. 1, za miejski plan adaptacji właściwy burmistrz albo prezydent miasta zamieszcza

w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu gminy, w terminie 14 dni od uznania, o którym mowa w ust. 1, oraz przekazuje Instytutowi Ochrony Środowiska – Państwowemu Instytutowi Badawczemu, zwanemu dalej „Instytutem Ochrony Środowiska”, w terminie 30 dni od dnia tego zamieszczenia.

3. Dokumenty o charakterze strategiczno-wdrożeniowym, o których mowa w ust. 1, zachowują ważność i mogą być zmieniane, w tym aktualizowane, zgodnie z art. 18a ust. 19 ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 16. 1. Sprawozdanie z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych, o którym mowa w art. 18a ust. 10 ustawy zmienianej w art. 1, sporządza się dla dokumentów, o których mowa w art. 15, w zakresie wynikającym z tych dokumentów.

2. Dla dokumentów, o których mowa w art. 15, pierwsze sprawozdanie z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych, o którym mowa w art. 18a ust. 10 ustawy zmienianej w art. 1, sporządza się i przekazuje Instytutowi Ochrony Środowiska za okres od dnia uznania miejskiego planu adaptacji do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok złożenia sprawozdania, w terminie do dnia 30 czerwca 2025 r.

Art. 17. 1. Pierwsze sprawozdanie z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych, o którym mowa w art. 18a ust. 10 ustawy zmienianej w art. 1, sporządza się za okres od dnia przyjęcia miejskiego planu adaptacji do dnia 31 grudnia roku poprzedzającego rok złożenia sprawozdania, w terminie do dnia 30 czerwca 2025.

2. W przypadku gdy termin sporządzenia pierwszego sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych, o którym mowa w art. 18a ust. 10 ustawy zmienianej w art. 1, przypada na rok nieparzysty – sprawozdanie to przekazuje się Instytutowi Ochrony Środowiska w roku parzystym następującym po tym roku w terminie do dnia 30 czerwca.

Art. 18. Do programów ochrony powietrza opracowywanych dla stref zaklasyfikowanych jako strefy, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 lub 4 ustawy zmienianej w art. 1, stosuje się przepisy art. 91 ust. 9c ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 19. Do wniosków, o których mowa w art. 400h ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy zmienianej w art. 1, złożonych i niezatwierdzonych uchwałą rad nadzorczych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej stosuje się art. 400h ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 20. 1. Uchwały rady gminy albo rady powiatu podjęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 403 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1

w brzmieniu dotychczasowym, zachowują moc do dnia wejścia w życie uchwał podjętych na podstawie art. 403 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do uchwał, o których mowa w ust. 1, podjętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy na podstawie art. 403 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym stosuje się przepisy art. 403 ust. 5 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 21. Wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej udostępniają, w formie pisemnej w postaci papierowej lub elektronicznej, podmiotom, o których mowa w art. 411 ust. 12 ustawy zmienianej w art. 1, na ich żądanie, w celu, o którym mowa w tym przepisie, niezbędne dane osobowe osób fizycznych pozyskane od tych osób od dnia 15 maja 2020 r. i przetwarzane w związku z zaangażowaniem tych funduszy w realizację inwestycji w rozumieniu art. 141a pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 1259 i 1273).

Art. 22. Dotychczas wyodrębnione w budżetach obywatelskich pule przeznaczone na realizację projektów związanych z ochroną miejskiego środowiska przyrodniczego, których realizacja prowadzi do zwiększania powierzchni biologicznie czynnej oraz retencji wód opadowych i roztopowych, uznaje się za pulę, o której mowa w art. 5a ust. 6a ustawy zmienianej w art. 2.

Art. 23. Do spraw uregulowanych ustawą zmienianą w art. 3, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 3 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 24. 1. Plany ogólne gmin oraz plany zagospodarowania przestrzennego województw uchwalone przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność i mogą być zmieniane.

2. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy zachowują moc i mogą być zmieniane.

3. Do planów ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w odniesieniu do których przed dniem uchwalenia miejskich planów adaptacji, o których mowa w art. 18a ustawy zmienianej w art. 1, albo w odniesieniu do których przed uznaniem dokumentów, o których mowa w art. 15 ust. 1, za miejskie plany adaptacji, rozpoczęto proces opiniowania lub uzgadniania, stosuje się przepisy dotychczasowe.

4. Do planów zagospodarowania przestrzennego województw, w odniesieniu do których przed dniem wejścia w życie ustawy, rozpoczęto proces opiniowania lub uzgadniania, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 25. Do postępowań w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 26. Do strategii rozwoju, polityk publicznych, programów rozwoju lub programów służących realizacji umowy partnerstwa, o których mowa w art. 10a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 8 w brzmieniu dotychczasowym, w odniesieniu do których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczęto proces konsultacji, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 27. Do postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczętych na podstawie ustawy zmienianej w art. 9 w brzmieniu dotychczasowym i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 28. 1. Do porozumień, o których mowa w art. 11c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu dotychczasowym, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą w zakresie niedotyczącym przedsięwzięć niskoemisyjnych realizowanych na podstawie umów, o których mowa w ust. 5. Strony tych porozumień dostosują je do przepisów zmienionych niniejszą ustawą w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do umów, o których mowa w art. 11c ust. 1b ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu dotychczasowym, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą w zakresie niedotyczącym przedsięwzięć niskoemisyjnych realizowanych na podstawie umów, o których mowa w ust. 5.

3. Do wniosków, o których mowa w art. 11c ust. 4 ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu dotychczasowym, złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w odniesieniu do których nie zawarto porozumień, o których mowa w art. 11c ust. 1 ustawy zmienianej w art. 10, przed tym dniem, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wzywa wnioskodawcę do dostosowania wniosku do przepisów zmienionych niniejszą ustawą w terminie nie krótszym niż 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania, o czym poucza wnioskodawcę.

4. Do wniosków, o których mowa w art. 11d ust. 1 ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu dotychczasowym, złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w odniesieniu do których nie zawarto umów, o których mowa w art. 11d ust. 2 ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu dotychczasowym, przed tym dniem, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

5. Do umów, o których mowa w art. 11d ust. 2 ustawy zmienianej w art. 10 w brzmieniu dotychczasowym, zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 29. 1. Krajowy ośrodek bilansowania i zarządzania emisjami po raz pierwszy sporządza prognozy zmian aktywności, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 1b ustawy zmienianej w art. 11 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do dnia 30 czerwca 2026 r.

2. Informacje i dane, o których mowa w art. 9 ust. 1c i 1d ustawy zmienianej w art. 11, w przypadku, o którym mowa w ust. 1, właściwi ministrowie w zakresie swojej właściwości przekazują po raz pierwszy Krajowemu ośrodkowi bilansowania i zarządzania emisjami do dnia 31 grudnia 2025 r.

3. Terminy sporządzania prognoz zmian aktywności, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 1b ustawy zmienianej w art. 11 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, liczy się od dnia, o którym mowa w ust. 1.

Art. 30. 1. Pierwszą aktualizację prognoz zmian aktywności, o której mowa w art. 9 ust. 6 ustawy zmienianej w art. 11 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, Krajowy ośrodek bilansowania i zarządzania emisjami sporządza do dnia 30 czerwca 2025 r., jeżeli ocena, o której mowa w art. 9 ust. 5a tej ustawy, wykaże taką zasadność.

2. Informacje i dane niezbędne do sporządzenia aktualizacji, o której mowa w ust. 1, oraz oceny, o której mowa w art. 9 ust. 5a ustawy zmienianej w art. 11, w przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 3, właściwi ministrowie w zakresie swojej właściwości przekazują Krajowemu ośrodkowi bilansowania i zarządzania emisjami do dnia 31 grudnia 2024 r.

3. Ocenę, o której mowa w art. 9 ust. 5a ustawy zmienianej w art. 11, w przypadku, o którym mowa w ust. 1, przeprowadza się w okresie od dnia 1 stycznia 2025 r. do dnia 30 kwietnia 2025 r.

Art. 31. Przepis art. 5a ust. 6a ustawy zmienianej w art. 2 stosuje się po raz pierwszy do konsultacji społecznych prowadzonych w gminach w ramach budżetów obywatelskich na rok

2025, jeżeli do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie zakończono etapu zgłaszania projektów budżetów obywatelskich na ten rok.

Art. 32. 1. W latach 2024–2033 maksymalny limit wydatków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej będący skutkiem finansowym wejścia w życie ustawy wynosi 2 013 tys. zł, w tym w:

- 1) 2024 r. – 0 tys. zł
- 2) 2025 r. – 200 tys. zł;
- 3) 2026 r. – 50 tys. zł;
- 4) 2027 r. – 320 tys. zł;
- 5) 2028 r. – 50 tys. zł;
- 6) 2029 r. – 431 tys. zł;
- 7) 2030 r. – 50 tys. zł;
- 8) 2031 r. – 431 tys. zł;
- 9) 2032 r. – 50 tys. zł;
- 10) 2033 r. – 431 tys. zł.

2. Organem monitorującym wykorzystanie limitu wydatków określonego w ust. 1 oraz wdrażającym mechanizm korygujący, o którym mowa w ust. 3, jest minister właściwy do spraw klimatu.

3. W przypadku gdy wielkość wydatków po pierwszym półroczu danego roku budżetowego wyniesie więcej niż 65% limitu wydatków przewidzianych na dany rok, obniża się wielkość środków przeznaczonych na wydatki w drugim półroczu o kwotę stanowiącą różnicę między wielkością tego limitu a kwotą przekroczenia wydatków.

Art. 33. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 14, który wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2024 r.

UZASADNIENIE

I. WPROWADZENIE

Projektowana ustawa o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw wprowadza zmiany w:

- 1) ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o samorządzie gminnym”,
- 2) ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą – Prawo budowlane”;
- 3) ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o samorządzie województwa”,
- 4) ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą „Poś”,
- 5) ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”,
- 6) ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody”,
- 7) ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2023 r. poz. 846, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw”,
- 8) ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2023 r. poz. 1259, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju”,
- 9) ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą oos”,
- 10) ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2023 r. poz. 2496), zwanej dalej „ustawą o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków”,
- 11) ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. z 2022 r. poz. 673), zwanej dalej „USZE”,
- 12) ustawie z dnia 4 listopada 2022 r. o Centralnym Azylu dla Zwierząt (Dz.U. poz. 2375).

Projekt wprowadzając zmiany we wskazanych ustawach ma na celu wsparcie przedsięwzięć prośrodowiskowych prowadzonych zarówno na szczeblu centralnym jak i samorządowym, w szczególności mając na uwadze działania dotyczące adaptacji do zmian klimatu, poprawy jakości powietrza oraz usprawnienia systemu zarządzania emisjami. Ustawa wpisuje się w realizację priorytetów ogłoszonych przez Prezesa Rady Ministrów do realizacji przez Rząd RP w obecnej kadencji **i wychodzi naprzeciw niezrealizowanemu do tej pory jednemu ze stu konkretnych na upływające 100 dni rządu Donalda Tuska.**

Ograniczenie skutków pogłębiających się zmian klimatu w miastach ma bezpośredni wpływ nie tylko na życie obywateli, ale także dynamiczny rozwój gospodarczy kraju oraz regionów. To samo odnosi się do prawa do oddychania czystym powietrzem. W tym celu zaproponowane zostały odpowiednie przepisy, które pozwolą na dalszą efektywną realizację przedsięwzięć mających na celu ograniczenie negatywnego wpływu sektora mieszkalnictwa na stan powietrza oraz jeszcze efektywniejszą realizację narzędzi finansowych dedykowanych temu zadaniu.

Do zasadniczych celów ustawy należy m.in. wprowadzenie rozwiązań służących wzmocnieniu aspektów transformacji ekologicznej i klimatycznej miast. Projektowane rozwiązania wpisują się

w szerokie spektrum działań realizowanych przez Ministra Klimatu i Środowiska w zakresie klimatu i zrównoważonego rozwoju.

Miasta są obszarem, w którym koncentrują się współczesne wyzwania cywilizacyjne. Są również terenami najbardziej wrażliwymi na zmiany klimatu. Kryzys klimatyczny ma istotny wpływ zarówno na dynamikę rozwoju tkanki miejskiej, jak i jakość życia ich mieszkańców, stanowiących obecnie ok. 60% populacji Polski.

Niniejszy pakiet zmian jest zgodny zarówno z krajowymi dokumentami strategicznymi: Polityką ekologiczną państwa 2030, Strategią na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030, Krajową Polityką Miejską 2030, jak również z inicjatywami unijnymi i międzynarodowymi w zakresie polityk miejskich, adaptacyjnych i mitygacyjnych, takimi jak: Nowa Karta Lipska – Transformacyjna siła miast na rzecz wspólnego dobra, Agenda Terytorialna UE 2030 czy Nowa Agenda Miejska ONZ.

Proponowany projekt stanowi jeden z rezultatów działań analitycznych podejmowanych w roku 2020 przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska (MKiŚ), w tym warsztatów miejskich prowadzonych z przedstawicielami samorządów miejskich, biznesu, think tanków, organizacji społecznych i obywatelskich, ekspertów, naukowców, architektów i urbanistów w ramach projektu „Miasto z Klimatem”. Miały one na celu zidentyfikowanie głównych problemów dotyczących szeroko rozumianych działań i polityki adaptacyjnej. W ich trakcie jednym z najczęściej podkreślanych problemów był niewystarczający stopień zaangażowania miast w opracowywanie miejskich planów adaptacji do zmian klimatu (MPA). Wskazywano, że MPA nie są osadzone w przepisach prawa powszechnie obowiązującego, a w części miast nie podejmuje się wystarczających działań adaptacyjnych pomimo stworzenia planów adaptacji do zmian klimatu.

Zasadne jest także stworzenie przestrzeni prawnej dla powiązania opracowania i wdrażania przez miasta planów adaptacji do zmian klimatu, a także powiązania tych planów z innymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie lokalnym.

Aby rozwiązać przedstawione problemy, zdecydowano się na wprowadzenie zmian polegających na:

- wyodrębnieniu puli środków w budżecie obywatelskim, które mają zostać przeznaczone na projekty związane z ochroną miejskiego środowiska przyrodniczego, których realizacja ma prowadzić do zwiększania powierzchni biologicznie czynnej oraz retencji wód opadowych i roztopowych,
- doprecyzowaniu przygotowywanej przez samorząd województwa polityki rozwoju województwa o kontekst prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz działań adaptacyjnych, zmniejszających podatność na zmiany klimatu,
- wprowadzeniu obowiązku opracowania miejskich planów adaptacji do zmian klimatu przez miasta o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tys.,
- określeniu działań zmniejszających podatność na zmiany klimatu, a w szczególności rekomendacji i wniosków zawartych w miejskich planach adaptacji do zmian klimatu, jako jednego z kluczowych elementów polityki przestrzennej,
- doprecyzowanie przepisów ustawy o ośrodkach dotyczących zakresu oraz elementów niezbędnych oceny oddziaływania na środowisko w obszarze dotyczącym analiz klimatycznych (wprowadzenie obowiązku wykonania analizy podatności przedsięwzięcia na zmiany klimatu, obejmującej analizę narażenia oraz odporności przedsięwzięcia na zmiany klimatu, zgodnie z treścią dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/52/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. zmieniającej dyrektywę 2011/52/UE w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko, zwanej dalej „dyrektywą o ośrodkach”, (Dz. Urz. UE 26 z 28.01.2012, str. 1, z późn. zm.).

Dodatkowo w toku uzgodnień międzyresortowych potwierdzono wcześniejsze ustalenia robocze

MKiŚ i Ministerstwa Infrastruktury w zakresie procedowanego projektu ustawy o inwestycjach w zakresie przeciwdziałania skutkom suszy (UD101) – ustalono zasadność rozszerzenia zakresu procedowanego projektu ustawy o element tzw. „specustawy suszowej” dotyczącej zwolnienia z obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę bezodpływowych zbiorników na wody opadowe lub wody roztopowe. Powyższe zmiany przyczynią się do usunięcia niejednoznaczności przepisów prawa, co pomoże wspierać działania z zakresu małej retencji, w tym wdrażanie Programu Priorytetowego „Moja Woda”.

Projekt ustawy wprowadza także dodatkowe mechanizmy wspierające realizację przedsięwzięć proekologicznych w miastach oraz na pozostałych obszarach kraju, w których są stwierdzone przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych dla substancji objętych systemem monitoringu jakości powietrza, nie tylko przez wydłużenie czasu na realizację działań naprawczych określonych w programach ochrony powietrza, ale także uatrakcyjnienie warunków realizacji Programu „Stop Smog” oraz Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, które są dedykowane dofinansowaniu m.in. wymiany urządzeń lub systemów grzewczych na spełniające standardy niskoemisyjne, likwidacji urządzeń lub systemów grzewczych oraz przyłączaniu do sieci ciepłowniczej, elektroenergetycznej lub gazowej oraz kompleksowej termomodernizacji jednorodzinnych budynków mieszkalnych. W wyniku wejścia w życie przepisów ustawy w tym zakresie, nastąpi usprawnienie realizacji przedsięwzięć w ramach Programu „Stop Smog” i Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, a co za tym idzie nastąpi nie tylko dalsza poprawa stanu powietrza, ale także ograniczenie wielkości emisji gazów cieplarnianych do powietrza.

Tym samym projekt ustawy zmienia również termin opracowania przez zarząd województwa projektu aktualizacji programu ochrony powietrza, o którym mowa w art. 91 ust. 9c ustawy Poś. Ponadto projekt doprecyzowuje również sposób ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu z gospodarstwa rolnego na potrzeby wydania zaświadczenia o dochodach, o którym mowa w art. 411 ust. 10g ustawy Poś.

Jednocześnie zmiany wprowadzane w ustawie o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków pozwolą na dostosowanie Programu „Stop Smog” do obecnych realiów ekonomicznych i urealnienie wydatków ponoszonych na wymianę źródeł ciepła i termomodernizację przez gminy. Obecnie wskazany w ustawie średni koszt realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego w jednym budynku mieszkalnym jednorodzinnym nie pozwala w pełni na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych. Konieczne jest również zwiększenie współfinansowania ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów przy równoczesnym zmniejszeniu zaangażowania % gminy. Proponowane zmiany uwzględniają oczekiwania podmiotów realizujących obecnie przedsięwzięcia niskoemisyjne, które wyrażają zainteresowanie przystąpieniem do programu.

W celu usprawnienia funkcjonowania Programu „Stop Smog” zaplanowano również likwidację kryterium majątkowego beneficjenta końcowego i pozostawienie jedynie kryterium dochodowego, podobnie jak ma to miejsce w Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze”.

Wprowadzane są również zmiany w USZE, które mają na celu uporządkowanie ustawowych zadań wykonywanych przez Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami (KOBiZE). Proponowane zmiany w zakresie terminów zadań wykonywanych przez KOBiZE pozwolą usprawnić jego pracę oraz pozwolą uelastyczyć wykonywanie rozległego zakresu realizowanych zadań ustawowych. Co z kolei pozwoli na wydłużenie okresu prac nad przygotowaniem dokumentów i raportów m.in. obejmujących swoim zakresem gazy cieplarniane i inne zanieczyszczenia powietrza. Dodatkowo zaproponowane zmiany stanowią doprecyzowanie przepisów. Ze względu, iż w obecnym brzmieniu USZE jest przewidziany jedynie tryb pełnej aktualizacji Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza, który należy stosować zarówno w przypadku, gdy z prognoz wielkości emisji lub inwentaryzacji emisji wynika, że krajowe cele redukcyjne nie są spełnione lub istnieje ryzyko ich nieosiągnięcia proponuje się doprecyzowanie przepisów tak, żeby w przypadku możliwości nieosiągnięcia celów redukcyjnych – aktualizowane były jedynie strategie

i środki dotyczące redukcji emisji zawarte w tym programie. Dokumenty te służą do monitorowania wyników prowadzonych działań na rzecz ograniczania zanieczyszczenia powietrza i zmniejszania emisji gazów cieplarnianych, jak i zwiększania odporności ekosystemów także na terenach zurbanizowanych.

II. OBECNY STAN PRAWNY I SZCZEGÓŁOWE PRZEDSTAWIENIE ZMIAN

ART. 1 – ZMIANY W USTAWIE - PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA

Zmiana w art. 3

W art. 3 proponuje się dodanie nowego punktu, zawierającego definicję MPA. Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców zainicjowane zostało w 2017 r. przez Ministerstwo Środowiska w ramach projektu, którego głównym celem była ocena wrażliwości na zmiany klimatu 44 największych polskich miast i zaplanowanie działań adaptacyjnych, adekwatnych do zidentyfikowanych zagrożeń. Wzorem tych 44 miast niektóre mniejsze polskie miasta we własnym zakresie przystąpiły do opracowania planów adaptacji. Z szacunków MKiŚ wynika, że 132 miasta powyżej 20 tys. mieszkańców, we własnym zakresie, rozpoczęły prace nad opracowaniem MPA, w tym 102 miasta przyjęły go w drodze uchwały.

Zmiana art. 14 ust. 2 oraz dodanie art. 18a

Proponuje się uzupełnienie art. 14 ust. 2 o wskazanie MPA jako kolejnego narzędzia, za pomocą którego jest prowadzona polityka ochrony środowiska. Dodane zostają także nowe regulacje – art. 18a, zgodnie z którymi burmistrz albo prezydent miasta o liczbie mieszkańców równej lub większej 20 tys. sporządza MPA. Przyjęcie założenia, że opracowanie MPA będzie obligatoryjne dla miast liczących co najmniej 20 tys. mieszkańców, wynika z potrzeby zwiększenia liczby mniejszych miast, które zwiększą swój potencjał adaptacji do zmian klimatu. Należy przyjąć, że miasto o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tys., które będzie zobowiązane do opracowania MPA, to miasto, w którym liczba ludności zgodnie z danymi statystycznymi w dniu uchwalenia niniejszej ustawy oraz na koniec każdego z 3 lat poprzedzających rok uchwalenia niniejszej ustawy, jest równa lub większa niż 20 tysięcy.

MPA są instrumentami wspierającymi działania na rzecz zwiększenia odporności na zmiany klimatu, w tym zwiększanie retencji wody opadowej i roztopowej, rozwój zieleni oraz tzw. odbetonowanie przestrzeni miejskiej. W obecnym stanie prawnym nie uwzględnia się kwestii adaptacji do zmian klimatu i nie ma wymogu przygotowywania tych dokumentów.

Niewystarczające uwzględnienie kwestii środowiskowego wymiaru polityki miejskiej, w tym planowania działań adaptacyjnych w dokumentach strategicznych i planistycznych przygotowywanych przez miasta hamuje działania i programy podejmowane w ramach polityki krajowej. Mają one na celu przystosowanie miast do zmian klimatu, zmniejszenie ich podatności na zjawiska ekstremalne oraz zwiększenie potencjału do przeciwdziałania i zwalczania skutków tych zjawisk i ich pochodnych. Uwzględnienie ich w polityce miasta będzie miało pozytywny wpływ na przestrzeń miast, ich odporność na zmiany klimatu oraz estetykę, a tym samym podniesie komfort życia i bezpieczeństwo mieszkańców.

W art. 18a ust. 5 określono zasadnicze części MPA. Część analityczna jest kluczowa dla opracowania celów planu, ponieważ w obiektywny sposób identyfikuje zagrożenia klimatyczne dla miasta, dokonuje oceny wrażliwości miasta na zmiany klimatu oraz określa potencjał adaptacyjny miasta, w tym materialnych i niematerialnych zasobów. Część analityczna jest zbudowana na podstawie analizy informacji zawartych w dokumentach planistycznych i strategicznych miasta, danych meteorologicznych i hydrologicznych, danych statystycznych i przestrzennych oraz ocen przeprowadzonych przez ekspertów we współpracy z przedstawicielami miasta. Kluczowe jest również przeprowadzenie analizy podatności miasta na zmiany klimatu, która powinna obejmować, stopień, w jakim miasto nie jest zdolne do poradzenia sobie z negatywnymi skutkami zmian klimatu.

Kolejnym istotnym elementem części analitycznej jest obligatoryjne przeprowadzenie analizy ryzyka związanego ze zmianami klimatu i szans wynikających z tych zmian w oparciu o scenariusze zmian klimatu, ustalając zagrożenie dla miasta wynikające z przewidywanych zmian klimatu oraz potencjalnych skutków wystąpienia tych zjawisk klimatycznych w przestrzeni miasta. Analizy wskazane powyżej mogą być wykonane na podstawie bezpłatnych dostępnych danych gromadzonych przez służbę meteorologiczną i hydrologiczną (dane publiczne Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego), danych statystyki publicznej, a także danych i informacji z zakresu planowania przestrzennego, które są w posiadaniu jednostek samorządu terytorialnego. Ponadto Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy (IOŚ) udostępnia na stronie www.projektu.klimada2.0 opracowane dla poszczególnych powiatów scenariusze klimatyczne dla każdej dekady do roku 2100 oraz analiza ryzyka, które mogą być wykorzystane przez samorządy w opracowaniu miejskich planów adaptacji. Dodatkowo IOŚ udostępnia inne informacje i dane pomocne w opracowaniu miejskiego planu adaptacji.

Kolejną wymaganą częścią planu jest zbiór danych przestrzennych, w tym część graficzna zawierająca przedstawienie wyników analiz z części analitycznej, co jest istotne z punktu widzenia przestrzennego zobrazowania szans i zagrożeń miasta. Same wartości mierników tradycyjnych nie zawsze pozwalają na wyodrębnienie części przestrzeni miasta, które są szansą albo zagrożeniem w kontekście działań adaptacyjnych do zmian klimatu. Obrazowanie kartograficzne jest aktualnie nowoczesnym, dostępnym i pożądanym sposobem obrazowania danych.

W części programowej zobowiązano miasta do określenia szczegółowych celów planu wraz z miernikami, ale co ważne na podstawie części analitycznej oraz graficznej. Ponadto w tej części zostaną określone działania adaptacyjne, w tym opis, wskaźniki oraz harmonogram rzeczowo-finansowy tych działań, a także wskazane podmioty i organy biorące udział w opracowaniu planu oraz sposoby ich włączenia w opracowanie tego planu. Część programowa, łącznie z określonymi w kolejnym punkcie sposobem wdrażania miejskiego planu adaptacji, są kluczowe dla systemu monitorowania i sprawozdawczości tego planu. Na podstawie informacji zawartych w części programowej sporządzane są wnioski i rekomendacje.

Katalog tych części pozostaje katalogiem otwartym, wymieniając jedynie najważniejsze i obowiązkowe elementy, które decydują o jakości opracowywanego planu adaptacji dla miasta. Analizując indywidualne działania miast na rzecz adaptacji do zmian klimatu można zaobserwować, że niektóre z nich podejmują dodatkowe, niestandardowe działania – tym samym nie jest możliwe enumeratywne wymienienie wszystkich elementów, które potencjalnie mogłyby stać się częścią planu adaptacji. Przy opracowaniu MPA miasta mogą korzystać z „Podręcznika adaptacji dla miast - wytyczne do przygotowania Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu”, w którym określono metodologię sporządzania MPA. Podręcznik w roku 2023 został zaktualizowany. Ponadto w ramach projektu KLIMADA 2.0 IOŚ przeprowadzi dla samorządów cykl nieodpłatnych szkoleń z zakresu przygotowywania planów adaptacji.

W art. 14 projektu ustawy założono, że rada miasta uchwali miejskie plany adaptacji do zmian klimatu w terminie 30 miesięcy od dnia wejścia w życie tego przepisu, czyli do dnia 2 stycznia 2027 r.

W nowej perspektywie finansowej UE miasta będą mogły sięgnąć po środki na opracowanie i realizację MPA. Opracowywanie przez miasta miejskich planów adaptacji będzie miało wsparcie finansowe. Zaproponowana w przedmiotowym projekcie ustawy zmiana w ustawie Poś uzasadnia aplikowanie o środki na ten cel.

W art. 18a ust. 15 określono zakres danych osobowych, które burmistrz albo prezydent miasta może wymagać od interesariuszy uczestniczących w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie miejskiego planu adaptacji: podania imienia i nazwiska albo nazwy, adresu zamieszkania lub siedziby oraz adresu poczty elektronicznej, o ile interesariusz taką posiada.

Burmistrz albo prezydent miasta będzie zobowiązany ustawowo do monitorowania wdrażania działań

adaptacyjnych zawartych w uchwalonym MPA, a co 2 lata od dnia przyjęcia planu będzie sporządzał sprawozdanie z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu i przekazywał je IOŚ w terminie do 30 czerwca roku następującego po okresie, którego dotyczy za pośrednictwem systemu elektronicznego udostępnianego przez Instytut Ochrony Środowiska. Zakres sprawozdań z monitorowania został określony w art. 18a ust. 11, natomiast wzór formularza oraz szczegółowy sposób przekazywania zostaną określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 18. Na podstawie sprawozdań z monitorowania burmistrz albo prezydent miasta będzie aktualizował miejski plan adaptacji nie rzadziej niż raz na 6 lat. Do zadań IOŚ będą należały weryfikacja i analiza sprawozdań oraz sporządzanie i przekazanie do końca listopada roku sprawozdawczego podsumowania z tych sprawozdań do MKiŚ. IOŚ został wskazany jako jednostka koordynująca monitorowanie z uwagi na posiadane doświadczenie związane np. z realizacją projektu KLIMADA i KLIMADA 2.0 i projektu MPA44 – Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców, z rolą lidera konsorcjum realizowanego systemu doradztwa strategicznego dla miast w ramach projektu Miasto z Klimatem, czy też z uruchomieniem i rozbudową Bazy Danych o Odpadach. Zadania IOŚ zostaną sfinansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zwanego dalej „Narodowym Funduszem”.

MPA nie będą aktami prawa miejscowego.

Zmiana wymaga regulacji przejściowych. Proponuje się (art. 13–17 projektu ustawy), by uchwalenie miejskich planów adaptacji do zmian klimatu, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nastąpiło w terminie do 30 miesięcy od dnia wejścia w życie art. 14 projektu, czyli do 2 stycznia 2027 r. Natomiast dotychczas uchwalone w miastach o liczbie mieszkańców równej 20 tysięcy lub większej dokumenty o charakterze strategiczno-wdrożeniowym, niebędące aktami prawa miejscowego, które realizują cel określony w art. 3 pkt 9a ustawy zmienianej w art. 1, zostaną uznane za miejskie plany adaptacji do zmian klimatu w rozumieniu art. 18a ust. 1 ustawy Poś.

Zmiana art. 71 i 72

W projekcie odniesiono się również do kwestii niewystarczającego uwzględnienia polityk adaptacyjnych w tworzeniu i aktualizacji strategii rozwoju gmin, miejskich planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów ogólnych gmin. Dokumenty te są podstawowymi źródłami kreującymi politykę rozwoju oraz planistyczną gmin. Istotne jest by strategia jako dokument określający ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie, również wykazywał zgodność z planem adaptacji i tłumaczył wyrażone w tymże planie postulaty na język określonych wytycznych do zastosowania w ramach realizacji polityki przestrzennej.

Mając na względzie wagę zagrożeń, jakie dla funkcjonowania miast niosą ze sobą zmiany klimatu, proponujemy zastosowanie bardziej wymagających regulacji dotyczących respektowania celów określonych w miejskich planach adaptacji. Zaproponowane rozwiązanie określa działania zmniejszające podatność na zmiany klimatu, a w szczególności rekomendacje i wnioski zawarte w miejskich planach adaptacji do zmian klimatu jako jeden z kluczowych elementów polityki gminnej. Oznacza to, że ustalenia lub rekomendacje określone w strategiach, planach ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nie mogą być sprzeczne z celami wyznaczonymi w miejskim planie adaptacji do zmian klimatu, tym samym nie mogą wpływać negatywnie na mierniki realizacji celów określonych w tych planach. Zaproponowane rozwiązanie sprawi, że MPA w miastach, dla których zostały przygotowane, będą miały bezpośrednie przełożenie na wygląd i układ przestrzenny, a także poprawią wdrażanie działań adaptacyjnych, umożliwiając ich zastosowanie również w ramach prac na niższych szczeblach administracji.

W art. 71 zawarto ogólne wskazówki odnośnie do uwzględniania kwestii ochrony środowiska w wymienionych w ust. 1 dokumentach związanych z planowaniem i zagospodarowaniem przestrzennym. Przepis ust. 1 tego artykułu wskazuje, jakie aspekty należy wziąć pod uwagę przy opracowaniu dokumentów planistycznych – są to zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska. Dotychczas nie uwzględniano w nich zagadnień dotyczących adaptacji do zmian

klimatu, które w ostatnich latach ze względu na postępowanie tych zmian stały się kluczowym elementem polityk dotyczących rozwoju miast i planowania przestrzennego.

Wprowadzenie omawianej zmiany będzie miało realny wpływ na bardziej zrównoważone kształtowanie przestrzeni miejskich, a tym samym będzie konsekwentnie zwiększało odporność miast i terenów zurbanizowanych na zmiany klimatu. Zmiany klimatu silnie wpływają na komfort życia mieszkańców gmin miejskich, dlatego wdrażanie działań adaptacyjnych znajduje oparcie w szeroko pojętym interesie publicznym zawierającym się w dążeniu do zapewnienia jak najkorzystniejszych warunków bytowania człowieka. Zmiana wymaga regulacji przejściowych (art. 24 projektu ustawy), proponuje się zatem, by plany ogólne gmin oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy zachowały swoją moc. Przyjęcie MPA nie wymaga natychmiastowej aktualizacji tych dokumentów. Do strategii, planów ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co do których przed dniem uchwalenia MPA tych gmin rozpoczęto proces opiniowania lub uzgadniania, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Przepisy przejściowe dotyczące strategii rozwoju gmin zostały zawarte w art. 26 projektu ustawy, zgodnie z którym do strategii rozwoju gminy, w odniesieniu do których przed dniem wejścia w życie ustawy rozpoczęto proces konsultacji, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Zmiana art. 88 ust. 7

Zmiana przepisu ma charakter porządkujący i jest związana z użyciem po raz pierwszy w ustawie Poś wyrażenia „Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy” w nowododawanym art. 18a.

Zmiana art. 91 ust. 9c

W art. 91 ustawy Poś zmienia się brzmienie ust. 9c. Zarząd województwa będzie zobowiązany opracować projekt aktualizacji programu ochrony powietrza w terminie 4 lat od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, o którym mowa w art. 91 tej ustawy, a nie jak ma to miejsce dotychczas w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie takiej uchwały. Dodatkowo zmienia się termin z 2 na 3 miesiące na określenie przez sejmik województwa w drodze uchwały aktualizacji programu ochrony powietrza.

Zmiana terminu opracowania projektu aktualizacji programu ochrony powietrza oraz terminu jego przyjęcia w drodze uchwały sejmiku województwa wynika z faktu zgłaszania przez zarządy województw problemów z wykazaniem osiągniętych efektów rzeczowych i ekologicznych realizowanych działań naprawczych określonych w programach ochrony powietrza.

W związku z powyższym, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom samorządów województw, zmieniono terminy realizacji obowiązku, o którym mowa w art. 91 ust. 9c ww. ustawy, tak, aby możliwe było przeprowadzenie oceny stopnia wdrażania działań naprawczych w nim określonych na podstawie wyników dwóch następujących po sobie ocen jakości powietrza, przeprowadzanych przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Zmiana art. 400h

Proponowana zmiana polega na zwiększeniu limitu przychodów z 0,5% do 1% uzyskanych przez wojewódzki fundusz ochrony środowiska i gospodarki wodnej w roku poprzednim w odniesieniu do wartości jednostkowej wniosku, ponad który wymagane jest zatwierdzenie przez radę nadzorczą wojewódzkiego funduszu wniosku zarządu o udzielenie dofinansowania. Doświadczenia dotyczące wdrażania programów priorytetowych pokazują, że obecny limit ustalony na poziomie 0,5% jest limitem zbyt niskim w aktualnej sytuacji ekonomiczno-gospodarczej, w odniesieniu do ilości udzielanych dofinansowań dla beneficjentów indywidualnych, a także sposobu działania wojewódzkich funduszy. Wskazane samorządowe osoby prawne są często zaangażowane we wdrażanie programów priorytetowych Narodowego Funduszu, wykorzystując środki udostępnione przez ten Fundusz. Szczególnym przypadkiem jest Program Priorytetowy „Czyste Powietrze”. W

związku ze zmianą przedmiotowego programu podniesiono wysokość dofinansowania co spowodowało, że w przypadku wojewódzkich funduszy, które mają niższe przychody, dotacje w ramach tego programu, wymagają zatwierdzenia przez ich rady nadzorcze. Nie ma to jednak uzasadnienia, gdyż Program Priorytetowy „Czyste Powietrze” jest programem masowym, liczba udzielanych dofinansowań jest bardzo duża, a ich forma jest ujednolicona i powtarzalna. Angażowanie rad nadzorczych oraz organów nadzoru w trybie art. 400r ustawy Poś niepotrzebnie wydłuża proces decyzyjny w tych postępowaniach.

Zmiana art. 403

Proponowana zmiana przepisów art. 403 ustawy Poś, polegająca na zmianie brzmienia ust. 4, 5 oraz 6, a także dodaniu nowych ust. 5a i 5b, ma na celu uelastycznienie obowiązujących regulacji stanowiących ustawowe upoważnienie dla rady powiatu lub rady gminy w zakresie zasad udzielenia dotacji celowej oraz sposobu jej rozliczania w ramach finansowania ochrony środowiska z budżetów tych powiatów oraz gmin.

W związku z pojawiającymi się w orzecznictwie sądów i administracji wątpliwościami dotyczącymi możliwości wprowadzania odpowiednio przez powiaty lub gminy dodatkowych kryteriów lub warunków dofinansowania, w tym dotyczących potencjalnych beneficjentów dotacji celowej, mając na względzie dbałość o środki publiczne, w tym środki pochodzące z opłat i kar środowiskowych, a także przekazywane do budżetów powiatów i gmin dotacje udzielane przez Narodowy Fundusz i wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, zwane dalej „wojewódzkimi funduszami”, na podstawie art. 411 ust. 1 pkt 2 ustawy Poś, a także konieczność zapewnienia ich racjonalnego i celowego wydatkowania, przewiduje się rozszerzenie uprawnień organu stanowiącego odpowiednio powiatu lub gminy w tym zakresie.

Projektowane przepisy przyznają powiatom lub gminom możliwość doprecyzowania szczegółowych kryteriów lub warunków, jakie będą musiały zostać spełnione przez podmiot lub jednostkę ubiegającą się o udzielenie dotacji celowej, w tym także wynikających z wymagań określonych w przepisach odrębnych lub umowie dotacji zawartej przez gminę lub powiat z Narodowym Funduszem lub wojewódzkim funduszem. W wyniku proponowanej zmiany nie będzie budziła wątpliwości możliwość wprowadzenia w uchwale organu stanowiącego powiatu lub gminy w przedmiocie zasad udzielenia dotacji celowej dodatkowego kryterium dotyczącego określonej cechy, jaką musi posiadać potencjalny beneficjent dotacji celowej np. odnośnie tytułu prawnego do nieruchomości objętej przedsięwzięciem lub określonego poziomu dochodu, a także dodatkowych warunków wskazanych we wdrażanym przez gminę programie priorytetowym Narodowego Funduszu lub wojewódzkich funduszy np. dotyczących zasad kontroli, jeżeli przy udzielaniu dotacji celowej powiat lub gmina będą wykorzystywały środki pochodzące z dotacji przyznanej im przez te fundusze.

Projektowana zmiana usprawni jednocześnie wdrażanie programów priorytetowych, w których następuje udostępnienie środków finansowych wojewódzkim funduszom z przeznaczeniem na udzielanie dotacji na wskazane przez Narodowy Fundusz programy i przedsięwzięcia z zakresu zadań ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz potrzeb geologii, zgodnie z art. 411 ust. 10f ustawy Poś, w tym w szczególności programu priorytetowego „Ciepłe Mieszkanie” skierowanego do gmin.

Dodatkowo, unikając wszelkich wątpliwości interpretacyjnych, proponuje się regulację wskazującą na możliwość odpowiedniego stosowania przepisów art. 411 ust. 10g – 10r oraz ust. 10sa ustawy Poś, dotyczących wydawania zaświadczeń potwierdzających przeciętny miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego, zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, w przypadku gdy zasady udzielania dotacji celowej określają kryteria lub warunki wynikające z wymagań określonych w przepisach odrębnych lub umowie zawartej przez gminę lub powiat z Narodowym Funduszem lub wojewódzkim funduszem, dotyczące dochodów osoby fizycznej ubiegającej się o udzielenie dotacji celowej z budżetu gminy lub budżetu powiatu.

Dodano również odpowiedni przepis przejściowy (art. 20), zgodnie z którym do uchwały określającej zasady udzielania dotacji celowej, podjętej przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe.

Zmiana art. 411 ust. 10l

W art. 411 ustawy Poś zmienia się brzmienie ust. 10l celem doprecyzowania sposobu ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu z gospodarstwa rolnego na potrzeby wydania zaświadczenia o dochodach, o którym mowa w art. 411 ust. 10g ustawy Poś, wydawanego na potrzeby wnioskowania przez beneficjenta uprawnionego do podwyższonego i najwyższego poziomu dofinansowania o przyznanie środków w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”.

Zmiana art. 411 dodanie ust. 12

Celem projektowanych przepisów art. 411 ust. 12 ustawy Poś jest wzmocnienie i doprecyzowanie obecnych krajowych regulacji umożliwiających udostępnianie przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), danych osobowych osób fizycznych przetwarzanych w związku z realizacją przez te fundusze zadań powierzonych im do realizacji na podstawie umów i porozumień zawartych z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach zaangażowania tych funduszy w realizację inwestycji w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Odbiorcami tych danych będą:

- 1) Narodowy Fundusz jako ostateczny odbiorca wsparcia w rozumieniu art. 14la pkt 6 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju albo jako jednostka wspierająca plan rozwojowy w rozumieniu art. 14la pkt 4 tej ustawy,
- 2) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, instytucja odpowiedzialna za realizację reformy, instytucja odpowiedzialna za realizację inwestycji, Szef Krajowej Administracji Skarbowej oraz właściwe jednostki organizacyjne Krajowej Administracji Skarbowej, Komisja Europejska, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), Europejski Trybunał Obrachunkowy, Prokuratura Europejska (EPPO).

W przepisach rozdziału 2aa ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju określono jedynie cel przetwarzania danych osobowych oraz podmioty, które w procesie realizacji planu rozwojowego mogą przetwarzać takie dane. Nie określono natomiast szczegółowego zakresu przetwarzanych danych. Tym samym nie jest możliwe określenie takiego zakresu dla niebędących administratorami na gruncie tej ustawy wojewódzkich funduszy (podmiotów zaangażowanych przez umowy i porozumienia zawarte z Narodowym Funduszem w realizację inwestycji w rozumieniu art. 14la pkt 3 tej ustawy w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności, przetwarzających dane osób fizycznych na potrzeby tego planu).

Zakres danych osobowych osób fizycznych udostępnianych przez wojewódzkie fundusze podmiotom wskazanym w przepisie art. 411 ust. 12 ustawy Poś będzie odpowiadał zakresowi niezbędnych danych do realizacji obowiązków tych podmiotów nałożonych ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju lub rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającym Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, polegających na realizacji, kontroli, audycie i ewaluacji reform i inwestycji w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Przewiduje się, że udostępnianie danych będzie się odbywać zarówno drogą tradycyjną jak i elektroniczną, na żądanie uprawnionych podmiotów.

Dodano także odpowiedni przepis przejściowy (art. 21), który pozwoli na udostępnienie przez wojewódzkie fundusze niezbędnych danych osobowych beneficjentów Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, którzy otrzymali dofinansowanie w ramach edycji Programu realizowanej od dnia 15 maja 2020 r.

ART. 2 – ZMIANY W USTAWIE O SAMORZĄDZIE GMINNYM

Dodanie w art. 5a ust. 6a

Konsultacje społeczne stanowią jedną z podstawowych form partycypacji obywatelskiej w procesie wykonywania władzy publicznej. Art. 5a ustawy o samorządzie gminnym wprowadza tę instytucję na grunt prawa samorządowego, dodatkowo określając sprawy podlegające tym konsultacjom. Omawiany przepis określa szczególną formę konsultacji społecznych – budżet obywatelski (BO), którego istotą jest konsultowanie z mieszkańcami danej gminy, co do przeznaczenia określonych kwot budżetowych na konkretne cele publiczne. Stanowi on więc finansowy instrument uczestnictwa mieszkańców wspólnoty samorządowej oraz jest realizacją zasady subsydiarności i partycypacji w samorządzie terytorialnym. Utworzenie budżetu obywatelskiego jest fakultatywne, z wyjątkiem miast na prawach powiatu.

Kwestią bezpośrednio związaną z realizacją polityki klimatycznej i ekologicznej oraz wykonywalnością dokumentów strategicznych na poziomie jednostek samorządu terytorialnego (JST) jest zagadnienie „zazieleniania” budżetu obywatelskiego. Z przeprowadzonych analiz wynika, że istnieje problem niewystarczających środków w budżetach miast na realizację projektów związanych z błękitno-zieloną infrastrukturą (BZI). Społeczność lokalna docenia błękitno-zieloną infrastrukturę, czego odzwierciedleniem jest wzrost aktywności mieszkańców na rzecz budowania potencjału przyrodniczego miasta. Ma to również swój wydzźwięk w projektach realizowanych w budżetach obywatelskich. Działania na rzecz gospodarki komunalnej i ochrony środowiska stanowiły w latach 2016–2018 drugi najpopularniejszy rodzaj zadań (23%), a na ich realizację przeznaczono 24 661,5 tys. zł¹⁾ w badanych przez Najwyższą Izbę Kontroli miastach. Jak wspomniano wyżej, często w dyskursie publicznym jest podnoszona jednak kwestia niewystarczających środków w budżetach miast przeznaczanych na realizację projektów związanych z ochroną miejskiego środowiska przyrodniczego. Potwierdzają to dotychczas prowadzone badania, które wskazują, iż zbiorowe potrzeby wspólnoty w zakresie ochrony środowiska i przyrody są większe niż realizowane z inicjatywy własnej samorządu i wymagają uzupełnienia²⁾. Następstwem tej tendencji jest utworzenie w kilku miastach Polski (m.in. Krakowie, Gdańsku, Katowicach, Lublinie, Poznaniu, Szamotułach) specjalnie wyróżnionej puli finansowej w budżecie obywatelskim na inicjatywy w zakresie szeroko pojętej ekologii i ochrony środowiska, czyli tzw. Zielonego Budżetu Obywatelskiego.

Jak wynika z Raportu o stanie polskich miast - Środowisko i adaptacja do zmian klimatu³⁾, opracowanego przez Instytut Rozwoju Miast i Regionów (IRMIR), w ramach budżetów obywatelskich są zgłaszane projekty z różnych dziedzin o różnym zakresie tematycznym. Jedną z kluczowych dziedzin jest szeroko pojmowana ochrona środowiska. Analiza BO za lata 2013–2017 wykazała, że ich zakres tematyczny dotyczy m.in. BZI, ochrony zwierząt, gospodarki odpadami komunalnymi oraz infrastruktury rowerowej. Można stwierdzić stale wysoki udział projektów prośrodowiskowych zgłaszanych, jak również realizowanych. Świadczy to o istotnym zaangażowaniu społeczności lokalnych w działania na rzecz poprawy jakości środowiska i życia w mieście. Analiza wykazała duży udział w budżetach obywatelskich zadań z zakresu „zazieleniania miast”. Jednak w kolejnych analizowanych latach ich znaczenie spada na rzecz zadań rowerowych, tzn. budowy bądź modernizacji ciągów rowerowych, pieszo-rowerowych, przejazdów rowerowych, kontrpasów. Relatywnie niewiele projektów BO przeznaczonych do realizacji rozwijało w miastach błękitną infrastrukturę.

¹⁾ *Funkcjonowanie budżetów partycypacyjnych (obywatelskich). Lata 2016–2018*, Najwyższa Izba Kontroli Warszawa, 2019 r. [<https://www.nik.gov.pl/plik/id,21187,vp,23819.pdf>, dostęp: 14.01.2021].

²⁾ W 2016 r. udział zgłaszanych w tym zakresie projektów wynosił w Łodzi i Poznaniu – 49%, a w Katowicach – 26% wszystkich działań. Wśród zrealizowanych projektów, zadania w zakresie ochrony środowiska wynosiły zaś w Łodzi – 14%, w Katowicach – 11%, a w Poznaniu – 40% [A. Żeńca, *Zielone budżety partycypacyjne*, https://uslugiekosystemow.pl/wp-content/uploads/2019/02/ZRZ6_web_rozdzial_08.pdf, dostęp: 14.01.2020 r.].

³⁾ <https://obserwatorium.miasta.pl/raport-o-stanie-polskich-miast-srodowisko-i-adaptacja-do-zmian-klimatu/>

Ważne znaczenie lokalnych terenów zieleni potwierdzają wyniki badania świadomości i zachowań ekologicznych mieszkańców Polski pn.: „Zazielenienie obszarów lokalnych”⁴⁾, zrealizowanego na zlecenie MKiŚ w 2020 r.: 97% mieszkańców naszego kraju deklaruje posiadanie terenów zielonych w okolicy zamieszkania jako ważne, 9 na 10 osób w ciągu ostatnich 12 miesięcy co najmniej dwa razy w ciągu miesiąca odwiedziło tereny zielone w okolicy zamieszkania, aż 75% osób jest gotowych zaangażować się w tworzenie i dbanie o istniejące tereny zielone w najbliższej okolicy.

W sondażu online YouGov⁵⁾, przeprowadzonym wśród wszystkich dorosłych mieszkańców Warszawy i Krakowa, mieszkańcy największych polskich miast domagają się więcej terenów zielonych i bardziej sprawiedliwego podziału przestrzeni publicznej między samochodami, transportem publicznym, rowerami i pieszymi. Niemal wszyscy mieszkańcy (93% w Krakowie i 92% w Warszawie) pragną więcej roślin i terenów zielonych w swoich miastach, co stanowi rekordowy wynik wśród wszystkich 15 miast w Europie objętych badaniem (średnia dla wszystkich badanych miast to 82%).

Zwiększenie możliwości finansowania tych inwestycji, przy jednoczesnym zaangażowaniu mieszkańców, będzie miało ogromny wpływ zarówno na tworzenie przyjaznej błękitno-zielonej infrastruktury miejskiej, adaptację miast do zmian klimatu, jak i również na kształtowanie świadomości obywateli w zakresie zmian klimatycznych i ekologii. 27 maja 2022 r. weszła w życie zmiana tej ustawy o samorządzie gminnym nadająca nowe brzmienie ust. 6 w tym przepisie. Zmiana ta wprowadziła podział budżetu obywatelskiego na pule obejmujące całość gminy i jej części lub kategorie kwotowe projektów dotyczące całości obszaru gminy lub jej części.

Projektowana zmiana nie reguluje wysokości kwoty, jaka ma zostać wygoszparowana przez samorząd na projekty związane z ochroną środowiska w ramach realizowanych inicjatyw BO, a jedynie zakłada obowiązek przeznaczania samodzielnie określonej puli ze środków zaplanowanych już do wydatkowania w ramach budżetu obywatelskiego na ochronę miejskiego środowiska przyrodniczego, w tym zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej oraz retencji wód opadowych i roztopowych. Projekt ustawy pozostawia swobodę samorządom w podjęciu decyzji co do wielkości puli, które w ramach BO zostaną przeznaczone na te projekty.

Obowiązek ten będzie dotyczył wszystkich gmin, w których utworzono BO. Zmiana wymaga regulacji przejściowych. Zaproponowano w art. 22 by dotychczas wyodrębnione w budżetach obywatelskich pule środków dedykowane realizacji projektów związanych z ochroną miejskiego środowiska przyrodniczego, których realizacja prowadzi do zwiększania powierzchni biologicznie czynnej oraz retencji wód opadowych i roztopowych, uznano za pulę środków w rozumieniu art. 5 ust. 6a ustawy o samorządzie gminnym.

Zmiana art. 10e ust. 3 pkt 1, 10f ust. 5 oraz 10g ust. 9

W art. 10e ust. 3 zostały określone obligatoryjne części składowe strategii rozwoju gminy. Aspekt adaptacji do zmian klimatu nie jest wystarczająco mocno osadzony w przepisach dotyczących rozwoju gminy i rozwoju ponadlokalnego, dlatego w ustawie o samorządzie gminnym dodany został przepis, zgodnie z którym strategię rozwoju na poziomie gminnym i ponadlokalnym będą musiały wskazywać nie tylko cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym, ale również cele klimatyczno-środowiskowe. Przez cele klimatyczno-środowiskowe rozumiane są cele w zakresie ochrony klimatu i adaptacji do zmian klimatu, ochrony i kształtowania środowiska oraz racjonalnego wykorzystania jego zasobów, zapewnienia ekologicznych warunków życia obywatelom, transformacji ekologicznej i klimatycznej. W art. 10f ust 5 oraz w 10g ust. 9 doprecyzowano, że odpowiednio strategia rozwoju gminy albo strategia rozwoju ponadlokalnego podlega aktualizacji także w przypadku, gdy wymaga tego sytuacja klimatyczno-środowiska gminy.

⁴⁾ <https://www.gov.pl/web/klimat/badania-swiadomosci-ekologicznej>

⁵⁾ <http://www.pkeom.pl/chcemy-wiecej-zieleni-i-przestrzeni-dla-czystej-mobilnosci>

ART. 3 – ZMIANY W USTAWIE - PRAWO BUDOWLANE

Zmiana w art. 29 ust. 1 i 2

W art. 29 ustawy – Prawo budowlane wprowadza się zmianę polegającą na ułatwieniu budowy zbiorników bezodpływowych na wody opadowe i roztopowe z tym, że budowa zbiorników:

- o pojemności do 5 m³ – nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia;
- o pojemności od 5 do 15 m³ – nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę, natomiast wymaga zgłoszenia.

Intencją rezygnacji z wymogu uzyskania pozwolenia na budowę dla zbiorników odpływowych na wody roztopowe lub opadowe o pojemności do 15 m³ jest zrównanie wymogów dotyczących zbiorników na nieczystości ciekłe i zbiorników na wodę opadową lub roztopową. Rozwiązanie takie przyczyni się do sprawniejszej realizacji Programu Priorytetowego „Moja Woda”. Natomiast budowa zbiorników odpływowych na wody opadowe i roztopowe (bez względu na pojemność) będzie wymagała, jak dotychczas, uzyskania pozwolenia na budowę.

Zmiana art. 43 ust. 1aa

Ponadto w związku z opisanymi zmianami, powodującym zwolnienie zbiorników bezodpływowych na wody opadowe lub wody roztopowe z obowiązku sporządzenia projektu budowlanego, zachodzi również konieczność zmiany art. 43 ust. 1aa ustawy. Zbiorniki te będą podlegać geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej i ujawniane będą w bazie danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu prowadzonej przez starostę, a informacja o nich jest istotna z punktu widzenia bezpieczeństwa sytuowania innych projektowanych obiektów, które mogą powstać na tym obszarze.

Aktualnie w odniesieniu do zbiorników na wodę będących obiektem budowlanym jest obowiązek uzyskania pozwolenia na budowę, co zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane oznacza, że obiekty te już teraz podlegają po ich wybudowaniu – obowiązkowi wykonania geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej. Zatem podtrzymanie w projekcie przedmiotowej regulacji w zakresie obowiązku przeprowadzenia geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej, nie nakłada na inwestora żadnych nowych obowiązków czy dodatkowych kosztów, ani też nie wydłuża procesu inwestycyjnego (w stosunku do obecnych regulacji). Zmiana art. 43 ust. 1aa ustawy – Prawo budowlane zachowuje obowiązek geodezyjnej inwentaryzacji powykonawczej w mocy, gdyż ujawnienie informacji o tych obiektach w bazach danych jest istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa sytuowania innych projektowanych obiektów, które mogą powstać na danym obszarze.

Należy jednak zauważyć, że projektowana zmiana, przez zniesienie obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę zbiorników bezodpływowych, wprowadza ułatwienia dla inwestora w zakresie geodezyjnej obsługi inwestycji, przez zwolnienie go z obowiązku zapewnienia geodezyjnego wyznaczenia tych obiektów w terenie (tyczenia). Obecnie obowiązek taki wynika z przywołanego wyżej art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo budowlane. Projektowana zmiana przyczyni się zatem do przyspieszenia realizacji inwestycji oraz zmniejszenia jej kosztów.

W związku z przedmiotową zmianą oraz mając na uwadze, iż w sytuacji, gdy inwestor ma już opracowany projekt budowlany na potrzeby budowy tych zbiorników, umorzenie postępowania może być dla niego niekorzystne, w projekcie ustawy wprowadzono przepis przejściowy (art. 23), w którym uregulowano kwestie dotyczące spraw wszczętych i niezakończonych w dniu wejścia w życie ustawy.

ART. 4 - ZMIANY W USTAWIE O SAMORZĄDZIE WOJEWÓDZTWA

Zmiana art. 11 ust. 2

Artykuł 11 ust. 2 jest przepisem regulującym w sposób ramowy prowadzenie polityki rozwoju województwa. Stanowi on również samodzielną podstawę do prowadzenia przez samorząd województwa polityki rozwoju. Zgodnie z obecnym stanem prawnym przez politykę rozwoju rozumie się zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju, spójności społeczno-gospodarczej, regionalnej i przestrzennej, podnoszenia konkurencyjności gospodarki oraz tworzenia nowych miejsc

pracy w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej. Fundusze na rozwój regionalny są przyznawane w formie dofinansowania do konkretnych programów, natomiast art. 11 ustawy konstytuuje obowiązek jej prowadzenia przez samorząd województwa i także wskazuje źródło jej finansowania.

Aktualnie samorząd województwa prowadzi politykę rozwoju województwa, na którą składa się racjonalne korzystanie z zasobów przyrody oraz kształtowanie środowiska naturalnego, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Tym samym, aktualny stan prawny nie uwzględnia w pełni kwestii odnoszących się do kontekstu klimatyczno-przyrodniczego. Obecny stan prawny może prowadzić do problemów z wdrażaniem krajowej polityki adaptacyjnej. Działania na rzecz adaptacji do zmian klimatycznych są bowiem działaniami wymagającymi szerszego spojrzenia terytorialnego, wykraczającego poza obszar konkretnej gminy.

Ponadto w zakresie tworzenia warunków dla prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz adaptacji do zmian klimatu, należy wskazać, że samorządy województw są odpowiedzialne za programowanie i wdrażanie regionalnych programów operacyjnych (RPO), które obejmują wsparcie dla JST. W ramach RPO programuje się oraz wdraża szereg działań z zakresu mitygacji oraz adaptacji do zmian klimatu, a co więcej, istnieje konieczność przeznaczania określonych minimalnych alokacji na te działania w ramach koncentracji tematycznej oraz tak zwanego mainstreamingu klimatycznego. Działania zaplanowane w ramach RPO są jednocześnie komplementarne do analogicznego wsparcia JST z krajowych programów operacyjnych z uwzględnieniem obowiązującej linii demarkacyjnej.

W związku z tym, w projektowanej zmianie proponuje się doprecyzowanie zakresu prowadzenia przez samorząd województw polityki rozwoju przez uzupełnienie katalogu o kwestie tworzenia warunków dla prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz działań adaptacyjnych, zmniejszających podatność na zmiany klimatu.

Rola samorządu województwa jest kluczowa m.in. w zakresie programowania i wdrażania nowej perspektywy finansowej UE, w której kontekst adaptacji do zmian klimatu będzie działaniem horyzontalnym, w związku z tym włączenie tych kwestii do polityki rozwoju województwa jest wysoce uzasadnione. Jedynie działania na wszystkich szczeblach rządowych, jak i samorządowych zapewnią kompleksowość działań na rzecz wzmacniania polityki adaptacyjnej.

Zmiana art. 11 ust. 2 nie wymaga regulacji przejściowych.

ART. 5 – ZMIANY W USTAWIE O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM

Zmiana art. 1 ust. 2 pkt 3

W art. 1 ust. 2 określono wymagania, które należy uwzględniać w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zapewniające w szczególności poszanowanie praw i wolności obywateli, jak też respektowanie innych wartości chronionych prawem. Kierunki tych działań są wyznaczone potrzebami ładu przestrzennego oraz rozwoju, określonego jako „zrównoważony”. Przepisy te stanowią podstawę działań planistycznych.

Zmieniany przepis wprowadza obowiązek uwzględniania wymienionych w nim wymagań, wartości i potrzeb. Nie zostały jednak wśród nich uwzględnione kwestie adaptacji do zmian klimatu. Mimo że przepis ten nie ma charakteru *numerus clausus*, wymieniono tu tylko te kwestie, które są najistotniejsze dla procesu planowania i zagospodarowania przestrzennego. Jak już wspomniano, adaptacja miast do zmian klimatu stała się w ostatnich latach szczególnie istotna. Pogłębiające się zmiany klimatu mają znaczny wpływ na dynamikę rozwoju tkanki miejskiej, jednakże mając na uwadze całość działań planistycznych uwzględnianie wymagań ochrony środowiska w zakresie zmniejszania podatności na zmiany klimatu powinno mieć charakter ogólny. Zwiększenie zdolności adaptacyjnych oraz odporności na zmiany klimatu powinny być więc uwzględnione wprost w polityce przestrzennej.

Proponowane rozwiązanie będzie skutkowało zwiększeniem bezpośredniego wpływu planów adaptacji do zmian klimatu na kontekst funkcjonalno-przestrzenny, a także poprawi potencjał do

wdrażania działań adaptacyjnych, umożliwiając ich zastosowanie również w ramach prac na niższych szczeblach administracji. Docelowo prowadzić to będzie do zwiększenia odporności gmin na zmiany klimatu oraz polepszenia komfortu życia ich mieszkańców.

Zmiana nie wymaga regulacji przejściowych.

Zmiana art. 13b poprzez dodanie pkt 5a

Ustawa z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1688) wprowadziła plan ogólny gminy, jako obligatoryjnie sporządzany dokument planistyczny o zasięgu całej gminy. Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego, zastępującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, jako dokument, z którym badana będzie zgodność planów miejscowych, ale także decyzji o warunkach zabudowy.

Plan ogólny będzie zawierał ustalenia dotyczące funkcji terenów dopuszczalnych do wyznaczenia w dokumentach niższego szczebla, jak i ramowe ustalenia dotyczące kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, z którymi dokumenty te będą musiały zachowywać zgodność. Zgodnie z art. 13b ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w szczególności m.in. politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, znajdujące się na obszarze gminy formy ochrony przyrody oraz ich otuliny, obszary szczególnego zagrożenia powodzią, rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe. Wśród kryteriów nie uwzględniono adaptacji gmin oraz ich odporności na zmiany klimatu.

Biorąc pod uwagę powyższe, chcąc zapewnić całościowe uwzględnienie kwestii adaptacyjnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, konieczne jest zapewnienie, by ustalenia planu ogólnego były określone z ich uwzględnieniem. Ustalenia planu ogólnego będą określone z uwzględnieniem wniosków i rekomendacji zawartych w miejskich planach adaptacji. Pozwoli to na włączenie kwestii odporności na zmiany klimatu już na początkowym etapie kształtowania przestrzennego, jakim jest tworzenie planu ogólnego.

Proponowane rozwiązanie będzie skutkowało zwiększeniem bezpośredniego wpływu planów adaptacji do zmian klimatu, a także poprawi potencjał wdrażania działań adaptacyjnych, umożliwiając ich zastosowanie również w ramach prac na niższych szczeblach administracji. Docelowo będzie to prowadzić do zwiększenia odporności gmin na zmiany klimatu oraz zwiększenia bezpieczeństwa i jakości życia ich mieszkańców.

Proponuje się wprowadzenie odpowiednich przepisów przejściowych (art. 24 projektu ustawy), zgodnie z którymi plany ogólne gmin obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy zachowują ważność i mogą być zmieniane. Do planów ogólnych, co do których przed dniem uchwalenia miejskich planów adaptacji do zmian klimatu tych gmin rozpoczęto proces opiniowania lub uzgadniania, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Zmiana art. 39 ust. 3

W projekcie zaproponowano doprecyzowanie przygotowywanej przez samorząd województwa polityki rozwoju województwa o kontekst działań na rzecz adaptacji do zmian klimatu przez zmiany w ustawie o samorządzie województwa w art. 11 w ust. 2 dodano pkt 5a. Mając na uwadze, że plan zagospodarowania przestrzennego województwa stanowi integralną część polityki rozwoju województwa, jest zasadne doprecyzowanie przedmiotowych zapisów również w tym planie. Proponowaną zmianą jest dodanie w art. 39 w ust. 3 pkt 2a, że w planie zagospodarowania przestrzennego województwa określa się w szczególności m.in. zasady dla prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz działań adaptacyjnych, zmniejszających podatność regionu na zmiany klimatu.

Proponuje się wprowadzenie odpowiednich przepisów przejściowych (art. 24 projektu ustawy),

zgodnie z którymi plany zagospodarowania przestrzennego województw obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy zachowują moc i mogą być zmieniane. Do planów zagospodarowania przestrzennego województw, w odniesieniu do których przed dniem wejścia w życie ustawy, rozpoczęto proces opiniowania lub uzgadniania, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Zmiana art. 52 i 54

Zakłada się także wprowadzenie zmian w art. 52 ust. 2 pkt 2 lit. c oraz art. 54 pkt 2 lit. b ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym mających na celu uwzględnienie we wniosku o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego w charakterystyce inwestycji (w danych charakteryzujących jej wpływ na środowisko) wpływu inwestycji na zmniejszenie podatności na zmiany klimatu, a w decyzji o ustaleniu lokalizacji – określenie warunków i szczegółowych zasad zagospodarowania terenu oraz jego zabudowy wynikających z przepisów odrębnych, m.in. w zakresie ochrony środowiska, w tym zmniejszenie podatności na zmiany klimatu, zdrowia ludzi oraz ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej.

Zmiany wymagają wprowadzenia regulacji przejściowych (art. 25). Proponuje się, by do spraw ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosowano przepisy dotychczasowe.

Bez wprowadzenia omawianych przepisów wszelkie działania w zakresie objętym opiniowanym projektem mogą okazać się nieskuteczne i pozorne, to zaś może oznaczać bezcelowe wydawanie środków publicznych.

ART. 6 – ZMIANY W USTAWIE O OCHRONIE PRZYRODY

Zmiany art. 78 dodanie ust. 2 i 3

W ustawie o ochronie przyrody zostaną wskazane zasady działania dla rad gmin przy zakładaniu i utrzymywaniu terenów zieleni. Proponuje się dodanie do art. 78 ust. 2 i 3 wskazujących na to, że przy zakładaniu terenu zieleni w pierwszej kolejności należy wykorzystywać zasoby przyrodnicze tego terenu, w tym zachowywać istniejącą roślinność rodzimą oraz zapewnić, aby powierzchnia biologicznie czynna zajmowała co najmniej 95% powierzchni terenu zieleni. Przy utrzymywaniu terenu zieleni w pierwszej kolejności należy wzmacniać funkcje przyrodnicze tego terenu, w tym przez ekstensywną pielęgnację zieleni oraz pozostawienie części terenów do naturalnej wegetacji, oraz należy dążyć do tego, aby jak największy udział w powierzchni miała powierzchnia biologicznie czynna.

Te dodatkowe regulacje będą chroniły tereny zieleni przed nadmierną zabudową powierzchniami szklanymi, a także będą chroniły tereny zieleni „dzikiej”, które pełnią istotną rolę w kontekście adaptacji do zmian klimatu, np. spełniając funkcje retencyjne.

Zmiana art. 78 nie wymaga regulacji przejściowych.

ART. 7 – ZMIANY W USTAWIE O SYSTEMIE MONITOROWANIA I KONTROLOWANIA JAKOŚCI PALIW

W ramach rekomendacji z przeprowadzonego przeglądu wymagań jakościowych dla paliw stałych, o którym mowa w art. 3a ust. 2a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, Minister Klimatu i Środowiska ze względu na potrzebę poprawy jakości powietrza, w tym ograniczenia emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji, wskazał na potrzebę ustanowienia wymagań jakościowych dla paliw biomasowych wprowadzanych do obrotu z przeznaczeniem do użycia w sektorze bytowo-komunalnym. W celu wykonania tej rekomendacji zaproponowano wprowadzenie nowych regulacji do ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

Stąd także trwa realizacja zewnętrznej ekspertyzy pn. „Określenie wymagań jakościowych dla różnych rodzajów paliw biomasowych wprowadzanych do obrotu z przeznaczeniem do użycia w

gospodarstwach domowych i w instalacjach spalania o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW”.

W projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie upoważnienia do określenia, w drodze rozporządzenia, wymagań jakościowych dla paliw stałych biomasowych – biomasy pozyskanej z drzew i krzewów, wprowadzanych do obrotu z przeznaczeniem do użycia w gospodarstwach domowych oraz w instalacjach spalania o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW. Projektowane przepisy będą dotyczyły – biomasy pozyskanej z drzew i krzewów – peletu, nie przewiduje się na tym etapie standaryzacji dla drewna kawałkowego oraz biomasy rolniczej.

Dodatkowo powyższe działania będą stanowiły podstawę do realizacji przez MKiŚ kamienia milowego B5G pn. Wejście w życie przepisów określających standardy jakości paliw stałych z biomasy, realizowanego w ramach reformy B.1.1. Czyste powietrze i efektywność energetyczna w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

ART. 8 – ZMIANY W USTAWIE O ZASADACH PROWADZENIA POLITYKI ROZWOJU

Zmiany art. 10a ust. 1

Zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju przy opracowaniu strategii rozwoju (gminy, województwa, ponadlokalnego, kraju), projektu polityki publicznej, projektu programu rozwoju lub projektu programu służącego realizacji umowy partnerstwa, podmiot opracowujący przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, natomiast nie ma obowiązku uwzględnienia sytuacji klimatyczno-środowiskowej. Zasadne jest więc zapewnienie w przepisach prawa elementu składowego polityki rozwoju, który doprowadzi do wzmocnienia roli działań na rzecz adaptacji do zmian klimatu.

Ponieważ część dokumentów wskazanych w art. 8 – dla okresu programowania 2021–2027 – jest aktualnie w trakcie opracowania, w momencie wejścia w życie projektowanej ustawy przedmiotowe dokumenty strategiczne mogą znajdować się w końcowych fazach opracowania, toteż w celu nieopóźniania absorpcji środków UE na perspektywę finansową 2021–2027 jest konieczne zawarcie odpowiednich przepisów przejściowych w odniesieniu do np. projektów dokumentów, których proces opracowania został formalnie rozpoczęty, lub ewentualnie znajdujących się np. na etapie konsultacji publicznych. Wprowadzono przepis przejściowy (art. 26 projektu ustawy), zgodnie z którym do strategii rozwoju, polityk publicznych, programów rozwoju lub programów służących realizacji umowy partnerstwa, o których mowa w art. 10a ust. 1 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, co do których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczęto proces konsultacji, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Zmiany art. 24g ust. 3

Zmiany w rozdziale 4b mają na celu wzmocnienie prowadzenia polityki regionalnej i miejskiej o działania i efekty zielonej transformacji miast. Zakres interwencji istniejącego już Funduszu Rozwoju Regionalnego zostaje rozszerzony o projekty i inwestycje służące zielonej transformacji miast i miejskich obszarów funkcjonalnych, o których mowa w art. 5 pkt 6a ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Termin zielona transformacja należy rozumieć jako proces prowadzący do zwiększania odporności miast, przy jednoczesnej dbałości o jakość środowiska przyrodniczego i nie ograniczający potencjału do rozwoju społeczno-gospodarczego. Zielona transformacja to kompleksowy zestaw działań mający na celu znaczącą redukcję negatywnego oddziaływania ludzi na środowisko przyrodnicze, prowadzący do zwiększania odporności miast i jednocześnie tworzący przestrzenie miejskie przyjazne człowiekowi.

Fundusz Rozwoju Regionalnego powinien finansować zróżnicowane projekty o charakterze

lokalnym i ponadlokalnym ukierunkowane na zrównoważony rozwój, zgodny z zasadami określonymi w krajowych i europejskich dokumentach strategicznych. Dodatkowo, w ramach Funduszu Rozwoju Regionalnego wsparcie będą mogły otrzymać projekty lub inwestycje wynikające z kluczowych dokumentów strategicznych w obszarze krajowej polityki regionalnej i krajowej polityki miejskiej. W ten sposób wsparcie z Funduszu Rozwoju Regionalnego będzie komplementarne do systemu finansowania inwestycji środkami pochodzącymi z funduszy europejskich. Przykłady takich inwestycji w obszarze zielonej transformacji to w szczególności: zwiększanie efektywności energetycznej budynków, zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej, rozwój inwestycji samorządowych zwiększających wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE), rozwój infrastruktury transportu zeroemisyjnego (pieszego, rowerowego) zintegrowanego z transportem zbiorowym, zwiększenie terenów zieleni w miastach.

Finansowane projekty i inwestycje powinny mieć charakter kompleksowy, tj. pozwalać zrealizować całościowe przedsięwzięcia, poprawiające radykalnie jakość życia, obniżające ich koszty funkcjonowania, wpływające na poprawę jakości środowiska przyrodniczego, przyjazność dla klimatu, a tym samym na ochronę i poprawę zdrowia mieszkańców, konkurencyjność przedsiębiorstw lub stanowić uzupełnienie wcześniej podjętych inicjatyw lokalnych doprowadzając do tego samego efektu.

Rozszerzenie zakresu Funduszu Rozwoju Regionalnego wynika z faktu, że skala i dynamika procesów społeczno-gospodarczych i przestrzennych w Polsce, w tym terytorialna dywersyfikacja tempa rozwoju gospodarczego i zmian demograficzno-społecznych, oraz takie procesy jak metropolizacja i suburbanizacja, determinują nowe wyzwania w zakresie zarządzania terytorialnego, w tym programowania rozwoju oraz zintegrowanego planowania strategicznego i przestrzennego miast i ich obszarów funkcjonalnych.

ART. 9 – ZMIANY W USTAWIE O UDOSTĘPNIANIU INFORMACJI O ŚRODOWISKU I JEGO OCHRONIE, UDZIALE SPOŁECZEŃSTWA W OCHRONIE ŚRODOWISKA ORAZ O OCENACH ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Kluczową kwestią w zakresie zmian legislacyjnych w obszarze oceny oddziaływania na środowisko (oos) jest doprecyzowanie w ustawie zagadnień związanych z analizą podatności (narażenia oraz odporności) przedsięwzięcia na zmiany klimatu, która powinna zostać przeprowadzona na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko (wymóg przeprowadzenia analizy podatności przedsięwzięcia na zmiany klimatu zgodnie z wymogiem wskazanym dyrektywą oos).

Dyrektywa oos nie definiuje pojęć „podatność” i „odporność”, natomiast zgodnie z IPCC AR5, 2014), Annex II (Glossary):

– Podatność (Vulnerability) – skłonność lub predyspozycja do ulegania negatywnym wpływom. Podatność obejmuje szereg pojęć i elementów, w tym wrażliwość na szkody oraz brak zdolności do radzenia sobie i adaptacji.

– Odporność (Resilience) – zdolność systemów społecznych, gospodarczych i środowiskowych do radzenia sobie z niebezpiecznymi zdarzeniami, tendencjami lub zakłóceniami, reagując lub reorganizując się w sposób, który utrzymuje ich podstawowe funkcje, tożsamość i strukturę, zachowując jednocześnie zdolność do adaptacji, uczenia się i transformacji.

Zakres zmian w ustawie oos polega na doprecyzowaniu przepisów dotyczących analiz ryzyka klimatycznego w postępowaniu oos przez wskazanie, że w skład tych analiz zgodnie z dyrektywą oos wchodzi analiza podatności przedsięwzięć na zmiany klimatu.

Praktyka wykonywania oos w Polsce wskazuje, że obecne przepisy ustawy oos w zakresie analiz dotyczących ryzyka klimatycznego, w szczególności w odniesieniu do adaptacji przedsięwzięć do zmian klimatu, wymagają osiągnięcia jeszcze większej jednoznaczności. Wnioski na temat uwzględniania przez inwestorów kwestii klimatycznych w procesie oos pochodzą z następujących źródeł:

- doświadczenia w pracach Grupy Roboczej do spraw ocen oddziaływania na środowisko działającej w ramach Sieci Partnerstwo „Środowisko dla Rozwoju”,
- wniosków z kontroli systemowej przeprowadzonej w Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w dniach od 29 listopada do 9 grudnia 2016 r. w zakresie dotyczącym weryfikacji przez NFOŚiGW dokumentacji aplikacyjnej na poziomie oceny merytorycznej II stopnia dla projektów działania 2.3. POIiŚ 2014-2020,
- wniosków z Raportu końcowego dla analizy pn.: „Uwzględnianie w projektach realizowanych w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 aspektów adaptacji do zmian klimatu, łagodzenia zmian klimatu i zwiększania odporności inwestycji na skutki tych zmian i zagrożenia klęskami żywiołowymi lub katastrofami naturalnymi” (Fundeko, 2019).

Należy zauważyć, że analiza ryzyka związanego ze zmianami klimatu, obejmująca analizę podatności, jest pojęciem dobrze zdefiniowanym w wytycznych UE, zwłaszcza w przepisach i wytycznych (poradnikach) przeznaczonych dla beneficjentów funduszy UE⁶⁾. Etap ooś jest jednocześnie optymalnym etapem dla przeprowadzenia oceny ryzyka związanego ze zmianami klimatu, ponieważ w przygotowaniu inwestycji jest jednym z najwcześniejszych etapów, kiedy większość rozstrzygnięć dotyczących ostatecznego kształtu przedsięwzięcia nie została jeszcze podjęta oraz jest możliwe jeszcze wariantowanie w zakresie dotyczącym oddziaływań na środowisko, w tym oddziaływań na klimat, oraz odporności przedsięwzięć na zmiany klimatu. Należy też podkreślić jeszcze jeden ważny aspekt oceny podatności. W celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska, działania zapobiegawcze należy podjąć w szczególności w przypadku niektórych projektów, które ze względu na swoją podatność na poważne wypadki lub klęski żywiołowe (takie jak powodzie, podnoszenie się poziomu morza lub trzęsienia ziemi) mogą mieć znaczące niekorzystne skutki dla środowiska. W przypadku takich projektów należy ocenić ich podatność (narażenie i odporność) na poważne wypadki lub katastrofy, ryzyko wystąpienia tych wypadków lub katastrof oraz konsekwencje dla prawdopodobieństwa wystąpienia znaczących niekorzystnych skutków dla środowiska. Ponadto, należy zauważyć, że właściwe przeprowadzenie analizy ryzyka związanego ze zmianami klimatu przedsięwzięć będzie niezbędne do prawidłowej i efektywnej oceny przedsięwzięć/projektów kierowanych do dofinansowania ze środków UE w perspektywie finansowej 2021-2027, w ramach której zgodność projektów z celami ochrony klimatu i adaptacji do zmian klimatu będzie traktowana priorytetowo. Zgodnie z art. 73 ust. 2 lit. j rozporządzenia Parlamentu i Rady(UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, przy dokonywaniu wyboru operacji instytucja zarządzająca zapewnia uodpornienie na klimat w odniesieniu do inwestycji w infrastrukturę o przewidywanej trwałości wynoszącej co najmniej pięć lat.

Dla inwestycji finansowanych z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020 analizy ryzyka związanego ze zmianami klimatu były wymagane – nie tylko na etapie postępowania ooś, ale mogły zostać też przeprowadzone na etapie studium wykonalności. Co do zasady weryfikacja spełnienia tego wymogu następowała na etapie oceny kryteriów II stopnia. Warto także podkreślić, że jeżeli w toku oceny projektu okaże się, że wymagany zakres analiz ryzyka związanego ze zmianami klimatu nie został przeprowadzony na etapie ooś, wówczas weryfikuje się pod tym kątem studium wykonalności. Jeżeli w studium wykonalności również zostanie stwierdzony brak adekwatnych analiz ryzyka związanego ze zmianami klimatu, który w szczególności kompensowałby

⁶⁾ Por. *Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe*, Ministerstwo Środowiska, 2015 r. oraz *Zawiadomienie Komisji — Wytyczne techniczne dotyczące weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat w latach 2021–2027 C/2021/5430*

braki z etapu ooś, wnioskodawca zostanie wezwany do uzupełnienia studium wykonalności w tym obszarze. Podobne zasady będą stosowane w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027, przy uwzględnieniu wszystkich koniecznych zmian wynikających z systemu oceny projektów oraz przepisów stosownych rozporządzeń UE. Warto także zwrócić uwagę, że obecnie jest aktualizowany Poradnik przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania do tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe, Ministerstwo Środowiska, 2015 r.

Zmiany art. 21 i 25

Wśród dokumentów zawierających informacje o środowisku i jego ochronie z zakresu ustawy Poś, które należy zamieścić w publicznie dostępnych wykazach, uwzględniono projekty MPA, uchwalone MPA oraz sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych zawartych w MPA.

Zmiany art. 62 ust. 1

W art. 62 w ust. 1 ustawy ooś, zgodnie z którym w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko określa się, analizuje oraz ocenia: (...) dodaje się w pkt 1 lit. cb w brzmieniu: „cb) klimat;”, w lit. d rozszerza się zakres: „d) wzajemne oddziaływanie między elementami, o których mowa w lit. a–cb;”, a ponadto dodaje się pkt 1b w brzmieniu: „1b) podatność danego przedsięwzięcia na zmiany klimatu”.

Zmiana w zakresie lit. cb ma charakter porządkujący (zgodność z art. 66 ustawy ooś), zaś zmiana w zakresie pkt 1b ma charakter precyzujący.

Proponowane zmiany pozostają w zgodzie z nowelizacją dyrektywy ooś z dnia 16 kwietnia 2014 r. – Załącznik IV Informacje, o których mowa w art. 5 ust. 1 (Informacje zawarte w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko). Zgodnie z nowelizacją dyrektywy ooś, wskazaną w załączniku IV, raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko zawiera informacje o wpływie przedsięwzięcia na klimat oraz podatności przedsięwzięcia na zmiany klimatu (narażenia na zmiany klimatu oraz odporności na nie) – regulacje są wzmacniane zgodnie z brzmieniem znowelizowanej w 2014 r. dyrektywy ooś. Pomimo, iż obowiązujące przepisy krajowe w analizowanym zakresie pozostają w zgodzie z nowelizacją dyrektywy ooś z 2014 r., to jednak konieczne wydaje się doprecyzowanie w celu osiągnięcia jeszcze większej jednoznaczności w tym zakresie.

Zmiana art. 63 ust. 1

Ujednolicone zostanie określenie „zmiany klimatu” – w liczbie mnogiej, które zastąpi obowiązujące „zmiana klimatu” – w liczbie pojedynczej (art. 63 w ust. 1 w pkt 1 w lit. e).

Zmiany art. 66 ust. 1

W art. 66 w ust. 1 w pkt 1 lit. g nadaje się nowe brzmienie: „g) ocenione w oparciu o wiedzę naukową ryzyko wystąpienia poważnych awarii lub katastrof naturalnych i budowlanych, przy uwzględnieniu używanych substancji i stosowanych technologii, w tym ryzyko związane ze zmianami klimatu, obejmujące analizę podatności na zmiany klimatu, uwzględniającą narażenie oraz odporność przedsięwzięcia na zmiany klimatu;”.

W art. 66 w ust. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie: „6) określenie przewidywanego oddziaływania analizowanych wariantów na środowisko, w tym również w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej i katastrofy naturalnej i budowlanej, na klimat, w tym emisje gazów cieplarnianych i oddziaływania istotne z punktu widzenia adaptacji do zmian klimatu, przewidywanej podatności na zmiany klimatu, uwzględniającej narażenie i odporność analizowanych wariantów na zmiany klimatu, a także możliwego transgranicznego oddziaływania na środowisko, a w przypadku drogi o której mowa w art. 24ga ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, także wpływu planowanej drogi na bezpieczeństwo ruchu drogowego;”.

Zmiany wymagają wprowadzenia regulacji przejściowych (art. 27 projektu ustawy). Proponuje się, by do spraw wszczętych na podstawie ustawy o oś i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosowane były przepisy dotychczasowe.

ART. 10 – ZMIANY W USTAWIE O WSPIERANIU TERMOMODERNIZACJI I REMONTÓW ORAZ O CENTRALNEJ EWIDENCJI EMISYJNOŚCI BUDYNKÓW

Zmiana art. 2 w pkt 1c lit. a

Zmiana w art. 2 w pkt 1c w lit. a ma charakter porządkowy i rozszerza katalog wymagań, jakie spełniają urządzenia lub systemy grzewcze ogrzewające budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzenia lub systemy podgrzewające wodę użytkową w tych budynkach o kwestie etykietowania energetycznego miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń.

Zmiany w art. 11b ust. 11 oraz 11c ust. 1 pkt 4

Zmiany w art. 11b ust. 11 oraz 11c ust. 1 pkt 4 dotyczą zwiększenia współfinansowania ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów do poziomu 90 % przy równoczesnym zmniejszeniu wkładu własnego gminy na realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych do poziomu 10 %. Jako główny powód braku przystąpienia do realizacji Programu "Stop Smog" zapytane przez NFOŚiGW gminy wskazują brak możliwości wniesienia wkładu własnego na poziomie 30% kosztu realizacji porozumienia. Obecna sytuacja związana z gwałtownie rosnącymi kosztami ponoszonymi przez samorządy jeszcze pogłębia problem związany z możliwością wniesienia wkładu własnego do realizowanych przedsięwzięć. Zwiększenie wkładu środków pochodzących z budżetu państwa do 90% wartości porozumienia, pozwoli na odciążenie budżetów samorządów i tym samym umożliwi większej liczbie gmin przystąpienie do programu. Tym samym, umożliwi to udzielenie pomocy większej liczbie osób ubogich energetycznie, co w obecnych okolicznościach jest działaniem priorytetowym.

Zmiana art. 11c ust. 5 pkt 5

Zmiana w art. 11c ust. 5 pkt 5 podyktowana jest koniecznością zwiększenia średniego kosztu realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego w jednym budynku mieszkalnym jednorodzinnym do kwoty 106 000 zł.

Obowiązujący średni koszt realizacji przedsięwzięć niskoemisyjnych był ustalany na etapie tworzenia Programu „Stop Smog” w 2018 r. Od tego momentu ceny materiałów, urządzeń oraz usług znacznie wzrosły. W szczególności najwyższe wzrosty dotyczyły kosztów związanych z termomodernizacją budynków. Na podstawie rozeznania rynku przygotowanego na potrzeby zmian wprowadzanych w Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze”, gdzie mamy do czynienia z tymi samymi kategoriami kosztów, urealniono wartości poszczególnych kosztów kwalifikowanych w ramach Programu „Stop Smog”. Na tej podstawie oraz na podstawie zgłoszeń otrzymanych od wszystkich gmin realizujących obecnie przedsięwzięcia niskoemisyjne oraz gmin, które złożyły wnioski w programie, proponujemy podniesienie średniego kosztu realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego w Programie.

Podniesienie średniej wartości na realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego pozwoli gminom realizującym przedsięwzięcia niskoemisyjne na wyjście z obecnie powszechnie zgłaszanego problemu z wyłanianiem wykonawców. Gminy wielokrotnie muszą powtarzać procedury przetargowe z uwagi na brak oferentów lub przeszacowanie wartości oferty w stosunku do wartości zamówienia. Taka sytuacja zmusza gminy do ograniczania zakresów robót termomodernizacyjnych, co z kolei może mieć wpływ na osiągnięcie zakładanego efektu ekologicznego.

Zmiany w art. 11d ust. 1 pkt 3 i 4, ust. 2b, ust. 7, ust. 7e, ust. 8a pkt 2, ust. 13 oraz w art. 11f ust. 6 i 7 pkt 2

Zmiany w art. 11d ust. 1 pkt 3 i 4, ust. 2b, ust. 7, ust. 7e, ust. 8a pkt 2, ust. 13 oraz w art. 11f ust. 6 i

ust. 7 pkt 2 są podyktowane potrzebą likwidacji kryterium majątkowego beneficjenta końcowego. Obecnie w Programie „Stop Smog” obowiązuje zarówno kryterium dochodowe, jak i majątkowe, które znacząco utrudnia realizację Programu przez gminy. Kryterium dochodowe jest wystarczającym warunkiem do spełnienia przez wnioskodawców celem ukierunkowania wsparcia dla najmniej zamożnych gospodarstw domowych.

W sposób analogiczny przebiega weryfikacja w Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze”, w części z najwyższym poziomem dofinansowania skierowanym do najuboższych właścicieli budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Jednocześnie kryterium majątkowe jest trudne do weryfikacji, w szczególności przy szacowaniu wartości ruchomych składników majątku (samochody, sprzęt rolniczy itp.). Ponadto kryterium majątkowe wyklucza z udziału w Programie duże grono osób z gmin wiejskich, gdzie potencjalny beneficjent jest często właścicielem niewielkiej działki rolnej lub leśnej, której wartość przekracza dopuszczalny limit.

Dodatkowo w art. 11d ust. 7e zaproponowano zmianę o charakterze porządkującym, polegającą na podaniu metryki ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2021, z późn. zm.) w związku z jej uchyceniem w ust. 1 pkt 3 tego artykułu.

ART. 11 – ZMIANY W USTAWIE O SYSTEMIE ZARZĄDZANIA EMISJAMI GAZÓW CIEPLARNIANYCH I INNYCH SUBSTANCJI

Zmiany art. 5

Ustawa przewiduje zmianę art. 5 ust. 2 USZE polegającą na przesunięciu terminu składania przez KOBiZE rocznego sprawozdania z wykonywania powierzonych mu zadań z dnia 31 stycznia na dzień 28 lutego. KOBiZE każdego roku przedstawia sprawozdanie z realizacji powierzonych mu zadań publicznych. Sprawozdanie dokumentuje całokształt zadań zrealizowanych w trakcie poprzedniego roku kalendarzowego. Z tej perspektywy problem generuje wskazany w ustawie termin 31 stycznia. Termin ten jest za krótki biorąc pod uwagę rozległy zakres zadań ustawowych realizowanych przez KOBiZE. W praktyce, aby dotrzymać tego terminu prace nad sprawozdaniem muszą się rozpoczynać jeszcze w trakcie okresu sprawozdawczego, co z kolei implikuje konieczność aktualizowania szeregu informacji potrzebnych do sporządzenia sprawozdania, zwłaszcza informacji dot. statystyk załatwianych spraw, wniosków, raportów itp. Działanie takie należy ocenić jako nieefektywne przede wszystkim pod względem wykorzystania czasu pracy ekspertów. Przesunięcie terminu sporządzenia sprawozdania na 28 lutego umożliwi rozpoczęcie pracy nad sprawozdaniem po zakończeniu roku sprawozdawczego – czyli w sytuacji, w której zebrane będą już wszystkie informacje potrzebne do jego opracowania.

Zmiany art. 9

USZE przewiduje dla KOBiZE obowiązek przygotowywania co 5 lat prognoz zmian aktywności dla wybranych sektorów gospodarki i prognoz zmian aktywności w zakresie zużycia nośników energii. 5-cioletni okres jest liczony począwszy od dnia 31 grudnia 2021 r. (art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1501)). Ze względu na to, że prognozy zmian aktywności są sporządzane głównie na potrzeby wykonania prognoz wielkości emisji, o których mowa w art. 12 USZE zasadne jest by terminy przygotowania prognoz zmian aktywności były zsynchronizowane, z nowym terminem opracowywania aktualizacji prognoz wielkości emisji. Zaproponowana zmiana skraca okres między prognozami zmian aktywności do 4 lat i przenosi termin ich wykonania na 30 czerwca w roku parzystym, co umożliwi wykorzystanie najbardziej aktualnych prognoz zmian aktywności do wykonania aktualizacji prognoz wielkości emisji w nowych terminach. Aktualizację prognoz wielkości emisji KOBiZE przekazuje do MKiŚ na 60 dni przed terminem wynikającym z prawa UE i prawa międzynarodowego, czyli w praktyce ok. 15 stycznia roku kalendarzowego, w którym jest obowiązek przekazania tych danych (lata nieparzyste). Zatem główne prace nad prognozami wielkości emisji trwają w drugiej połowie roku parzystego. Dostępność aktualnych

prognoz zmian aktywności od 30 czerwca roku parzystego umożliwi wykorzystanie tych danych w prognozach wielkości emisji.

W następstwie skrócenia okresu między prognozami zmian aktywności, zmieniony został także termin przekazania do Krajowego ośrodka informacji i danych przez właściwych ministrów z 12 do 6 miesięcy przed terminem sporządzenia prognoz. Doświadczenia uzyskane podczas pracy nad pierwszymi prognozami wykazały, że okres 6 miesięcy jest wystarczający dla Krajowego ośrodka do opracowania prognoz oraz zapewni większą aktualność otrzymywanych danych.

Projekt ustawy przewiduje również zmiany w przepisach dotyczących roku odniesienia dla sporządzanych prognoz zmian aktywności. Nowe zasady ustalania roku odniesienia mają zapewnić korzystanie z możliwie najbardziej aktualnych danych. Dodatkowo wprowadzono regułę, według której w uzasadnionym przypadku możliwe będzie przyjęcie za rok odniesienia innego roku. Taka przesłanka wynika z potrzeby wprowadzenia elastyczności w wyborze innego roku odniesienia (wcześniejszego) niż wskazany w pkt 3. Aktualny przepis daje jedynie możliwość wykorzystania danych dla innego roku, gdy nie są dostępne dane dla roku, o którym mowa w pkt 3. Natomiast mogą zająć takie okoliczności, w których przyjęcie innego roku będzie zasadne, mimo że dane za rok, o którym mowa w pkt 3, będą dostępne, np. jeżeli będą budziły uzasadnione zastrzeżenia co do ich reprezentatywności (ze względu na nagłe zakłócenia, które bardzo znacząco wpływają na poziomy aktywności, takie jak pandemia lub wojna itp.). Powód wykorzystania innego roku niż wskazany w pkt 3 musi zostać wyjaśniony w prognozie. Zaproponowano również zmienione przesłanki do sporządzania aktualizacji prognoz zmian aktywności. Aktualizacja będzie poprzedzona badaniem oceny jej zasadności i jej potencjalnego zakresu, w oparciu o zdefiniowane w ustawie elementy (zmiany w obszarze polityk i strategii, regulacji prawnych oraz udział zmienionej aktywności w całkowitej emisji). Jeżeli ocena wykaże taką potrzebę, aktualizacja będzie przygotowywana w połowie okresu między ustawowymi terminami przygotowywania prognoz zmian aktywności.

Ponadto, uporządkowano inne przepisy w art. 9 USZE przez uchylenie ust. 9, odpowiednią zmianę ust. 8 oraz uchylenie w ust. 5 pkt 2 w związku z proponowanymi rozwiązaniami dotyczącymi roku odniesienia.

Zmiana art. 12

W wyniku zmian wprowadzonych do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 328 z 29.7.2021, str. 1, z późn. zm.) (zwanego dalej „rozporządzeniem 2018/1999”), przez przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz. Urz. UE L 243 z 09.07.2021, str. 1) wydłużony został horyzont czasowy prognoz wielkości emisji z 20 na 30 lat. W następstwie tych zmian prognozy wielkości emisji mają obejmować okres do 2050 r., co powinno być uwzględnione już w najbliższych prognozach, które zostaną zrealizowane do marca 2023 r., jednakże prognozy realizowane na podstawie aktualnego art. 12 ust. 3 USZE są wykonywane dla 20-letniego okresu (dotyczą jedynie okresu do 2040 r.).

Dodatkowo zmieniono okres aktualizacji prognoz wielkości emisji z 5 na 4 lata. Taka zmiana odpowiada 4-letniemu terminowi na złożenie raportu rządowego wynikającego z decyzji 9/CP.16 (FCCC/CP/2010/7/Add.2, str. 17) wydanej na podstawie Konwencji Klimatycznej. Elementem tego raportu są właśnie prognozy wielkości emisji.

Zgodnie z projektem nowe terminy przewidziane dla aktualizacji prognoz wielkości emisji i dla nowych prognoz zmian aktywności będą ze sobą skorelowane, co ma istotne znaczenie z uwagi na to, że prognozy zmian aktywności są wykorzystywane do sporządzania aktualizacji prognoz wielkości emisji.

Zmiana art. 16b i 16d

Zmiany zaproponowane w art. 16b ust. 12 i 13 oraz art. 16d ust. 1 USZE mają na celu doprecyzowanie przepisów.

Ustawa nakłada obowiązek opracowywania Krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza oraz ich aktualizacji z częstotliwością określoną w art. 16 b ust. 10 i 12. Przewiduje się dwa tryby opracowywania aktualizacji Krajowych programów ograniczania zanieczyszczenia powietrza – co 4 lata oraz w przypadku gdy z prognoz wielkości emisji lub inwentaryzacji emisji, o których mowa odpowiednio w art. 12 ust. 1 i w art. 11 ust. 1 pkt 3, wynika, że krajowe cele redukcyjne nie są spełnione lub istnieje ryzyko ich nieosiągnięcia. Przy czym zmienione przepisy (art. 16b ust. 12 i 15 oraz art. 16d ust. 1) będą się odwoływać do art. 12 ust. 1 tylko w zakresie prognoz wielkości emisji, nie zaś do prognoz wielkości pochłaniania, o których również mowa w tym przepisie. Krajowy program ograniczania zanieczyszczenia powietrza nie dotyczy gazów cieplarnianych, tylko zanieczyszczeń powietrza, zatem jest bezzasadne odwoływanie się także do pochłaniania, występującego jedynie w przypadku dwutlenku węgla (CO₂). W pierwszym przypadku dokonywana jest pełna aktualizacja programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza, w drugim – są aktualizowane jedynie strategie i środki dotyczące redukcji emisji zawarte w tym programie.

W obecnym brzmieniu USZE jest przewidziany jedynie tryb pełnej aktualizacji Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza. Ponadto w art. 16b ust. 12 USZE wskazana jest wyłącznie sytuacja, w której z inwentaryzacji emisji wynika, że konieczna jest aktualizacja Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza, przepis nie uwzględnia prognoz emisji. Zaproponowane zmiany przewidują tryb aktualizacji odpowiednich części Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza.

Ponadto w celu uniknięcia sytuacji, w której mogłoby dojść do nałożenia się prac nad aktualizacją Krajowego programu ograniczania zanieczyszczenia powietrza na podstawie obu trybów, zaproponowano, żeby aktualizację w zakresie środków i strategii dotyczącą redukcji emisji zawartych w Krajowym programie przeprowadzić w przypadku, gdy do upływu terminu pełnej aktualizacji Krajowego programu pozostaje więcej niż 24 miesiące (art. 16 b ust. 12 pkt 2 USZE w projekcie ustawy). Jeżeli termin ten będzie krótszy, wówczas Krajowy program ograniczania zanieczyszczenia powietrza zostanie zaktualizowany w całości – w trybie art. 16b ust. 10 i 11 USZE.

ART. 12 – ZMIANY W USTAWIE O CENTRALNYM AZYLU DLA ZWIERZĄT

Projektowana zmiana w art. 12 dokonująca zmiany w ustawie z dnia 4 listopada 2022 r. o Centralnym Azylu dla Zwierząt (Dz. U. poz. 2375) w art. 36 w ust. 1 pkt 1–10 ma na celu wprowadzenie zmian w pierwotnie przyjętym harmonogramie realizacji zadań w zakresie organizacji Centralnego Azylu dla Zwierząt (dalej jako „Centralny Azyl”).

Zmiany polegają na zmniejszeniu limitu wydatków w roku 2022 (brak wydatkowania środków) oraz 2023 i 2024 r., oraz zwiększeniu limitu wydatków w latach 2025–2031. Powyższe zmiany nie mają wpływu na całkowity maksymalny limit wydatków budżetu państwa, będących skutkiem finansowym wejścia w życie ustawy, określony w art. 36 ust. 1 ustawy. Przyczyną zmian jest brak możliwości wykorzystania środków finansowych przewidzianych na pierwsze lata działalności Centralnego Azylu. Jest to spowodowane koniecznością przeprowadzenia procesu inwestycyjnego w oparciu o obowiązujące przepisy i procedury wynikające głównie z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane oraz ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych.

Limit wydatków budżetu państwa wskazany w ustawie, a przeznaczony na wydatkowanie środków w roku 2022 i 2023, z uwagi na termin uchwalenia ustawy (listopad 2022 r.) oraz inne obiektywne przyczyny, takie jak opóźnienie w założeniu księgi wieczystej dla nieruchomości przewidzianej pod lokalizację Centralnego Azylu, wpływające na możliwość wystąpienia do Dyrektora Generalnego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe z wnioskiem o wyłączenie nieruchomości z zarządu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe i przekazanie do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa – nie będzie mógł być wykorzystany w tym okresie w planowanym zakresie. Wydatki te ponoszone będą dopiero w kolejnych latach.

ART. 13-31 – PRZEPISY PRZEJŚCIOWE

W projekcie ustawy przewidziano przepisy przejściowe regulujące kwestie intertemporalne związane z wejściem w życie ustawy.

Art. 13-17

Doprecyzowano, że miastami, których dotyczy obowiązek opracowania MPA, są miasta, w których liczba mieszkańców, zgodnie z danymi statystycznymi w roku uchwalenia tej ustawy oraz na koniec każdego z 3 lat poprzedzających rok uchwalenia tej ustawy, jest równa lub większa niż 20 tysięcy.

Określono termin uchwalenia MPA, który wynosi 30 miesięcy od dnia wejścia w życie art. 14 projektu ustawy, który z kolei wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2024 r.

Dotychczas uchwalone w miastach o liczbie mieszkańców równej 20 tysięcy lub większej dokumenty o charakterze strategiczno-wdrożeniowym, niebędące aktami prawa miejscowego, które realizują cel określony w art. 3 pkt 9a ustawy zmienianej w art. 1, zostaną uznane za miejskie plany adaptacji w rozumieniu art. 18a ust. 1 ustawy Poś. Informacja o uznaniu dokumentu o charakterze strategiczno-wdrożeniowym za miejski plan adaptacji zostanie zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu gminy oraz przekazana Instytutowi Ochrony Środowiska w terminie 30 dni od dnia tego zamieszczenia. Ponadto dokumenty uznane za MPA zachowują moc i mogą być zmieniane i aktualizowane. Aktualizacja dokumentów uznanych za MPA, zgodnie z art. 18a ust. 19 odbywa się przynajmniej raz na 6 lat uwzględniając sprawozdania z monitorowania, o którym mowa w projektowanej ustawie w art. 18a ust. 10, natomiast ewentualna zmiana tych dokumentów może nie wynikać z zakresu aktualizacji.

Doprecyzowano terminy składania pierwszych sprawozdań z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych w zależności od daty uchwalenia MPA. Sprawozdania będą składane w latach parzystych. W przypadku gdy termin sporządzenia sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych, przypada na rok nieparzysty – wówczas będzie należało go sporządzić i przekazać Instytutowi Ochrony Środowiska w roku parzystym następującym po tym roku w terminie do dnia 30 czerwca. Sprawozdanie z MPA przyjętego w roku parzystym składa się w roku parzystym do 30 czerwca, zgodnie z art. 18a ust. 10 ustawy Poś.

Zakłada się, że IOŚ w 2030 r. będzie w posiadaniu 100% sprawozdań z 211 miast (liczba wg danych GUS na 31 grudnia 2022 r. i może ulec zmianie przy uwzględnieniu danych wg 31 grudnia 2023 r.) o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tys. Kolejne sprawozdania będą składane co 2 lata od dnia złożenia pierwszego sprawozdania.

Art. 18

Do programów ochrony powietrza opracowanych dla stref zaklasyfikowanych jako strefy, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 lub 4 ustawy Poś, stosuje się art. 91 ust. 9c tej ustawy w nowym brzmieniu. Spowoduje to wydłużenie terminu z 3 na 4 lata na przygotowanie, a następnie przyjęcie aktualizacji programów ochrony powietrza w drodze uchwał sejmików województw.

Art. 19

Do wniosków, o których mowa w art. 400h ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy zmienianej w art. 1, złożonych

i niezatwierdzonych uchwałą rad nadzorczych wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej stosuje się art. 400h ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 20

Do uchwały określającej zasady udzielania dotacji celowej, podjętej przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe, ponadto do ww. uchwały stosuje się przepisy w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 21

Wojewódzkie fundusze udostępniają Narodowemu Funduszowi oraz podmiotom, które na podstawie odrębnych przepisów są uprawnione do wykonywania zadań w zakresie ochrony interesów finansowych i budżetu Unii Europejskiej, w celu realizacji tych zadań, niezbędne dane osobowe osób fizycznych przetwarzane w związku z wykonywaniem zadań publicznych przez te fundusze, pozyskane od tych osób od dnia 15 maja 2020 r. Środki wydatkowane przez Narodowy Fundusz na realizację Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” od dnia 15 maja 2020 r. do dnia zawarcia umowy o objęcie wsparciem przedsięwzięcia „Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej budynków mieszkalnych w ramach Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze” zostaną zrefundowane ze środków KPO. W związku z tym, aby je rozliczyć, konieczne będzie udostępnienie przez wojewódzkie fundusze wskazanych niezbędnych danych uprawnionym podmiotom w rozumieniu art. 411 ust. 12 ustawy Poś.

Art. 22

Dotychczas wyodrębnione w budżetach obywatelskich pulę środków dedykowane realizacji projektów związanych z ochroną miejskiego środowiska przyrodniczego, których realizacja prowadzi do zwiększania powierzchni biologicznie czynnej oraz retencji wód opadowych i roztopowych, uznaje się za pulę środków w rozumieniu art. 5a ust. 6a ustawy o samorządzie gminnym.

Art. 23

Mając na uwadze, iż w sytuacji, gdy inwestor ma już opracowany projekt budowlany na potrzeby budowy zbiorników bezodpływowych na wody opadowe i roztopowe, a umorzenie postępowania może być dla niego niekorzystne, zaproponowano przepisy przejściowe, zgodnie z którymi do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy Prawo budowlane w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 24

Plany ogólne gmin oraz plany zagospodarowania przestrzennego województw uchwalone przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują moc i mogą być zmieniane.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy zachowują moc i mogą być zmieniane.

Do planów ogólnych gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w odniesieniu do których przed dniem uchwalenia miejskich planów adaptacji, o których mowa w art. 18a ustawy zmienianej w art. 1, albo w odniesieniu do których przed uznaniem dokumentów, o których mowa w art. 15 ust. 1, za miejskie plany adaptacji do zmian klimatu, rozpoczęto proces opiniowania lub uzgadniania, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Do planów zagospodarowania przestrzennego województw, w odniesieniu do których przed dniem wejścia w życie ustawy, rozpoczęto proces opiniowania lub uzgadniania, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 25

Do spraw ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz decyzji o warunkach zabudowy wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 26

Do strategii rozwoju, polityk publicznych, programów rozwoju lub programów służących realizacji umowy partnerstwa, o których mowa w art. 10a ust. 1 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, co do których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczęto proces konsultacji, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 27

Do spraw wszczętych na podstawie ustawy ooś i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 28

Uwzględniając, że wszystkie proponowane w projekcie zmiany warunków udziału w Programie „Stop Smog” są korzystniejsze niż obecnie obowiązujące, proponuje się zamieszczenie w art. 28 projektu stosownych przepisów przejściowych.

Zgodnie z proponowanym w projekcie art. 28 ust. 1, do porozumień na współfinansowanie przedsięwzięć niskoemisyjnych zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy będą miały zastosowanie przepisy ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą w zakresie nie dotyczącym przedsięwzięć niskoemisyjnych realizowanych na podstawie umów zawartych przez gminy z beneficjentami przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy. Strony tych porozumień będą miały obowiązek dostosowania ich do przepisów zmienionych projektowaną ustawą w terminie 60 dni od dnia jej wejścia w życie.

Dodatkowo, uwzględniając także, że zgodnie z art. 11c ust. 1a ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków stroną porozumienia na współfinansowanie przedsięwzięć niskoemisyjnych może być związek międzygminny, związek metropolitalny lub powiat, w ust. 2 uregulowano kwestię umów zawieranych przez gminy uczestniczące w tych związkach lub położone na terytorium powiatu.

Ust. 3 tego przepisu nakazuje dostosowanie do nowych przepisów złożonych przez gminy wniosków o zawarcie porozumień na współfinansowanie przedsięwzięć niskoemisyjnych w terminie wskazanym przez Narodowy Fundusz.

W zakresie wniosków beneficjentów o zawarcie umów o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego z gminami, złożonych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy w odniesieniu do których nie zawarto takich umów przed tym dniem, zgodnie z projektowanym art. 28 ust. 4, przyjmuje się, że będą miały zastosowanie przepisy ustawy zmienianej, co pozwoli w szczególności na aktualizację finansowych aspektów realizowania przedsięwzięć niskoemisyjnych w aktualnie zawieranych przez gminę z beneficjentem umowach o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego.

Zgodnie natomiast z projektowanym art. 28 ust. 5, do umów o realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego zawartych przez gminę z beneficjentem, tj. z osobą fizyczną będącą właścicielem lub posiadaczem budynku lub lokalu, przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, bez

względu na stopień zaawansowania realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego, będą nadal stosowane przepisy ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków w brzmieniu dotychczasowym tak, aby realizacja przedsięwzięcia została dokończona na podstawie wcześniejszych regulacji.

Zaproponowane przepisy przejściowe umożliwiają w ramach już zawartych porozumień między Narodowym Funduszem a gminami, realizację przez gminy nowych umów, które nie zostały jeszcze zawarte z beneficjentami na nowych korzystniejszych warunkach. Należy tu ponownie podkreślić, że przeprowadzone przez Narodowy Fundusz szerokie konsultacje z gminami zarówno biorącymi już udział w Programie jak i pozostałymi, które jeszcze nie przystąpiły do Programu, jednoznacznie wskazują na konieczność wprowadzenia zmian w Programie „Stop Smog” mających na celu dostosowanie zasad uczestnictwa w nim i jego realizacji do bieżących uwarunkowań społeczno-gospodarczych (np. inflacja, ograniczona dostępność towarów i usług itd.). W obecnej sytuacji wiele przetargów ogłaszanych przez gminy kończy się brakiem możliwości wyłonienia wykonawcy robót budowlanych, co w konsekwencji będzie prowadzić do zmniejszenia zakresu już podpisanych porozumień do niezbędnego minimum przewidzianego wskazanymi w ustawie wymaganiami lub – w przypadku braku możliwości ich realizacji – rozwiązania podpisanych już porozumień. Zaproponowane przepisy przejściowe mają na celu zapobieganie tej sytuacji i uatrakcyjnienie zasad funkcjonowania Programu tak, aby możliwe było pozyskanie nowych gmin przy jednoczesnym ułatwieniu realizacji tym, które już przystąpiły do Programu. Proponowana nowelizacja stanowi odpowiedź na konieczność wsparcia samorządów gminnych w przedsięwzięciach poprawiających stan techniczny budynków jednorodzinnych. Działania mające na celu poprawę stanu technicznego zasobów mieszkaniowych i poprawę warunków mieszkaniowych społeczeństwa przyczyniają się równocześnie do realizacji innych priorytetów rządu, takich jak poprawa efektywności energetycznej czy walka z ubóstwem energetycznym.

Art. 29

Przepisy przewidują sporządzenie pierwszych prognoz zmian aktywności według nowych terminów – do dnia 30 czerwca 2026 r. Od tego terminu będą liczone nowe 4-letnie terminy na sporządzanie kolejnych prognoz. Na potrzeby prognoz zmian aktywności, które mają być sporządzone do dnia 30 czerwca 2026 r. właściwi ministrowie prześlą potrzebne informacje i dane do dnia 31 grudnia 2025 r.

Art. 30

Projekt zawiera również analogiczne przepisy przejściowe dla pierwszej aktualizacji prognoz zmian aktywności na nowych zasadach, która (jeżeli przeprowadzona przez KOBiZE ocena wykaże jej zasadność) zostanie sporządzona do dnia 30 czerwca 2025 r., okres w którym KOBiZE przeprowadzi pierwszą ocenę zasadności aktualizacji prognoz zmian aktywności (1 stycznia 2025 r. – 30 kwietnia 2025 r.) oraz termin przekazania informacji i danych przez właściwych ministrów na potrzeby oceny i prognoz (31 grudnia 2024 r.).

Art. 31

Przewiduje się również, że zmiany przewidziane w art. 5a ust. 6a ustawy o samorządzie gminnym, będą stosowane po raz pierwszy do konsultacji społecznych prowadzonych w gminach w ramach budżetu obywatelskiego na rok 2025, jeżeli do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy nie zakończono etapu zgłaszania projektów budżetu obywatelskiego na ten rok.

Art. 32

W projekcie ustawy, w związku z koniecznością kontynuacji realizacji zadań określonych w art. 18a ust. 15 ustawy Poś, określono maksymalne limity wydatków sektora finansów publicznych na lata 2023–2032 dla sektora finansów publicznych w ramach środków pochodzących z budżetu państwa,

Narodowego Funduszu.

Wprowadza się mechanizm korygujący, który należy wdrożyć w przypadku przekroczenia lub ryzyka przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków. Nadzór nad monitoringiem limitu wydatków oraz wdrażania mechanizmu korygującego został powierzony ministrowi właściwemu do spraw klimatu.

III. INFORMACJE KOŃCOWE

Projektowana ustawa nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa będzie miała korzystny finansowy wpływ na działalność mikro przedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, którzy zajmują się opracowaniem miejskich planów adaptacji do zmian klimatu oraz innych analogicznych dokumentów planistycznych i strategicznych.

Przedstawione w projekcie ustawy rozwiązanie nie będzie generowało kosztów dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia z wyjątkiem art.14, który wchodzi w życie 1 lipca 2024 r.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia

**w sprawie sprawozdań z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian
klimatu zawartych w miejskich planach adaptacji**

Na podstawie art. 18a ust. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) wzór formularza sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu;
- 2) szczegółowy sposób przekazywania sprawozdania.

§ 2. Wzór formularza sprawozdania jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 3. Sprawozdanie jest przekazywane na formularzu dostępnym na stronie internetowej, której adres udostępnia Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER KLIMATU I
ŚRODOWISKA

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działami administracji rządowej - klimat, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 2594).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2687 oraz z 2023 r. poz. 877, 1506, 1688, 1719, 1762, 1890, 1963 i 2029.

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Klimatu i Środowiska
z dnia
(Dz. U. poz.)

**WZÓR FORMULARZA SPRAWOZDANIA Z MONITOROWANIA WDRAŻANIA
DZIAŁAŃ ADAPTACYJNYCH DO ZMIAN KLIMATU ZAWARTYCH W
MIEJSKICH PLANACH ADAPTACJI**

I. Informacje podstawowe

Sprawozdanie za okres od...	Wybór daty z kalendarza	
Sprawozdanie za okres do...	Wybór daty z kalendarza	
Data złożenia sprawozdania	Pole uzupełniane automatycznie – data złożenia wniosku w systemie	
Nazwa miasta	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Województwo	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Numer identyfikacyjny REGON	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Adres urzędu miasta	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Liczba mieszkańców miasta (osób zamieszkujących) – na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego wypełnienie formularza	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Data uchwalenia planu adaptacji	Wybór daty z kalendarza	
Data uchwalenia zaktualizowanego planu, jeżeli dotyczy	Wybór daty z kalendarza	
Link do uchwały o przyjęciu/aktualizacji planu	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Osoba do kontaktu	Imię	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Nazwisko	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	stanowisko	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	e-mail	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
Osoba upoważniona do akceptacji	telefon	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Imię	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

formularza²⁾

Nazwisko

Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

stanowisko

Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

²⁾ Osoba upoważniona do akceptacji formularza jest jednocześnie osobą upoważnioną do złożenia oświadczenia dotyczącego danych przedstawionych w formularzu. Należy wskazać, kto w urzędzie miasta zaakceptował formularz przed jego przekazaniem do IOŚ-PIB – np. Prezydent Miasta, Zastępca Prezydenta Miasta, Burmistrz Miasta, Zastępca Burmistrza Miasta.

II. Informacje o miernikach zawartych w miejskim planie adaptacji

Mierniki	Nazwa szczegółowego celu	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.		
	Nazwa miernika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Jednostka miary	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Wartość bazowa miernika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Rok bazowy	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Wartość oczekiwana/ docelowa miernika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Rok docelowy	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Wartość miernika osiągnięta w okresie sprawozdawczym	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Rok sprawozdawczy	Pole uzupełniane automatycznie
	Wartość miernika osiągnięta od początku wdrożenia planu	Pole uzupełniane automatycznie	Stopień realizacji miernika (%)	Pole uzupełniane automatycznie
	Przyczyny nieosiągnięcia miernika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.		
	Komentarze	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.		

III. Informacje o działaniach adaptacyjnych zawartych w miejskim planie adaptacji

Nazwa działania	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Opis działania	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Podmioty i organy odpowiedzialne za wdrożenie działania	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Dobre praktyki dotyczące współpracy i zaangażowania podmiotów i organów we wdrożenie działania	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Planowany okres wdrażania	Wybór daty z kalendarza	
Przewidywane efekty wdrażania działania i korzyści	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Stan wdrażania działania	wybór z listy: zaplanowane, w trakcie wdrażania, wdrożone, niewdrożone	
Trudności napotkane we wdrażaniu działania lub przyczyny niewdrożenia	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	
Koszty wdrażania działania	Planowany całkowity koszt wdrożenia [zł]	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Poniesiony koszt wdrożenia [zł]	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Koszty poniesione z własnego budżetu [zł]	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Pozyskane zewnętrzne środki finansowe [zł]	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Źródła zewnętrzne (nazwa)	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.

Wskaźniki	Nazwa wskaźnika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Jednostka miary	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Wartość bazowa wskaźnika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Rok bazowy	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Wartość oczekiwana/docelowa wskaźnika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Rok docelowy	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.
	Wartość wskaźnika osiągnięta w okresie sprawozdawczym	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.	Rok sprawozdawczy	Pole uzupełniane automatycznie
	Wartość wskaźnika osiągnięta od początku wdrożenia planu	Pole uzupełniane automatycznie	Stopień realizacji wskaźnika (%)	Pole uzupełniane automatycznie
	Przyczyny nieosiągnięcia wskaźnika	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.		
	Komentarze	Kliknij tutaj, aby wprowadzić tekst.		

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia ma stanowić realizację upoważnienia do wydania aktu wykonawczego na podstawie art. 18a ust. 18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Poś”, dodawanego do przedmiotowej ustawy w projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw.

Projekt rozporządzenia określa wzór formularza dla sprawozdania, które burmistrz lub prezydent miasta o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tysięcy mieszkańców, sporządza co 2 lata od dnia przyjęcia miejskiego planu adaptacji. Sprawozdanie wynika z obowiązku prowadzenia monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych. Dodatkowo rozporządzenie określa szczegółowy sposób przekazywania tego sprawozdania, mając na uwadze potrzebę ujednolicenia zakresu danych przekazywanych przez burmistrzów lub prezydentów miast oraz ich sprawnego przekazywania Instytutowi Ochrony Środowiska – Państwowemu Instytutowi Badawczemu, który na mocy ustawy weryfikuje, analizuje sprawozdania, a także sporządza i przekazuje w terminie do dnia 30 listopada roku sprawozdawczego ministrowi właściwemu do spraw klimatu zbiorcze podsumowanie tych sprawozdań.

W związku z tym, projekt rozporządzenia określa adres strony internetowej, za pomocą, której będą składane sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych zawartych w miejskich planach adaptacji oraz wzór formularza sprawozdania, który stanowi załącznik do rozporządzenia. Informacje, które będą wymagane w sprawozdaniu podzielone zostały na trzy zakresy informacyjne.

Pierwszy zakres stanowią informacje podstawowe, które obejmują okres sprawozdania, datę złożenia sprawozdania, nazwę miasta oraz województwo, numer identyfikacyjny REGON, adres urzędu miasta. Dodatkowo wymagane będą takie informacje jak liczba mieszkańców miasta, na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego wypełnienie formularza. Zakres sprawozdania w zakresie podstawowym obejmować również będzie datę uchwalenia planu adaptacji do zmian klimatu, datę uchwalenia zaktualizowanego planu, link do uchwały o przyjęciu albo aktualizacji planu. W tej części sprawozdania konieczne będzie wskazanie również osoby do kontaktu, z podaniem imienia i nazwiska, stanowiska, adresu e-mail, numeru telefonu. W sprawozdaniu wymagane będzie również podanie danych osoby upoważnionej do akceptacji formularza – imię i nazwisko oraz stanowisko.

Drugi zakres sprawozdania obejmować będzie informacje o osiągniętych miernikach przypisanych do celów szczegółowych, w tym: nazwa miernika, jednostka miary, wartość bazowa miernika, rok bazowy, wartość oczekiwana/docelowa miernika. Konieczne będzie również podanie roku docelowego, wartości miernika osiągniętej w okresie sprawozdawczym, roku sprawozdawczego, wartości miernika osiągniętej od początku wdrożenia planu, stopnia realizacji miernika (w %) oraz przyczyn nieosiągnięcia miernika.

Trzeci zakres sprawozdania obejmować będzie informacje o wdrażanych działaniach adaptacyjnych zawartych w miejskich planach adaptacji. Miasto w sprawozdaniu przedłoży takie informacje jak nazwa działania przewidzianego do realizacji w miejskim planie adaptacji oraz opis tego działania. Do każdego działania przyporządkowana będzie informacja o podmiotach i organach odpowiedzialnych za wdrożenie tego działania oraz dobrych praktykach dotyczących współpracy i zaangażowania podmiotów i organów we wdrożenie działania, planowany okres wdrażania działania oraz przewidywane efekty i korzyści z wdrożenia działania. Miasto przedłoży również informacje o stanie realizacji działania (wybór z listy: zaplanowane, w trakcie wdrażania, wdrożone, niewdrożone) oraz trudności napotkane we wdrażaniu działania lub przyczyny jego niewdrożenia. Ważną częścią informacji sprawozdawczych w części o wdrażanych działaniach adaptacyjnych zawartych w miejskich planach adaptacji do zmian klimatu będą koszty – planowany całkowity koszt wdrożenia, poniesiony koszt prowadzonych działań, koszty poniesione z własnego budżetu oraz pozyskane zewnętrzne środki finansowe oraz źródła zewnętrzne.

Każde działanie będzie monitorowane za pomocą wskaźników, wymagane będzie podanie następujących informacji: nazwa wskaźnika, jednostka miary, wartość bazowa wskaźnika, rok bazowy, wartość oczekiwana/docelowa wskaźnika. Konieczne będzie również podanie roku docelowego, wartości wskaźnika osiągniętej w okresie sprawozdawczym, roku sprawozdawczego, wartości wskaźnika osiągniętej od początku wdrożenia planu, stopnia realizacji wskaźnika (w %) oraz przyczyn nieosiągnięcia wskaźnika.

Informacje wymagane w sprawozdaniu są podstawowymi informacjami, jakie posłużą zarówno do monitorowania wdrażania planów adaptacji przez poszczególne miasta, jak i generowania informacji na poziomie kraju. Informacje dotyczące wdrażania działań adaptacyjnych w zakresie zmian klimatu są oczekiwane na forach europejskich.

W projekcie ustawy Poś doprecyzowano terminy składania pierwszych sprawozdań z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych w zależności od daty uchwalenia MPA. Sprawozdania będą składane w latach parzystych. W przypadku gdy termin sporządzenia

sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych, przypada na rok nieparzysty – wówczas będzie należało go sporządzić i przekazać Instytutowi Ochrony Środowiska w roku parzystym następującym po tym roku w terminie do dnia 30 czerwca. Sprawozdanie z MPA przyjętego w roku parzystym składa się w roku parzystym do 30 czerwca, zgodnie z art. 18a ust. 10 ustawy Poś. Zakłada się, że IOŚ w 2030 r. będzie w posiadaniu 100% sprawozdań z 211 miast (liczba wg danych GUS na 31 grudnia 2022 r. i może ulec zmianie przy uwzględnieniu danych wg 31 grudnia 2023 r.) o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tys. Kolejne sprawozdania będą składane co 2 lata od dnia złożenia pierwszego sprawozdania.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega opiniowaniu, konsultacjom ani uzgodnieniom z organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia

**w sprawie wymagań jakościowych dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów w postaci
brykietu lub peletu**

Na podstawie art. 3b ust. 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2023 r. poz. 846, 1681 i ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wymagania jakościowe dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów w postaci brykietu lub peletu określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

**MINISTER KLIMATU I
ŚRODOWISKA**

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działami administracji rządowej – energia oraz klimat na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 listopada 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 2594).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Klimatu i Środowiska
z dnia
(Dz. U. poz.)

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA BIOMASY POZYSKANEJ Z DRZEW I KRZEWÓW
W POSTACI BRYKIETU LUB PELETU

TABELA NR 1. WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA PELETU¹⁾

Lp.	Parametr	Symbol	Jednostka	Wartość	
				minimalna	maksymalna
1.	Średnica	D	mm	6	8
2.	Długość ²⁾	L	mm	3,15	40
3.	Wilgoć	W	%mas., stan roboczy	-	10
4.	Zawartość popiołu	A	%mas., stan suchy	-	1,2
5.	Wytrzymałość mechaniczna ³⁾	DU	%mas., stan roboczy	97,5	-
6.	Frakcja drobna	F	%mas., stan roboczy	-	1,0
7.	Dodatki ⁴⁾	-	%mas., stan roboczy	-	2,0
8.	Wartość opałowa	Q	MJ/kg, stan roboczy	16,5	-
9.	Gęstość nasypowa	BD	kg/m ³ , stan roboczy	600	750
10.	Azot	-	%mas., stan suchy	-	0,3
11.	Chlor	-	%mas., stan suchy	-	0,02
12.	Siarka	-	%mas., stan suchy	-	0,04

- 1) Wyprodukowany z całych drzew bez korzeni (z wyłączeniem surowca pochodzącego z zagajników o krótkiej rotacji), drewna strzał, pozostałości po wyrębie oraz nieprzetworzonych chemicznie pozostałości drzewnych. Nieprzetworzone chemicznie pozostałości drzewne (kategoria 1.2.1 zgodnie z normą PN-EN ISO 17225 – 1) obejmują pozostałości z korowania, piłowania, rozdrabniania, formowania, prasowania (pozostałości drzewne to drewno pozostające na powierzchni cięć związane z procesem ścinki drzew i krzewów oraz manipulacji surowca drzewnego, którego ze względów jakościowych nie można przyporządkować do innych sortymentów użytkowych lub ich pozyskanie jest nieuzasadnione gospodarczo, a więc zaliczany jest do nich chrust, gałęzie, zrębki, karpy i korzenie, kora jak również drewno średniowymiarowe); są dopuszczalne pomijalnie niskie zawartości kleju, smaru i innych dodatków do produkcji drewna stosowane w tartakach podczas produkcji drewna i produktów z surowego drewna, jeśli wszystkie parametry chemiczne peletu mieszczą się jednoznacznie w granicach.
- 2) Ilość peletu dłuższego niż 40 mm nie może przekraczać 1 %mas.; maksymalna długość powinna wynosić 50 mm; pelet uznaje się za dłuższy niż 3,15 mm, jeżeli pozostaje na sicie o otworach okrągłych o średnicy 3,15 mm; zaleca się podać zawartość procentową peletu krótszego niż 10 mm.
- 3) Typ oraz ilość dodatków wspomagających produkcji, transportu lub spalania (np. dodatki do prasowania, inhibitory żużlowania lub inne takie, jak skrobia, mąka kukurydziana oraz ziemniaczana, olej roślinny, lignina).

TABELA NR 2. WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA PELETU¹⁾ PREMIUM²⁾

Lp.	Parametr	Symbol	Jednostka	Wartość	
				minimalna	maksymalna
1.	Średnica	D	mm	6	8
2.	Długość ³⁾	L	mm	3,15	40
3.	Wilgoć	W	%mas., stan roboczy	-	10
4.	Zawartość popiołu	A	%mas., stan suchy	-	0,7
5.	Wytrzymałość mechaniczna	DU	%mas., stan roboczy	97,5	-
6.	Frakcja drobna	F	%mas., stan roboczy	-	1,0
7.	Dodatki ⁴⁾	-	%mas., stan roboczy	-	2,0
8.	Wartość opałowa	Q	MJ/kg, stan roboczy	16,5	-
9.	Gęstość nasypowa	BD	kg/m ³ , stan roboczy	600	750
10.	Azot	-	%mas., stan suchy	-	0,3
11.	Chlor	-	%mas., stan suchy	-	0,02

12.	Siarka	-	%mas., stan suchy	-	0,04
-----	--------	---	-------------------	---	------

- 1) Wyprodukowany z całych drzew bez korzeni (z wyłączeniem surowca pochodzącego z zagajników o krótkiej rotacji), drewna strzał, pozostałości po wyrębie oraz nieprzetworzonych chemicznie pozostałości drzewnych. Nieprzetworzone chemicznie pozostałości drzewne (kategoria 1.2.1 zgodnie z normą PN-EN ISO 17225 -1) obejmują pozostałości z korowania, piłowania, rozdrabniania, formowania, prasowania (pozostałości drzewne to drewno pozostające na powierzchni cięć związane z procesem ścinki drzew i krzewów oraz manipulacji surowca drzewnego, którego ze względów jakościowych nie można przyporządkować do innych sortymentów użytkowych lub ich pozyskanie jest nieuzasadnione gospodarczo, a więc zaliczany jest do nich chrust, gałęzie, zrębki, karpki i korzenie, kora jak również drewno średniowymiarowe); są dopuszczalne pomijalnie niskie zawartości kleju, smaru i innych dodatków do produkcji drewna stosowane w tartakach podczas produkcji drewna i produktów z surowego drewna, jeśli wszystkie parametry chemiczne peletu mieszczą się jednoznacznie w granicach.
- 2) Wymagania jakościowe dla paliw przeznaczonych do urządzeń grzewczych 5 klasy energetycznej, wskazanych w normie PN-EN 303-5, celem dotrzymania kryteriów energetycznych oraz emisyjnych deklarowanych w certyfikacie dla kotłów 5 klasy energetycznej; paliwo zalecane.
- 3) Ilość peletu dłuższego niż 40 mm nie może przekraczać 1 %mas.; maksymalna długość powinna wynosić 50 mm; pelet uznaje się za dłuższy niż 3,15 mm, jeżeli pozostaje na sicie o otworach okrągłych o średnicy 3,15 mm; zaleca się podać zawartość procentową peletu krótszego niż 10 mm.
- 4) Typ oraz ilość dodatków wspomagających produkcję, transportu lub spalania (np. dodatki do prasowania, inhibitory zużłowania lub inne takie, jak skrobia, mąka kukurydziana oraz ziemniaczana, olej roślinny, lignina).

TABELA 3. WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA BRYKIETU¹⁾

Lp.	Parametr	Symbol	Jednostka	Wartość	
				minimalna	maksymalna
1.	Wilgoć	W	%mas., stan roboczy	-	12
2.	Zawartość popiołu	A	%mas., stan suchy	-	3,0
3.	Dodatki ²⁾	-	%mas., stan roboczy	-	2,0
4.	Wartość opałowa	Q	MJ/kg	15,5	-
5.	Gęstość ziarna	DE	g/cm ³ stan roboczy	0,9	-
6.	Azot	-	%mas., stan suchy	-	0,3
7.	Chlor	-	%mas., stan suchy	-	0,02
8	Siarka	-	%mas., stan suchy	-	0,04

- 1) Wyprodukowany z drewna z lasów, plantacji oraz innego surowego drewna (z wyłączeniem zagajników o krótkiej rotacji), jak również nieprzetworzonych chemicznie pozostałości drzewnych. Nieprzetworzone chemicznie pozostałości drzewne (kategoria 1.2.1 zgodnie z normą PN-EN ISO 17225 -1) obejmują pozostałości z korowania, piłowania lub rozdrabniania, formowania, prasowania (pozostałości drzewne to drewno pozostające na powierzchni cięć związane z procesem ścinki drzew i krzewów oraz manipulacji surowca drzewnego, którego ze względów jakościowych nie można przyporządkować do innych sortymentów użytkowych lub ich pozyskanie jest nieuzasadnione gospodarczo, a więc zaliczany jest do nich chrust, gałęzie, zrębki, karpy i korzenie, kora jak również drewno średniowymiarowe); dopuszczalne są pomijalnie niskie zawartości kleju, smaru i innych dodatków do produkcji drewna stosowane w tartakach podczas produkcji drewna i produktów z surowego drewna, jeśli wszystkie parametry chemiczne peletu mieszczą się jednoznacznie w granicach.
- 2) Typ oraz ilość dodatków wspomagających produkcję, transport lub spalanie (np. dodatki do prasowania, inhibitory zużłowania lub inne, takie jak skrobia, mąka kukurydziana oraz ziemniaczana, olej roślinny, lignina).

TABELA 4. WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA BRYKIETU¹⁾ PREMIUM²⁾

Lp.	Parametr	Symbol	Jednostka	Wartość	
				minimalna	maksymalna
1.	Wilgoć	W	%mas., stan roboczy	-	12
2.	Zawartość popiołu	A	%mas., stan suchy	-	1,0
3.	Dodatki ³⁾	-	%mas., stan roboczy	-	2,0
4.	Wartość opałowa	Q	MJ/kg	15,5	-
5.	Gęstość ziarna	DE	g/cm ³ stan roboczy	1,0	-
6.	Azot	-	%mas., stan suchy	-	0,3
7.	Chlor	-	%mas., stan suchy	-	0,02
8.	Siarka	-	%mas., stan suchy	-	0,04

- 1) Wyprodukowany z drewna z lasów, plantacji oraz innego surowego drewna (z wyłączeniem zagajników o krótkiej rotacji), jak również nieprzetworzonych chemicznie pozostałości drzewnych. Nieprzetworzone chemicznie pozostałości drzewne (kategoria 1.2.1 zgodnie z normą PN-EN ISO 17225 -1) obejmują pozostałości z korowania, piłowania, rozdrabniania, formowania, prasowania (pozostałości drzewne to drewno pozostające na powierzchni cięć związane z procesem ścinki drzew i krzewów oraz manipulacji surowca drzewnego, którego ze względów jakościowych nie można przyporządkować do innych sortymentów użytkowych lub ich pozyskanie jest nieuzasadnione gospodarczo, a więc zaliczany jest do nich chrust, gałęzie, zrębki, karpy i korzenie, kora jak również drewno średniowymiarowe); dopuszczalne są pomijalnie niskie zawartości kleju, smaru i innych dodatków do produkcji drewna stosowane w tartakach podczas produkcji drewna i produktów z surowego drewna, jeśli wszystkie parametry chemiczne peletu mieszczą się jednoznacznie w granicach.

- 2) Wymagania jakościowe dla paliw przeznaczonych do urządzeń grzewczych 5 klasy energetycznej, wskazanych w normie PN-EN 303-5, celem dotrzymania kryteriów energetycznych oraz emisyjnych deklarowanych w certyfikacie dla kotłów 5 klasy energetycznej; paliwo zalecane.
- 3) Typ oraz ilość dodatków wspomagających produkcję, transport lub spalanie (np. dodatki do prasowania, inhibitory zużłowania lub inne, takie jak skrobia, mąka kukurydziana oraz ziemniaczana, olej roślinny, lignina).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia ma stanowić wypełnienie upoważnienia do wydania aktu wykonawczego na podstawie art. 3b ust. 2 – dodawanego do ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2023 r. poz. 846, z późn. zm.) w ramach art. 7 projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (nr w wykazie prac...).

Projekt rozporządzenia stanowi realizację rekomendacji z przeprowadzonego przeglądu wymagań jakościowych dla paliw stałych, o którym mowa w art. 3a ust. 2a ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, w ramach której Minister Klimatu i Środowiska ze względu na potrzebę poprawy jakości powietrza, w tym ograniczenia emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji, wskazał na potrzebę ustanowienia wymagań jakościowych dla paliw stałych biomasowych wprowadzanych do obrotu z przeznaczeniem do użycia w gospodarstwach domowych oraz w instalacjach spalania o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW oraz wypełnienie kamienia milowego B5G pn. Wejście w życie przepisów określających standardy jakości paliw stałych z biomasy, realizowanego w ramach reformy B.1.1. Czyste powietrze i efektywność energetyczna w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (dalej KPO).

Wprowadzenie w drodze rozporządzenia wymagań jakościowych dla paliw stałych biomasowych – biomasy pozyskanej z drzew i krzewów – peletu oraz brykietu, wprowadzanych do obrotu z przeznaczeniem do użycia w sektorze bytowo-komunalnym, w tym określenie parametrów jakościowych dla tychże paliw zlikwiduje możliwość wprowadzania na rynek, a następnie spalanie w gospodarstwach domowych i instalacjach grzewczych do 1 MW stałych paliw biomasowych z domieszką dodatków chemicznie przetworzonych oraz zawierających domieszki tworzyw sztucznych.

Zgodnie z przyjętymi założeniami paliwa stałe biomasowe takie jak brykiet oraz pelet mogą być wyprodukowane z całych drzew bez korzeni (z wyłączeniem surowca pochodzącego z zagajników o krótkiej rotacji), drewna strzał, pozostałości po wyrębie oraz nieprzetworzonych chemicznie pozostałości drzewnych. Nieprzetworzone chemicznie pozostałości drzewne, traktowano jako kategoria 1.2.1 zgodnie z normą PN-EN ISO 17225-1, obejmują pozostałości z korowania, piłowania, rozdrabniania, formowania, prasowania (pozostałości drzewne to drewno pozostające na powierzchni cięć związane z procesem śinki

drzew i krzewów oraz manipulacji surowca drzewnego, którego ze względów jakościowych nie można przyporządkować do innych sortymentów użytkowych lub ich pozyskanie jest nieuzasadnione gospodarczo, a więc zaliczany jest do nich chrust, gałęzie, zrębki, karpy i korzenie, kora jak również drewno średniowymiarowe); dopuszczalne są pomijalnie niskie zawartości kleju, smaru i innych dodatków do produkcji drewna stosowane w tartakach podczas produkcji drewna i produktów z surowego drewna, jeśli wszystkie parametry chemiczne peletu mieszczą się jednoznacznie w granicach.

W załączniku do projektu rozporządzenia zaproponowano wymagania jakościowe dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów w postaci peletu lub brykietu z rozróżnieniem klas tych paliw, tj.:

- w tabeli nr 1 określono wymagania dla peletu;
- w tabeli nr 2 określano wymagania dla peletu premium jako paliwo przeznaczone do urządzeń grzewczych 5 klasy energetycznej, wskazanych w normie PN-EN 303-5, celem dotrzymania kryteriów energetycznych oraz emisyjnych deklarowanych w certyfikacie dla kotłów 5 klasy energetycznej; paliwo zalecane;
- w tabeli nr 3 określono wymagania dla brykietu,
- w tabeli nr 4 określono wymagania dla brykietu premium jako paliwo przeznaczone do urządzeń grzewczych 5 klasy energetycznej, wskazanych w normie PN-EN 303-5, celem dotrzymania kryteriów energetycznych oraz emisyjnych deklarowanych w certyfikacie dla kotłów 5 klasy energetycznej; paliwo zalecane.

Paliwa stałe biomasowe takie jak pelet oraz brykiet będą scharakteryzowane za pomocą następujących parametrów:

- 1) Średnica – symbol D – jednostka [mm];
- 2) Długość – symbol L – jednostka [mm];
- 3) Wilgoć – symbol W – jednostka [%mas., stan roboczy];
- 4) Zawartość popiołu – symbol A – jednostka [%mas., stan suchy];
- 5) Wytrzymałość mechaniczna symbol DU – jednostka [%mas., stan roboczy];
- 6) Frakcja drobna- symbol F - jednostka [%mas., stan roboczy];
- 7) Dodatki - jednostka [%mas., stan roboczy];
- 8) Wartość opałowa – symbol Q – jednostka [MJ/kg, stan roboczy];
- 9) Gęstość nasypowa – symbol BD – jednostka [kg/m³, stan roboczy];
- 10) Azot – jednostka [%mas., stan suchy];
- 11) Chlor – jednostka [%mas., stan suchy];

12) Siarka – jednostka [%mas., stan suchy].

Przedstawione rozwiązanie w projekcie rozporządzenia stanowi realizację kamienia milowego B5G pn. Wejście w życie przepisów określających standardy jakości paliw stałych z biomasy, realizowanego w ramach reformy B.1.1. Czyste powietrze i efektywność energetyczna w ramach KPO. Zgodnie z zakresem ww. kamienia milowego ujętego w treści KPO oraz w Załączniku do decyzji implementacyjnej Rady UE (CID) w celu poprawy stanu jakości powietrza, redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz innych substancji w projekcie rozporządzenia wprowadzono wymagania jakościowe dla paliw stałych biomasowych - peletu i brykietu. W celu zagwarantowania podczas spalania w urządzeniach 5 klasy energetycznej uzyskania poziomów emisji określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe zaproponowano wprowadzenie wymagań jakościowych dla peletu premium. W celu przeciwdziałania praktyce greenwashingu w projekcie rozporządzenia zaproponowano nazewnictwo sortymentów paliw takie jak pelet i brykiet oraz pelet premium. W nazewnictwie poszczególnych sortymentów paliw nie stosowano przedrostka „eko”, aby nie sugerował ekologicznego charakteru tego paliwa i nie wprowadzał tym samym w błąd konsumentów.

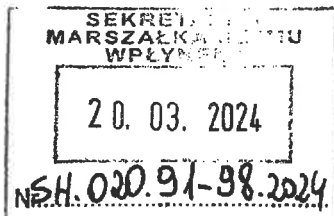
Projekt rozporządzenia jest zgodny z przepisami prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie podlega opiniowaniu, konsultacjom ani uzgodnieniom z organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

Termin wejścia w życie rozporządzenia został określony na dzień 1 stycznia 2025 r.

Warszawa, dnia 20 marca 2024 r.

Łukasz Schreiber
Poseł na Sejm RP

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Informuję Pana Marszałka, że wyrażam poparcie dla złożonych do Laski Marszałkowskiej w dniu 19 marca 2024 roku:

1. *Projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,*
2. *Projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez przedsiębiorców będących osobami fizycznymi,*
3. *Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług,*
4. *Projekt ustawy o wsparciu państwa dla rodziców powracających na rynek pracy,*
5. *Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,*
6. *Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia renty wdowiej,*
7. *Projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,*
8. *Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw.*

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-UP. 020.100.4. 2024
Data wpływu20.03.2024.....

SPS-UP. 020.101.4. 2024
SPS-UP. 020.96.4. 2024
SPS-UP. 020.98.4. 2024
SPS-UP. 020.95.4. 2024
SPS-UP. 020.97.4. 2024
SPS-UP. 020.94.4. 2024
SPS-UP. 020.99.4. 2024

Łukasz Schreiber

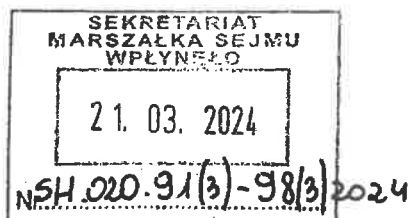
Posel na Sejm RP

Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość

Warszawa, dnia 21 marca 2024 r.

Waldemar Buda
Posel na Sejm RP

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Informuję Pana Marszałka, że wyrażam poparcie dla złożonych do Laski Marszałkowskiej w dniu 19 marca 2024 roku:

1. *Projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,*
2. *Projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w zakresie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez przedsiębiorców będących osobami fizycznymi,*
3. *Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług,*
4. *Projekt ustawy o wsparciu państwa dla rodziców powracających na rynek pracy,*
5. *Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,*
6. *Projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu wprowadzenia renty wdowiej,*
7. *Projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,*
8. *Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw.*

Waldemar Buda

Posel na Sejm RP

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-4P.020.94-101.5.2024

Data wpływu 22.03.2024

Warszawa, 5 kwietnia 2024 r.

BEOS-WPEiM-749/24

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Małgorzata Golińska)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W art. 1 projektu proponuje się znowelizowanie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska¹, dalej jako „Poś”. W proponowanym art. 3 pkt 9a Poś zdefiniowano pojęcie „miejski plan adaptacji” jako dokument o charakterze strategiczno-wdrożeniowym obejmujący swoim zakresem obszar danego miasta, mający na celu zmniejszenie podatności miasta na zmiany klimatu, w tym poprawę zdolności przystosowania miasta do zmian klimatu. Miejski plan adaptacji ma służyć prowadzeniu polityki ochrony środowiska (art. 14 ust. 2 Poś). W proponowanym art. 18a Poś określono m.in. przedmiot oraz zasady sporządzania i przyjmowania miejskiego planu adaptacji i jego aktualizacji, a także przedmiot i zasady sporządzania sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu. Z tymi propozycjami łączą się zmiany dotyczące art. 71 ust. 2 oraz art. 72 ust. 4 Poś.

Zgodnie z proponowanym art. 91 ust. 9c Poś zarząd województwa ma być zobowiązany do opracowania projektu aktualizacji programu ochrony powietrza w terminie 4 lat od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, a nie jak obecnie – w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie takiej uchwały, natomiast sejmik województwa będzie dokonywał aktualizacji tego programu w terminie 2 miesięcy (a nie jak obecnie – 3 miesięcy) od dnia opracowania projektu.

Ponadto proponuje się zmiany dotyczące przepisów określających finansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej,

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, ze zm.

w tym w zakresie udzielania dotacji celowej przez radę gminy i radę powiatu (art. 403 ust. 4-6 Poś), sposobu ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu na potrzeby składania wniosku o przyznanie dofinansowania (art. 411 ust. 10l Poś) oraz udostępniania danych osobowych osób fizycznych przetwarzanych w związku z realizacją niektórych inwestycji (art. 411 ust. 12 Poś).

W art. 2 projektu proponuje się zmiany w art. 5a, art. 10e, art. 10f i art. 10g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym²) w zakresie uwzględnienia ochrony miejskiego środowiska przyrodniczego w ramach realizacji budżetu obywatelskiego oraz uwzględnienia celów klimatyczno-środowiskowych w strategii rozwoju gminy i strategii rozwoju ponadlokalnego.

W art. 3 projektu proponuje się zmiany w art. 29 i art. 43 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane³ w zakresie dotyczącym budowy zbiorników bezodpływowych na wody opadowe i roztopowe.

W art. 4 projektu proponuje się zmianę w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa⁴, polegającą na uwzględnieniu w polityce rozwoju województwa działań na rzecz ochrony klimatu.

W art. 5 projektu proponuje się zmiany w art. 1, art. 13b, art. 39, art. 52 i art. 54 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁵, polegające na uwzględnieniu w dokumentach planistycznych czynników związanych z ochroną klimatu.

W art. 6 projektu proponuje się zmiany w art. 78 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁶ dotyczące zakładania i utrzymywania terenu zieleni.

W art. 7 projektu proponuje się dodanie w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw⁷ art. 3b, który dotyczy wymagań jakościowych biomasy pozyskanej z drzew i krzewów, wprowadzanej do obrotu w postaci brykietu lub peletu.

W art. 8 projektu proponuje się zmiany w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju⁸, dotyczące opracowywania projektów strategii rozwoju, polityki publicznej, programu rozwoju i programu służącego realizacji umowy partnerstwa (art. 10a) oraz poszerzenia zakresu przeznaczania środków Funduszu Rozwoju Regionalnego (art. 24g).

W art. 9 projektu proponuje się zmiany w art. 21, art. 25, art. 62, art. 63 i art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁹, które przewidują uwzględnienie

² Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 682, ze zm.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 977, ze zm.

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, ze zm.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 846, ze zm.

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 1259, ze zm.

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zm.

w procedurach regulowanych tą ustawą analiz dotyczących ryzyka klimatycznego.

W art. 10 projektu proponuje się zmiany w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków¹⁰, które dotyczą zwiększenia współfinansowania ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów (art. 11b i art. 11c) oraz kryterium majątkowego beneficjenta końcowego w programach finansowanych na zasadach określonych w tej ustawie (art. 11d i art. 11f).

W art. 11 projektu proponuje się zmiany w art. 5, art. 9, art. 12, art. 16b i art. 16d ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji¹¹, mające na celu doprecyzowanie przepisów określających obowiązki sprawozdawcze wynikające z tej ustawy.

W art. 12 projektu proponuje się zmianę art. 36 ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o Centralnym Azylu dla Zwierząt¹², modyfikującą limity wydatków związanych ze stosowaniem przepisów tej ustawy.

W art. 13-32 projektu znajdują się przepisy o charakterze przejściowym i dostosowującym.

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dnia od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 14, który ma wejść w życie z dniem 1 lipca 2024 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

2.1. Z uwagi na przedmiot projektu ustawy należy uwzględnić:

- art. 191 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE), zgodnie z którym polityka Unii w dziedzinie środowiska naturalnego przyczynia się do osiągnięcia następujących celów:

- zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego;
- ochrony zdrowia ludzkiego;
- rozsądnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych;
- promowania na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie)¹³, dalej jako „rozporządzenie 2021/1119”. Zgodnie z art. 1 tego rozporządzenia ustanawia ono ramy nieodwracalnego i stopniowego ograniczania antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych przez źródła oraz ich zwiększonego pochłaniania przez pochłaniacze uregulowanego przez prawo Unii.

¹⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 2496.

¹¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 673, ze zm.

¹² Dz. U. poz. 2375.

¹³ Dz. Urz. UE L 243 z 9.7.2021, s. 1.

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013¹⁴, dalej jako „rozporządzenie 2018/1999”. Zgodnie z art. 1 lit. a tego rozporządzenia ustanawia się w nim mechanizm zarządzania, którego celem jest wdrożenie strategii i środków służących osiągnięciu celów unii energetycznej oraz wywiązaniu się z długoterminowych zobowiązań Unii do redukcji emisji gazów cieplarnianych zgodnie z porozumieniem paryskim, w szczególności unijnego celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 rozporządzenia 2021/1119, a w pierwszym okresie dziesięcioletnim od 2021 r. do 2030 r. – w szczególności osiągnięciu celów Unii na 2030 r. w dziedzinie energii i klimatu.

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej¹⁵, dalej jako „rozporządzenie 2021/1060”. Zgodnie z art. 73 ust. 2 lit. j rozporządzenia 2021/1060 podczas wyboru operacji instytucja zarządzająca zapewnia uodparnianie na zmiany klimatu w przypadku inwestycji w infrastrukturę o przewidywanej trwałości wynoszącej co najmniej pięć lat.

- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy¹⁶, dalej jako „dyrektywa 2008/50/WE”. Zgodnie z art. 1 tej dyrektywy ustanawia ona środki mające na celu: 1) zdefiniowanie i określenie celów dotyczących jakości powietrza, wyznaczonych w taki sposób, aby unikać, zapobiegać lub ograniczać szkodliwe oddziaływanie na zdrowie ludzi i środowisko jako całość; 2) ocenę jakości powietrza w państwach członkowskich na podstawie wspólnych metod i kryteriów; 3) uzyskiwanie informacji na temat jakości powietrza, pomocnych w walce z zanieczyszczeniami powietrza i uciążliwościami oraz w monitorowaniu długoterminowych trendów i poprawy stanu powietrza wynikających z realizacji środków krajowych i wspólnotowych; 4) zapewnienie, że informacja na temat jakości powietrza była udostępniana społeczeństwu; 5) utrzymanie jakości powietrza, tam gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawę

¹⁴ Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, s. 1.

¹⁵ Dz. Urz. UE L 231 z 30.6.2021, s. 159, ze zm.

¹⁶ Dz. Urz. UE L 152 z 11.6.2008, s. 1, ze zm.

w pozostałych przypadkach; 6) promowanie ścisłej współpracy pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie ograniczania zanieczyszczenia powietrza.

- rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/1186 z dnia 24 kwietnia 2015 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykietowania energetycznego miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń¹⁷, dalej jako „rozporządzenie delegowane 2015/1186”;

- dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/52/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko¹⁸, dalej jako „dyrektywa 2011/52/UE”. Zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy 2011/52/UE stosuje się ją do oceny skutków środowiskowych wywieranych przez przedsięwzięcia publiczne i prywatne, które mogą powodować znaczące skutki w środowisku. Zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. c dyrektywy 2011/52/UE ocena oddziaływania na środowisko polega na właściwym określeniu, opisanu i ocenie, dla każdego indywidualnego przypadku, bezpośredniego i pośredniego znaczącego wpływu przedsięwzięcia na grunty, gleby, wody, powietrze i klimat.

2.2. Z uwagi na przedmiot art. 1 projektu ustawy należy także uwzględnić:

- art. 16 ust. 1 TfUE, przyznający każdej osobie prawo do ochrony danych osobowych jej dotyczących;

- art. 8 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, dalej jako „Karta”, przyznający każdej osobie prawo do ochrony danych osobowych jej dotyczących. Dane te muszą być przetwarzane rzetelnie w określonych celach i za zgodą osoby zainteresowanej lub na innej uzasadnionej podstawie przewidzianej ustawą.

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych)¹⁹, dalej jako „RODO”. RODO ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych w sposób całkowicie lub częściowo zautomatyzowany oraz do przetwarzania w sposób inny niż zautomatyzowany danych osobowych stanowiących część zbioru danych lub mających stanowić część zbioru danych (art. 2 ust. 1 RODO). W myśl art. 4 pkt 1 RODO dane osobowe oznaczają informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej; możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej.

2.3. Dodatkowo należy uwzględnić:

¹⁷ Dz. Urz. UE L 193 z 21.07.2015, s. 20.

¹⁸ Dz. Urz. UE L 26 z 28.01.2012, s. 1, ze zm.

¹⁹ Dz. Urz. UE L 119 z 4.5.2016 r., s. 1, ze zm.

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności²⁰, dalej jako „rozporządzenie 2021/241”. Zgodnie z art. 1 rozporządzenia 2021/241 ustanawia ono Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności („Instrument”) oraz określa cele Instrumentu, jego finansowanie, formy finansowania unijnego w jego ramach oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania. Zgodnie z art. 3 rozporządzenia 2021/241 zakres stosowania Instrumentu odnosi się do obszarów polityki o znaczeniu europejskim, podzielonych na sześć filarów, w tym zieloną transformację. W motywie 11 preambuły rozporządzenia 2021/241 wskazano: „Zielona transformacja powinna być wspierana przez reformy i inwestycje w zielone technologie i zdolności, w tym w różnorodność biologiczną, efektywność energetyczną, renowację budynków i gospodarkę o obiegu zamkniętym, przyczyniając się tym samym do realizacji unijnych celów klimatycznych, wspieranie zrównoważonego wzrostu gospodarczego, tworzenie miejsc pracy i ochronę bezpieczeństwa energetycznego”.

- decyzję wykonawczą Rady z dnia 17 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski²¹.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

3.1. Jak wskazano w uzasadnieniu, projekt ma na celu wsparcie przedsięwzięć prośrodowiskowych, w szczególności w zakresie działań dotyczących adaptacji do zmian klimatu, poprawy jakości powietrza oraz usprawnienia systemu zarządzania emisjami.

Można uznać, że projektowane regulacje mieszczą się w ramach prawnych wyznaczonych w art. 191 TfUE oraz rozporządzeniu 2021/1119 i rozporządzeniu 2018/1999.

Proponowany art. 3b ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (art. 7 projektu) zmierza do realizacji celów zbieżnych z wyznaczonymi w dyrektywie 2008/50/WE.

Proponowane w art. 9 projektu zmiany w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko nie są sprzeczne z dyrektywą 2011/52/UE.

W art. 10 projektu proponuje się zmianę art. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków, która polega na uzupełnieniu definicji pojęcia „standardy niskoemisyjne” o wskazanie, że w przypadku kotłów na paliwo stałe lub miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń wynikają one także z rozporządzenia delegowanego 2015/1186. Zmiana ta nie jest sprzeczna z tym rozporządzeniem.

²⁰ Dz. Urz. UE L 57 z 18.2.2021, s. 17.

²¹ ST 9728/22 INIT: ST 9728/22 ADD.

Proponowane w art. 11 projektu zmiany w ustawie z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji nie są sprzeczne z rozporządzeniem 2021/1119 i rozporządzeniem 2018/1999.

3.2. Proponowane przepisy art. 18a ust. 15²² oraz art. 411 ust. 12²³ Poś (art. 1 pkt 3 i 10 projektu) dotyczą przetwarzania danych osobowych osób fizycznych, stąd powinny być ocenione pod kątem zgodności z prawem UE.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 TfUE i art. 8 ust. 1 Karty praw każda osoba ma prawo do ochrony danych osobowych jej dotyczących. Art. 51 Karty stanowi, że jej postanowienia mają zastosowanie do państw członkowskich wyłącznie w zakresie, w jakim stosują one prawo Unii (ust. 1), a prawa uznane w Karcie, które są przedmiotem postanowień Traktatów, są wykonywane na warunkach i w granicach w nich określonych (ust. 2). Z przepisów tych wynika, że państwa członkowskie są związane unijnymi zasadami dotyczącymi ochrony osób fizycznych, jeśli wykonują działania wchodzące w zakres zastosowania prawa UE.

W odniesieniu do proponowanych przepisów Poś należy przywołać art. 6 ust. 1 RODO, w myśl którego przetwarzanie danych osobowych jest zgodne z prawem wówczas, gdy przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze (lit. c) lub jest ono niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi (lit. e). Ponadto, zgodnie z ust. 3 tego artykułu podstawa przetwarzania musi być określona w prawie UE lub w prawie krajowym, zaś w odniesieniu do celu przetwarzanie musi być niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.

Wobec powyższego można uznać, że proponowane w projekcie regulacje dotyczące przetwarzania danych osobowych spełniają kryteria przetwarzania określone w RODO, a zatem projekt ustawy nie jest sprzeczny z tym rozporządzeniem.

3.3. W uzasadnieniu projektu ustawy wskazano, że *„Zaproponowane przepisy w art. 8 pkt 2 – zmiany w zakresie zwiększenia możliwości działania Funduszu Rozwoju Regionalnego – są odpowiedzią na zapisy Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) w zakresie kamienia milowego B24L dotyczącego rozwiązań prawnych służących procesom transformacyjnym miast (reforma B.3.4 Ramowe warunki dla inwestycji w zieloną transformację na obszarach miejskich). (...) Projektowana ustawa o zmianie ustawy – Prawo*

²² „15. Burmistrz albo prezydent miasta, o którym mowa w ust. 1, jeżeli jest to niezbędne do poznania potrzeb, zebrania stanowisk i pomysłów interesariuszy oraz ich oceny tych stanowisk i pomysłów lub rozwijania dialogu między interesariuszami w ramach kształtowania i prowadzenia polityki adaptacyjnej, może wymagać od interesariuszy uczestniczących w postępowaniu, o którym mowa w ust. 14, podania imienia i nazwiska albo nazwy, adresu zamieszkania lub siedziby oraz adresu poczty elektronicznej, o ile interesariusz ją posiada”.

²³ „12. Wojewódzkie fundusze – w zakresie, w jakim są zaangażowane w realizację inwestycji w rozumieniu art. 141a pkt 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju – udostępniają, w formie pisemnej w postaci papierowej lub elektronicznej, niezbędne dane osobowe osób fizycznych przetwarzane w związku z realizacją tej inwestycji [...]”

ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw realizuje również pozostałe cele reformy B3.4 Ramowe warunki dla inwestycji w zieloną transformację na obszarach miejskich, którymi są: wsparcie dla samorządów terytorialnych w zakresie zdolności do określania priorytetów, planowania i realizacji projektów dotyczących łagodzenia zmian klimatu, uwzględnienie aspektów zrównoważonego rozwoju w procedurach planowania przestrzeni miejskiej oraz odpowiednie konsultacje z zainteresowanymi stronami w ramach tych procedur, zwiększenie udziału terenów zieleni w miastach. Zaproponowane przepisy w art. 7 obejmujące zmianę przepisów ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw pozwolą na realizację kamienia milowego przyczynią się pośrednio do wypełnienia kamienia milowego B5G pn. Wejście w życie przepisów określających standardy jakości paliw stałych z biomasy, realizowanych w ramach reformy B1.1. Czyste powietrze i efektywność energetyczna w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności”.

W odniesieniu do powyższego należy odnotować, że Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) stanowi podstawę ubiegania się o wsparcie z europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności ustanowionego rozporządzeniem 2021/241. KPO został zatwierdzony na mocy decyzji wykonawczej Rady z dnia 17 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Polski. Projekt ustawy dotyczy zagadnień, które są zaliczane do obszaru polityki o znaczeniu europejskim, w ramach filaru „zielona transformacja”, w rozumieniu art. 3 rozporządzenia 2021/241. Niniejsza opinia nie obejmuje jednak oceny tego, czy projekt wypełnia kamienie milowe wymienione w przywołanym wyżej fragmencie uzasadnienia.

4. Konkluzja

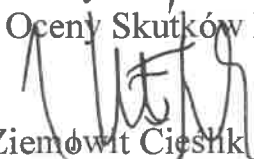
Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Tomasz Jaroszyński
naczelnik wydziału
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślak

Warszawa, 5 kwietnia 2024 r.

BEOS-WPEiM-750/24

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Małgorzata Golińska) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

W art. 1 projektu proponuje się znowelizowanie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska¹, dalej jako „Poś”. W proponowanym art. 3 pkt 9a Poś zdefiniowano pojęcie „miejski plan adaptacji” jako dokument o charakterze strategiczno-wdrożeniowym obejmujący swoim zakresem obszar danego miasta, mający na celu zmniejszenie podatności miasta na zmiany klimatu, w tym poprawę zdolności przystosowania miasta do zmian klimatu. Miejski plan adaptacji ma służyć prowadzeniu polityki ochrony środowiska (art. 14 ust. 2 Poś). W proponowanym art. 18a Poś określono m.in. przedmiot oraz zasady sporządzania i przyjmowania miejskiego planu adaptacji i jego aktualizacji, a także przedmiot i zasady sporządzania sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu. Z tymi propozycjami łączą się zmiany dotyczące art. 71 ust. 2 oraz art. 72 ust. 4 Poś.

Zgodnie z proponowanym art. 91 ust. 9c Poś zarząd województwa ma być zobowiązany do opracowania projektu aktualizacji programu ochrony powietrza w terminie 4 lat od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, a nie jak obecnie – w terminie 3 lat od dnia wejścia w życie takiej uchwały, natomiast sejmik województwa będzie dokonywał aktualizacji tego programu w terminie 2 miesięcy (a nie jak obecnie – 3 miesięcy) od dnia opracowania projektu.

Ponadto proponuje się zmiany dotyczące przepisów określających finansowanie z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w tym w zakresie udzielania dotacji celowej przez radę gminy i radę powiatu (art. 403 ust. 4-6 Poś), sposobu ustalania wysokości przeciętnego miesięcznego

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 2556, ze zm.

dochodu na potrzeby składania wniosku o przyznanie dofinansowania (art. 411 ust. 10l Poś) oraz udostępniania danych osobowych osób fizycznych przetwarzanych w związku z realizacją niektórych inwestycji (art. 411 ust. 12 Poś).

W art. 2 projektu proponuje się zmiany w art. 5a, art. 10e, art. 10f i art. 10g ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym²) w zakresie uwzględnienia ochrony miejskiego środowiska przyrodniczego w ramach realizacji budżetu obywatelskiego oraz uwzględnienia celów klimatyczno-środowiskowych w strategii rozwoju gminy i strategii rozwoju ponadlokalnego.

W art. 3 projektu proponuje się zmiany w art. 29 i art. 43 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane³ w zakresie dotyczącym budowy zbiorników bezodpływowych na wody opadowe i roztopowe.

W art. 4 projektu proponuje się zmianę w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa⁴, polegającą na uwzględnieniu w polityce rozwoju województwa działań na rzecz ochrony klimatu.

W art. 5 projektu proponuje się zmiany w art. 1, art. 13b, art. 39, art. 52 i art. 54 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym⁵, polegające na uwzględnieniu w dokumentach planistycznych czynników związanych z ochroną klimatu.

W art. 6 projektu proponuje się zmiany w art. 78 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody⁶ dotyczące zakładania i utrzymywania terenu zieleni.

W art. 7 projektu proponuje się dodanie w ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw⁷ art. 3b, który dotyczy wymagań jakościowych biomasy pozyskanej z drzew i krzewów, wprowadzanej do obrotu w postaci brykietu lub peletu.

W art. 8 projektu proponuje się zmiany w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju⁸, dotyczące opracowywania projektów strategii rozwoju, polityki publicznej, programu rozwoju i programu służącego realizacji umowy partnerstwa (art. 10a) oraz poszerzenia zakresu przeznaczania środków Funduszu Rozwoju Regionalnego (art. 24g).

W art. 9 projektu proponuje się zmiany w art. 21, art. 25, art. 62, art. 63 i art. 66 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko⁹, które przewidują uwzględnienie w procedurach regulowanych tą ustawą analiz dotyczących ryzyka klimatycznego.

² Dz. U. z 2023 r. poz. 40, ze zm.

³ Dz. U. z 2023 r. poz. 682, ze zm.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 2094, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 977, ze zm.

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, ze zm.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 846, ze zm.

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 1259, ze zm.

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, ze zm.

W art. 10 projektu proponuje się zmiany w ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków¹⁰, które dotyczą zwiększenia współfinansowania ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów (art. 11b i art. 11c) oraz kryterium majątkowego beneficjenta końcowego w programach finansowanych na zasadach określonych w tej ustawie (art. 11d i art. 11f).

W art. 11 projektu proponuje się zmiany w art. 5, art. 9, art. 12, art. 16b i art. 16d ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji¹¹, mające na celu doprecyzowanie przepisów określających obowiązki sprawozdawcze wynikające z tej ustawy.

W art. 12 projektu proponuje się zmianę w art. ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. o Centralnym Azylu dla Zwierząt¹², modyfikującą limity wydatków związanych ze stosowaniem przepisów tej ustawy.

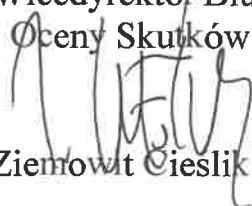
Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Tomasz Jaroszyński
naczelnik wydziału
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieslik

¹⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 2496.

¹¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 673, ze zm.

¹² Dz. U. poz. 2375.

Warszawa, 15 kwietnia 2024 r.

BEOS-WP/WOSR-751/24

Pan Minister

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

SEKRETARIAT Z-CY SZEFANIS
L.dz. DS. 1700.47.2024
Data wpływu 16. 04. 2024

Ocena Skutków Regulacji

zawartej w poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (przed nadaniem numeru druku)¹

I. Jaki problem jest rozwiązywany

Rozwiązania zawarte w projekcie ustawy służą wspieraniu przedsięwzięć sprzyjających środowisku, które mają na celu adaptację do zmiany klimatu, poprawę jakości powietrza, zwiększenie retencji wód opadowych i roztopowych, czy też usprawnienie systemu zarządzania emisjami. Projektowane rozwiązania nakazują uwzględnienie kwestii adaptacji do zmian klimatu i zielonej transformacji w polityce rozwoju gminy, samorządu województwa oraz państwa. Działania te, realizowane na szczeblu rządowym, jak i samorządowym, powinny przyczynić się do wzmocnienia polityki adaptacyjnej, zwłaszcza w kontekście sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu.

Projekt ustawy zawiera szereg rozwiązań zmierzających do tego, aby miasta były przygotowane do adaptacji zmiany klimatu. W projekcie tym m.in. wprowadza się nowy instrument służący ochronie środowiska, tj. „miejski plan adaptacji”, który obowiązkowo powinien być przygotowany dla miast o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tysięcy. Ponadto, w projekcie wprowadza się obowiązek wyodrębnienia w budżecie obywatelskim środków finansowych przeznaczonych na ochronę środowiska miejskiego. Rozwiązania te mają na celu: zwiększanie

¹ Projekt ustawy znajduje się w wykazie projektów wniesionych, którym nie został nadany jeszcze numer druku sejmowego. Numer w wykazie: SH-020-98/24. Przedstawiciel wnioskodawcy: pos. Małgorzata Golińska.

powierzchni biologicznie czynnej oraz retencji wód opadowych i roztopowych, a także poprawę jakości powietrza w miastach.

Projektodawcy – z uwagi na to, że obecnie w planowaniu przestrzennym nie uwzględnia się w wystarczającym stopniu ryzyka klimatycznego, w tym aspektów związanych z adaptacją do zmian klimatu – postulują, aby w procesie planowania przestrzennego, a w szczególności na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz nowowprowadzonych planów ogólnych gmin, były uwzględniane kwestie adaptacyjne. Adaptacja do zmian klimatu ma bardzo istotny wymiar przestrzenny, zaś analizy ryzyka klimatycznego prowadzone na wczesnym etapie planowania przestrzennego, dotyczące uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych, pozwolą na zastosowanie rozwiązań z zakresu adaptacji do zmian klimatu, w tym błękitno-zielonej infrastruktury, w jak najszerszym stopniu oraz na skuteczne uniknięcie możliwych negatywnych konsekwencji zmian klimatu (np. powodzi, suszy).

Ponadto, w celu większej efektywności działań sprzyjających środowisku proponuje się zmianę warunków realizacji Programu „Stop Smog” oraz Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, a także określenie rodzajów i wymagań jakościowych dla paliw biomasowych (biomasy pozyskanej z drzew i krzewów – peletu) wprowadzanych do obrotu z przeznaczeniem do użycia w sektorze bytowo-komunalnym, co wyeliminuje wprowadzanie i spalanie w gospodarstwach domowych i instalacjach grzewczych do 1 MW, stałych paliw biomasowych z domieszką dodatków chemicznie przetworzonych oraz zawierających domieszki tworzyw sztucznych.

Rozwiązania zawarte w przedłożonym projekcie wypełniają zobowiązania wynikające z kamieni milowych zawartych w Krajowym Planie Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO), w szczególności w zakresie kamienia milowego B24L dotyczącego rozwiązań prawnych służących procesom transformacyjnym miast (reforma B.3.4 Ramowe warunki dla inwestycji w zieloną transformację na obszarach miejskich). Za realizację reformy i kamienia milowego odpowiedzialne jest Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Wymogiem KPO względem projektowanej ustawy jest przygotowanie i wdrożenie skutecznych rozwiązań formalnoprawnych i organizacyjno-instytucjonalnych mających na celu przyspieszenie procesu zielonej transformacji miast w Polsce oraz przede wszystkim zapewnienie trwałości we wspieraniu zdolności obszarów miejskich w inwestowaniu w zieloną transformację. Należy wskazać, iż zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającym

instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności² jednym z sześciu filarów KPO jest zielona transformacja, przez którą należy rozumieć proces prowadzący do zwiększania neutralności klimatycznej, przy jednoczesnej dbałości o jakość środowiska przyrodniczego i nie ograniczający potencjału do rozwoju społeczno-gospodarczego.

II. Rekomendowane rozwiązanie (w tym planowane narzędzia interwencji) i oczekiwany efekt

W projekcie ustawy proponuje się wprowadzenie obligatoryjnego opracowywania, dla miast o liczbie mieszkańców równej i większej niż 20 tysięcy, planu adaptacji do zmian klimatu oraz uwzględnianie aspektu adaptacji do zmian klimatu w dokumentach o charakterze strategicznym, w tym dotyczących planowania przestrzennego miast.

Miejskie plany adaptacji przygotowywane dla miast o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tysięcy mają na celu przygotowanie miast do zmian klimatu, zmniejszenie ich podatności na zjawiska ekstremalne oraz zwiększenie potencjału do przeciwdziałania i zwalczania skutków tych zjawisk i ich pochodnych. Plan będzie opracowywany przez burmistrza lub prezydenta miasta, przy zapewnieniu możliwości udziału w jego przygotowaniu społeczeństwa³. Zasadnicze części miejskiego planu adaptacji zostały określone w projektowanym art. 18 ust. 5 ustawy. Projekt ustawy zobowiązuje radę gminy do uchwalenia miejskiego planu adaptacji dla tych miast najpóźniej do 2 stycznia 2027 r. Aktualizacja planu odbywa się przynajmniej raz na 6 lat. Burmistrz albo prezydent miasta zobowiązany jest do przekazania Instytutowi Ochrony Środowiska – Państwowemu Instytutowi Badawczemu sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu, które sporządza się co 2 lata od dnia przyjęcia miejskiego planu adaptacji.

Projektowana zmiana zakłada wyodrębnienie w budżecie obywatelskim środków finansowych przeznaczonych na ochronę środowiska miejskiego. Środki te powinny być wydatkowane na realizację projektów związanych z ochroną miejskiego środowiska przyrodniczego, a tym samym powinny prowadzić do zwiększania powierzchni biologicznie czynnej oraz retencji wód opadowych i roztopowych, a także poprawy jakości powietrza w miastach. Rozwiązania te powinny przyczynić się do zwiększenia liczby miejskich inwestycji w zakresie „błękitno-zielonej infrastruktury”.

² Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, s. 17.

³ Na zasadach i w trybie określonych w projektowanym art. 18a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska Dz.U. z 2024 r., poz. 54.

Przez „błękitno-zieloną infrastrukturę” należy rozumieć „rozwiązania oparte na przyrodzie w celu uzyskania korzyści ekonomicznych, gospodarczych i społecznych”⁴. Zaliczyć do nich można: stawy retencyjne, niecki, zbiorniki, rowy bioretencyjne, rowy infiltracyjne, ogrody deszczowe, zielone przystanki, dachy, fasady i ściany, nawierzchnie przepuszczalne, podłoża strukturalne, tereny zielone i mokradłowe itp.

Projekt ustawy nakłada obowiązek uwzględnienia komponentu klimatyczno-środowiskowego w strategiach rozwoju gmin, ponadlokalnych, województwa i kraju, co powinno przyczynić się do wzmocnienia polityki adaptacyjnej, a zatem przystosowania sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu. Należy pozytywnie ocenić w szczególności zobowiązanie samorządu województwa do tworzenia warunków dla prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz działań adaptacyjnych zmniejszających podatność na zmiany klimatu. Rola samorządu województwa jest kluczowa m.in. w zakresie programowania i wdrażania perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027, w której kontekst adaptacji do zmian klimatu na terenach zurbanizowanych jest działaniem horyzontalnym, w związku z tym włączenie tych kwestii do polityki rozwoju województwa jest wysoce uzasadnione.

Ponadto, rozwiązania zawarte w projekcie ustawy nakładają obowiązek⁵ uwzględnienia w planowaniu przestrzennym działań zmniejszających podatność na zmiany klimatu, a wynikających z rekomendacji i wniosków zawartych w planie adaptacji do zmian klimatu. W obszarze planowania przestrzennego wprowadza się do istniejących ustaw obowiązki dotyczące analiz związanych ze zmianami klimatu oraz oceny podatności na zmiany klimatu. Należy wskazać, iż: 1) przy określaniu ustaleń planu ogólnego będą uwzględniane uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, w tym wnioski i rekomendacje zawarte w miejskich planach adaptacji do zmian klimatu; 2) w planie zagospodarowania przestrzennego województwa zostaną określone zasady prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz działań adaptacyjnych zmniejszających podatność regionu na zmiany klimatu; 3) wniosek o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego będzie zawierał charakterystykę inwestycji, w tym określenie charakterystycznych parametrów technicznych inwestycji oraz dane charakteryzujące jej wpływ na środowisko, w tym na podatność na zmiany klimatu; 4) decyzja o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego określi warunki i szczegółowe zasady zagospodarowania terenu oraz jego zabudowy wynikające

⁴ Zob. informację dotyczącą „błękitno-zielonej infrastruktury” i jej roli przy retencji zawartą na stronie Ministerstwa Infrastruktury, <https://www.gov.pl/web/retencja/blekitno-zielona-infrastruktura-dlaczego-jest-tak-wazna-dla-retencji>.

⁵Obowiązek ten dotyczy miast, które mają uchwalony miejski plan adaptacyjny.

z przepisów odrębnych, a w szczególności w zakresie ochrony środowiska, w tym zmniejszenie podatności na zmiany klimatu, zdrowia ludzi oraz ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej. Rozwiązania te powinny przyczynić się do zwiększenia skuteczności działań adaptacyjnych ze względu na wczesny etap rozwoju inwestycyjnego oraz uwzględnienie uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych w procesie inwestycyjnym.

Skutkiem wprowadzenia powyższych regulacji będzie adaptacja do zmian klimatu, a także wzrost powierzchni obszarów zieleni, rozwój „błękitno-zielonych” infrastruktur i rozwiązań opartych na przyrodzie, które spełniają istotne funkcje adaptacyjne, ale także przyrodnicze, społeczne i gospodarcze, przyczyniając się do wzrostu komfortu życia ludzi. Rozwiązania te będą przeciwdziałały i zapobiegały zjawisku suszy oraz powodzi.

W projekcie ustawy wprowadzono rozwiązanie polegające na ułatwieniu budowy zbiorników bezodpływowych na wody opadowe i roztopowe, z tym, że budowa zbiorników: – o pojemności do 5m³ – nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę oraz zgłoszenia; – o pojemności od 5 do 15 m³ – nie wymaga decyzji o pozwoleniu na budowę, wymaga jednak zgłoszenia. Natomiast budowa zbiorników odpływowych na wody opadowe i roztopowe (bez względu na pojemność) będzie wymagała, jak dotychczas, uzyskania pozwolenia na budowę. Rozwiązanie takie przyczyni się do sprawniejszej realizacji programu „Moja Woda”.

W celu realizacji przedsięwzięć proekologicznych proponuje się w szczególności zmianę warunków realizacji Programu „Stop Smog” i Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”, które służą m.in.: dofinansowaniu wymiany urządzeń i systemów grzewczych, przyłączaniu do sieci ciepłowniczej, elektroenergetycznej, gazowej czy też kompleksowej termoizolacji jednorodzinnych budynków mieszkalnych, co poprawi stan powietrza oraz pozwoli ograniczyć wielkość emisji gazów cieplarnianych do powietrza.

Nadmienić należy, że projekt ustawy był przedmiotem analiz Biura Ekspertyz i Oceny Skutków Regulacji Kancelarii Sejmu dotyczących zgodności z prawem Unii Europejskiej⁶. Omawiany projekt był także przedmiotem analizy BEOS w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu⁷.

⁶ *Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Małgorzata Golińska)*, opinia z 5 kwietnia 2024 r., BEOS-WPEiM-749/24.

⁷ *Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Małgorzata Golińska)*

III. Jak problem został rozwiązany w innych państwach, w szczególności państwach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na przekrojowy charakter projektowanej regulacji analizę rozwiązań międzynarodowych przeprowadzono w przypadku dwóch wybranych zagadnień – planowania adaptacji do zmian klimatu na poziomie lokalnym (Dania, Finlandia, Francja, Irlandia, Niemcy, Szwecja, Wielka Brytania) oraz funkcjonowania „zielonych” budżetów partycypacyjnych będących elementami polityki miejskiej ukierunkowanej na adaptację do zmian klimatu (miasta w Austrii, Portugalii, Meksyku).

1. Planowanie adaptacji do zmian klimatu na poziomie lokalnym

W Danii⁸ władze lokalne są odpowiedzialne za planowanie i kierowanie własną adaptacją do zmian klimatycznych. Już w 2014 r. wszystkie duńskie gminy posiadały własne plany adaptacji do zmian klimatu. Duńskie gminy mają prawny obowiązek uwzględniania zagrożeń klimatycznych w swoich cyklach planowania, przygotowywania planów adaptacyjnych i ułatwiania ich wdrażania, w tym ochrony przeciwpowodziowej, planowania przestrzennego i zarządzania infrastrukturą. Na gminach ciąży także obowiązek przygotowania planów zarządzania ryzykiem mających na celu łagodzenie bezpośrednich skutków naturalnych zagrożeń pogodowych i klimatycznych.

W Finlandii od 1 marca 2023 r. na gminach spoczywa obowiązek sporządzania planów klimatycznych. Zgodnie z § 14a fińskiej ustawy klimatycznej⁹ gminy są zobowiązane do sporządzenia nowego lub aktualizacji istniejącego planu klimatycznego, co najmniej raz w trakcie kadencji rady miasta lub gminy. Plan musi zawierać: 1) cel redukcji gazów cieplarnianych w gminie; 2) działania, które należy podjąć w gminie w celu ograniczenia emisji gazów cieplarnianych; 3) informacje na temat rozwoju emisji gazów cieplarnianych w gminie; 4) informacje na temat monitorowania realizacji planu; 5) inne elementy uznane za niezbędne. Gmina może sporządzić plan klimatyczny wspólnie z innymi gminami na danym obszarze. Wspólny plan musi zawierać cele i działania specyficzne dla danej gminy. Wspólny plan jest zatwierdzany przez radę każdej gminy. Fińskie ministerstwo środowiska może

jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu, opinia z 5 kwietnia 2024 r., BEOS-WPEiM-750/24.

⁸ Denmark (Comparison and analysis of national climate change adaptation policies in the Nordic region), <https://pub.norden.org/temanord2023-525/2-denmark.html>.

⁹ Ilmastolaki, 10.6.2022/423, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2022/20220423>.

przyznawać gminom uznaniowe transfery w celu sporządzenia lub aktualizacji planu w granicach środków przewidzianych w budżecie.

We Francji¹⁰ władze lokalne mają obowiązek opracowywania terytorialnych planów klimatyczno-powietrzno-energetycznych (*Le plan climat-air-énergie territorial*, PCAET) uwzględniających wyzwania związane z jakością powietrza i emisją gazów cieplarnianych. Są one obecnie obowiązkowe dla wszystkich gmin liczących ponad 20 000 mieszkańców. PCAET musi zawierać m.in. strategię terytorialną połączoną z planem działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej, rozwoju energetyki odnawialnej i przyczynienia się do ograniczenia zmian klimatycznych. Wyznacza cele, takie jak redukcja emisji gazów cieplarnianych, poprawa jakości powietrza i optymalizacja zużycia energii. Celem PCAET jest ustanowienie spójnej i obejmującej całe terytorium polityki klimatyczno-powietrzno-energetycznej, zgodnej z francuskimi celami narodowymi i międzynarodowymi zobowiązaniami Francji.

W Irlandii zgodnie z ustawą o działaniach w dziedzinie klimatu i rozwoju niskoemisyjnego z 2021 roku¹¹ każdy samorząd lokalny jest zobowiązany do przygotowania lokalnego planu działań w dziedzinie klimatu (*Local Authority Climate Action Plan*) dla swojego obszaru administracyjnego. Pierwsze plany mają zostać ukończone do końca pierwszego kwartału 2024 r. i mają być poddawane przeglądowi co pięć lat¹². Każdy plan ma: 1) kłaść silny nacisk na ukierunkowane terytorialnie podejście do działań na rzecz klimatu; 2) uwzględniać uwarunkowania kontekstowe i wspierać kształtowanie polityki dostosowanej do lokalnych potrzeb; 3) zapewnić oparte na dowodach zintegrowane działania na rzecz klimatu poprzez środki adaptacyjne i łagodzące, skupione wokół silnego zrozumienia roli władz lokalnych w działaniach na rzecz klimatu. Każdy plan musi zawierać ocenę ryzyka związanego ze zmianami klimatu przeznaczonego dla obszaru administracyjnego władz lokalnych. Władze lokalne są odpowiedzialne za ustanowienie stref dekarbonizacji w ramach swoich lokalnych planów działania na rzecz klimatu. Strefy te mają skupiać się na szeregu działań w zakresie łagodzenia zmiany klimatu, adaptacji i różnorodności biologicznej oraz służyć jako demonstracja tego, co jest możliwe w zakresie dekarbonizacji i działań na rzecz klimatu na szczeblu lokalnym, aby pomóc we

¹⁰ Comment construire mon Plan climat-air-énergie territorial?,

<https://agirpourlatransition.ademe.fr/collectivites/amenager-territoire/planification-territoriale/pcaet>.

¹¹ *Climate Action and Low Carbon Development (Amendment) Act 2021*, <https://www.irishstatutebook.ie/eli/2021/act/32/enacted/en/html>.

¹² *National Adaptation Framework. Planning for a Climate Resilient Ireland*, 2024; https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://assets.gov.ie/281278/ac892520-3f2a-4964-8c8a-7406c931d287.pdf&ved=2ahUKEwj-pfmlu6aFAxXqRPEDHTR3BfgQFnoECBAQAQ&usg=AOvVaw0VEPNZFDyjtII1_vMWcGt.

wspieraniu i realizacji krajowych ambicji klimatycznych. Ponadto, irlandzkie władze lokalne muszą uwzględnić kwestie związane z adaptacją do zmian klimatu w swoich ogólnych procesach planowania, rozwoju i podejmowania decyzji. Obejmuje to planowanie przestrzenne, rozwój infrastruktury i planowanie reagowania kryzysowego.

W Niemczech¹³ do 2017 r. około 90% wszystkich gmin liczących ponad 100 tysięcy mieszkańców opracowało albo pełne strategie adaptacyjne, albo zintegrowane działania ukierunkowane na klimat w swoich planach rozwoju. Środki łagodzenia zmiany klimatu i adaptacji do niej zostały włączone do niemieckich ram prawnych dotyczących planowania przestrzennego i odnowy miast, a także do kodeksów budowlanych. Od 2011 r. gminy są zobowiązane do uwzględniania zintegrowanych strategii adaptacyjnych w planowaniu przestrzennym i rozwoju infrastruktury. Ponadto uwzględniono aspekty adaptacji do zmian klimatu w przebudowie i regeneracji obszarów miejskich. Niekorzystny wpływ na klimat jest obecnie uznawany za uzasadniony powód działań związanych z przebudową tych obszarów. Ponadto niemieckie ramy dla federalnych dotacji na odnowę obszarów miejskich kładą również nacisk na środki dotyczące łagodzenia zmiany klimatu i adaptacji do niej.

W Szwecji¹⁴ w odniesieniu do planowania przestrzennego gminy muszą opracowywać kompleksowe plany uwzględniające ocenę ryzyka wystąpienia szkód na obszarach zabudowanych, spowodowanych zdarzeniami związanymi z klimatem, takimi jak powodzie, erozja lub osuwanie się ziemi. Plany powinny również zawierać proponowane sposoby ograniczenia lub wyeliminowania takiego ryzyka.

W Wielkiej Brytanii władze lokalne mają obowiązek uwzględnienia w swoich lokalnych dokumentach planistycznych „polityk mających na celu zapewnienie, że rozwój i użytkowanie gruntów na obszarze lokalnego organu planistycznego przyczyniają się do łagodzenia zmian klimatu i adaptacji do nich”¹⁵.

2. „Zielone” budżety partycypacyjne

Wraz z rosnącą potrzebą przejścia na gospodarkę neutralną pod względem emisji dwutlenku węgla, wiele budżetów partycypacyjnych zaczęło w coraz większym

¹³ *Keystone Paper 4 - Climate Risk Management in Cities*, <https://www.burohappold.com/wp-content/uploads/2019/08/GIZ-Keystone-Paper-4-Climate-Risk-Management.pdf>.

¹⁴ Sweden (Comparison and analysis of national climate change adaptation policies in the Nordic region), <https://pub.norden.org/temanord2023-525/6-sweden.html>.

¹⁵ *Planning and Compulsory Purchase Act*, section 19, subsection 1A, <https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2004/5/section/19>.

stopniu koncentrować się na finansowaniu „zielonych” projektów, przynoszących korzyści w zakresie adaptacji do zmian klimatu lub łagodzenia ich skutków¹⁶.

Lizbona (Portugalia) jest liderem w „zielonym” budżetowaniu partycypacyjnym. W związku z rosnącym zainteresowaniem władz Lizbony celami środowiskowymi i po zdobyciu przez portugalską stolicę nagrody Zielonej Stolicy Europy w 2020 r., Lizbona podjęła decyzję o przekształceniu swojego budżetu partycypacyjnego w „zielony” budżet partycypacyjny, który skupiałby się wyłącznie na projektach mających na celu przyczynienie się do zrównoważonego rozwoju oraz łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich¹⁷. Projekty dotyczące zrównoważonego rozwoju i działań na rzecz klimatu są zintegrowane z miejskim budżetem partycypacyjnym, zwanym lizbońskim zobowiązaniem obywatelskim na rzecz klimatu¹⁸. Przykłady finansowanych projektów obejmują tworzenie terenów zielonych na nieużytkach, bezpieczną infrastrukturę parkingową dla rowerów, ogrody miejskie, sadzenie drzew w celu wsparcia redukcji ciepła, wychwytywanie i magazynowanie wody. Budżet partycypacyjny wykorzystuje hybrydowy model zaangażowania obywateli, koncentrując się na osobistym zaangażowaniu w dyskusję i debatę oraz na platformach internetowych umożliwiających głosowanie i składanie wniosków. Coroczny proces kończy się włączeniem zwycięskich projektów do planu działalności i budżetu rady miejskiej, które są zatwierdzane przez radę miasta i zgromadzenie miejskie, a następnie wdrażane.

Wiedeń (Austria) jest również przykładem miasta, które uruchomiło budżet partycypacyjny na działania w dziedzinie klimatu. Projekt *Vienna Climate Teams* opiera się na koncepcji budżetu partycypacyjnego na rzecz systemowych działań klimatycznych w celu wzmocnienia demokracji i sprawiedliwości społecznej. Cały proces składa się z kilku etapów, obejmujących przedstawienie pomysłów obywateli na przyszłość, która byłaby odporna na zmiany klimatyczne, ocenę ekspertów, opracowanie i wsparcie wykonalnych projektów, a na koniec realizację zwycięskich projektów wybranych przez jury obywatelskie. Projekt doprowadził do powołania na poziomie władz miejskich systemowego procesu wspierania udziału obywateli we wdrażaniu rozwiązań międzysektorowych związanych z rozwojem i adaptacją miast

¹⁶ 3. State of play: Subnational green budgeting practices in OECD and EU countries, <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/982f1fdd-en/index.html?itemId=/content/component/982f1fdd-en#section-d1e3959>.

¹⁷ Green Participatory Budgeting: Lisbon, Portugal, <https://www.centreforpublicimpact.org/case-study/green-participatory-budgeting-lisbon-portugal>.

¹⁸ Green Participatory Budget, <https://www.citiesoftomorrow.eu/sites/default/files/documents/Green%20Participatory%20Budgeting%20Lisbon%20-%20PT.pdf>.

przyjaznych dla klimatu. W latach 2022 i 2023 projekt był realizowany w sześciu dzielnicach Wiednia, a jego całkowity budżet wyniósł 13 mln EUR¹⁹.

San Pedro Garza Garcia (Meksyk, miasto w stanie Nuevo León) również korzysta z budżetu partycypacyjnego, za pośrednictwem którego rozdzielane są środki na projekty rozwoju obszarów miejskich proponowane przez obywateli gminy²⁰. W ramach budżetu finansowane otrzymują projekty obejmujące tworzenie i renowację parków osiedlowych, parków kieszonkowych²¹, poszerzanie i zadrzewianie chodników, tworzenie zielonych korytarzy. Wybrane projekty były realizowane przez ekspertów, którzy skupili się na obsadzeniu miasta rodzimymi i wolno rosnącymi gatunkami drzew w celu poprawy różnorodności biologicznej i odporności miasta na zmiany klimatyczne poprzez powiększanie przestrzeni absorpcyjnych i zmniejszanie występowania efektu wysp ciepła.

IV. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Projekt oddziałuje na następujące podmioty:

- burmistrza albo prezydenta miasta (w miastach o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tysięcy), którzy:
 - zobowiązani będą do sporządzenia miejskiego planu adaptacji do zmian klimatu (MPA), monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych zawartych w uchwalonym MPA oraz sporządzenia co dwa lata sprawozdania z monitorowania wdrażania tych działań i przekazywania sprawozdania Instytutowi Ochrony Środowiska;
 - uwzględnienia zawartych w MPA wniosków i rekomendacji w strategii rozwoju gminy oraz w planach ogólnych gmin i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- radę miasta, która:
 - przyjmuje MPA w drodze uchwały (w miastach o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tysięcy);
 - została zobowiązana do stosowania zaostrzonych wymogów dotyczących zakładania i ochrony terenów zieleni i zadrzewień (np. zachowanie istniejącej roślinności rodzimej, oraz zapewnienie, aby powierzchnia biologicznie czynna zajmowała co najmniej 95% powierzchni tego terenu zieleni);

¹⁹ Vienna Climate Teams, <https://innovationinpolitics.eu/showroom/project/vienna-climate-teams/>.

²⁰ Participatory Budgeting - San Pedro Garza García, <https://interlace-hub.com/participatory-budgeting-san-pedro-garza-garc%C3%ADa>.

²¹ Park kieszonkowy to park o niewielkiej powierzchni, najczęściej jest to ok. 300-1000 m². Są to publiczne tereny zielone między budynkami w centrach miast lub na osiedlach, z elementami małej architektury, przeznaczonymi do rekreacji i wypoczynku.

- zarząd oraz radę gminy, realizujących przedsięwzięcia niskoemisyjne (np. wymiana pieców czy termomodernizacja budynków), które w większym stopniu niż dotychczas będą współfinansowane ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów (przy jednoczesnym obniżeniu obowiązkowego wkładu własnego gmin z 30% do 10% kosztów);
- Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy, do którego zadań będzie należeć weryfikacja i analiza sprawozdań z wdrażania MPA oraz sporządzanie podsumowania z tych sprawozdań i przekazywanie ich Ministrowi Klimatu i Środowiska;
- organy samorządu województwa, które:
 - będą zobowiązane opracować projekt aktualizacji programu ochrony powietrza w terminie 4 lat (a nie 3 lat, jak dotychczas) od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza,
 - prowadząc politykę rozwoju województwa powinny tworzyć warunki do prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu,
 - w planie zagospodarowania przestrzennego województwa powinny uwzględnić zasady prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz działań adaptacyjnych do zmian klimatu, które zmniejszają podatność regionu na zmiany klimatu;
- ministra właściwego do spraw energii oraz ministra właściwego do spraw klimatu, którzy zostali zobowiązani do określenia, w drodze rozporządzenia, wymagań jakościowych dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów. Minister właściwy do spraw klimatu ma ponadto określić, w drodze rozporządzenia, wzór formularza sprawozdania z monitorowania wdrażania MPA oraz szczegółowy sposób przekazywania tego sprawozdania Instytutowi Ochrony Środowiska – Państwowemu Instytutowi Badawczemu;
- fundusze rozwoju regionalnego, których zakres finansowania ulega rozszerzeniu o projekty i inwestycje służące zielonej transformacji miast i miejskich obszarów funkcjonalnych, przy jednoczesnej dbałości o jakość środowiska przyrodniczego;
- wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, dla których wprowadzono ułatwienia w wydawaniu decyzji w sprawie udzielenie pożyczek i dotacji (tj. bez konieczności ich zatwierdzenia przez radę nadzorczą);
- gospodarstwa domowe, którym zniesiono obowiązek uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę dla zbiorników bezodpływowych na wody opadowe

i roztopowe;

- właściciele jednorodzinnych budynków mieszkalnych, którzy ubiegając się o wsparcie na realizację przedsięwzięcia niskoemisyjnego nie będą musieli spełniać kryterium majątkowego;
- podmioty wykonujące oceny oddziaływania na środowisko, które w ramach przeprowadzanych ocen zostały zobowiązane do uwzględnienia analizy podatności inwestycji na zmiany klimatu;
- Krajowy ośrodek bilansowania i zarządzania emisjami (KOBiZE), któremu:
 - przedłużono termin składania rocznego sprawozdania z wykonywania powierzonych mu zadań (z dnia 31 stycznia na dzień 28 lutego),
 - zmieniono częstotliwość sporządzania prognoz zmian aktywności dla wybranych sektorów gospodarki (zamiast co 5 będzie je sporządzał co 4 lata),
 - wydłużono horyzont czasowy sporządzanych prognoz wielkości *emisji* i pochłaniania oraz częstotliwość uaktualniania tych prognoz (zamiast okresu 20 lat będą one obejmować okres 30 lat, i będą uaktualniane po upływie 4 lat, a nie 5 lat, jak dotychczas);
- Centralny Azyl dla Zwierząt, którego określony w ustawie harmonogram wydatków na lata 2024-2031 został uaktualniony.

V. Informacje o zakresie, czasie trwania i wynikach konsultacji

Projekt ustawy nie był poddany konsultacjom społecznym.

VI. Wpływ na sektor finansów publicznych

Najistotniejsze z punktu widzenia wpływu na sektor finansów publicznych wydają się następujące rozwiązania:

- Uszczegółowienie uregulowań dotyczących budżetu obywatelskiego. Należy przypomnieć, że od maja 2022 r. środki wydatkowane w ramach budżetu obywatelskiego mogą być dzielone na pule obejmujące całość gminy i jej części. Zaproponowana obecnie zmiana w ustawie o samorządzie gminnym skutkować będzie koniecznością wyodrębnienia w strukturze budżetu obywatelskiego puli środków przeznaczonych na realizację projektów związanych z ochroną miejskiego środowiska przyrodniczego. Realizacja tych projektów ma prowadzić do zwiększania powierzchni biologicznie czynnej oraz poprawy retencji wód opadowych i roztopowych. O wielkości środków w tej puli decydować będą samorządy. Zmiana ta ma zapewnić

większe środki w budżetach miast na realizację projektów związanych z błękitno-zieloną infrastrukturą.

- Zmiana w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju rozszerza zakres przedsięwzięć, które mogą być finansowane ze środków Funduszu Rozwoju Regionalnego (wyspecjalizowanej finansowej instytucji samorządowej). Możliwości finansowania zostają rozszerzone o projekty i inwestycje służące zielonej transformacji miast i miejskich obszarów funkcjonalnych.
- Zmiana zaproponowana w ustawie o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków zwiększy możliwości współfinansowania przez gminę przedsięwzięć niskoemisyjnych. Przedsięwzięcia niskoemisyjne są współfinansowane ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów na podstawie porozumienia zawieranego z gminą przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Zmiana dotyczy zwiększenia udziału współfinansowania ze środków Funduszu z maksymalnie 70% do 90% kosztów realizacji porozumienia. Jednocześnie urealniony został, określony w ustawie, średni koszt realizacji przedsięwzięcia niskoemisyjnego w jednym budynku mieszkalnym (wzrost z 53 000 zł do kwoty 106 000 zł). Ma to ułatwić gminom realizację procedur przetargowych i wyłanianie wykonawców przedsięwzięć niskoemisyjnych.
- W ustawie określono maksymalny limit wydatków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na lata 2024-2033 na finansowanie nowych zadań powierzonych Instytutowi Ochrony Środowiska. Limit ten wyniesie w tym okresie łącznie 2 013 tys. zł.

VII. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Kluczowym rozwiązaniem jest wprowadzenie obowiązku sporządzenia miejskich planów adaptacji do zmian klimatu (MPA) w miastach o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tysięcy oraz uwzględnienie kwestii adaptacji i odporności na zmiany klimatu w strategiach rozwoju gmin, planach ogólnych gmin i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Można sądzić, że wejście w życie tych uregulowań przyniesie z czasem korzystne zmiany w sposobach kształtowania przestrzeni w miastach. Chodzi tu o wprowadzanie rozwiązań zwiększających odporność tkanki miejskiej na zmiany klimatu, w tym przede wszystkim odporność na takie zjawiska jak fale upałów, susze, nawalne deszcze, czy efekt tzw. miejskiej wyspy ciepła. W praktyce działania adaptacyjne polegają na zwiększaniu retencji wody

opadowej i roztopowej, m.in. poprzez odbetonowanie powierzchni lub inne sposoby ograniczania powierzchni nieprzepuszczalnych w miastach, odpowiednie ukształtowanie terenu (zagłębienia i niecki) i stosowanie urządzeń oraz małej infrastruktury zatrzymujących i filtrujących wodę opadową, a także odpowiednie utrzymanie i rozwój obszarów zieleni miejskiej (tzw. błękitno-zielona infrastruktura). Skutkiem szerszego upowszechnienia tych działań będzie poprawa bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców miast.

Zaproponowane w ustawie zmiany są również korzystne dla tych gospodarstw domowych w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych, które planują realizację przedsięwzięć niskoemisyjnych (np. wymianę pieca czy termomodernizację budynku). Podjęciu decyzji w tej kwestii sprzyjać będzie większy udział współfinansowania ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów oraz rezygnacja z uwzględniania kryterium majątkowego osób starających się o uzyskanie dofinansowania. Efektem może być poprawa efektywności energetycznej budynków w gminie i tym samym niższe rachunki za energię. Skorzystać mogą również te gospodarstwa domowe, które planują budowę zbiorników bezodpływowych na wody opadowe i roztopowe do maksymalnej pojemności 15 m³. Zniesienie obowiązku uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę skraca i upraszcza administracyjną procedurę towarzyszącą realizacji tego rodzaju przedsięwzięć.

VIII. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

Projekt ustawy zobowiązuje burmistrza lub prezydenta miasta o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tysięcy do opracowania miejskiego planu adaptacji do zmian klimatu, który rada gminy przyjmuje w drodze uchwały. Plan ten najpóźniej powinien być przyjęty do dnia 2 stycznia 2027 r. Z wykonania miejskiego planu adaptacji burmistrz lub prezydent miasta sporządza, co 2 lata od dnia przyjęcia tego planu, sprawozdanie z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych i za pośrednictwem systemu elektronicznego przekazuje je Instytutowi Ochrony Środowiska – Państwowemu Instytutowi Badawczemu w terminie do 30 czerwca roku następującego po okresie, którego ono dotyczy. Instytut ten weryfikuje i analizuje nadesłane sprawozdania, a następnie przygotowuje podsumowanie tych sprawozdań i przekazuje do ministrowi właściwemu do spraw klimatu.

W uchwale budżetowej w ramach budżetu obywatelskiego obligatoryjne będzie wyodrębnienie pozycji dotyczącej ochrony środowiska miejskiego. Przepisy dotyczące

budżetu obywatelskiego będą stosowane po raz pierwszy do konsultacji społecznych prowadzonych w gminach w ramach budżetu obywatelskiego na rok 2025, jeżeli do dnia wejścia w życie ustawy nie zakończy się etap zgłaszania projektów budżetu obywatelskiego na ten rok.

Projekt ustawy wprowadza obowiązek uwzględniania w dokumentach planistycznych gmin wniosków i rekomendacji z miejskiego planu adaptacji. Ponadto, na organy przygotowujące strategię rozwoju gminy, strategię rozwoju ponadlokalnego, strategię rozwoju województwa i strategię rozwoju kraju nałożono obowiązek uwzględnienia w tych dokumentach komponentu klimatyczno-środowiskowego.

W przypadku stref, dla których programy ochrony powietrza zostały uchwalone, a poziomy dopuszczalne lub docelowe albo pułap stężenia ekspozycji są przekraczane, w kolejnych latach zarząd województwa jest zobowiązany opracować projekt aktualizacji programu w terminie 4 lat od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza. W stosunku do obowiązującego unormowania proponuje się wydłużenie terminu realizacji działań naprawczych o 1 rok. Sejmik województwa w terminie 3 miesięcy od dnia opracowania projektu aktualizacji programu ochrony powietrza podejmuje uchwałę o aktualizacji programu, a zatem termin ten został wydłużony o 1 miesiąc.

Projekt ustawy nakłada obowiązek uwzględnienia w planowanych przedsięwzięciach (inwestycjach), które wymagają przygotowania oceny oddziaływania na środowisko, przeprowadzenia analizy podatności (narażenia oraz odporności) przedsięwzięcia na zmiany klimatu.

Projekt ustawy zakłada uproszczenie procedury w zakresie budowy zbiorników bezodpływowych na wody opadowe lub wody roztopowe o pojemności do 15 m³, albowiem znosi się obowiązek uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę.

W przedłożonym projekcie ustawy zmienia się terminy dla Krajowego Ośrodka Bilansowania i Zarządzania Emisjami do wykonywania powierzonych mu zadań, w szczególności wydłuża się termin przedkładania ministrowi właściwemu do spraw klimatu sprawozdania z wykonania zadań za poprzedni rok kalendarzowy (z 31 stycznia na 28 lutego). Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami w okresie od 18 do 22 miesięcy od dnia sporządzenia prognoz, określonych w art. 9 ust. 1 i art. 9 ust. 1b ustawy z dnia 17 stycznia 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji²² przeprowadza ocenę dotyczącą zasadności sporządzenia aktualizacji tych prognoz. Ponadto, projekt ustawy zakłada

²² Dz.U. z 2022 r., poz. 673, ze zm.

wydłużenie horyzontu czasowego sporządzanych prognoz wielkości emisji i pochłaniania oraz częstotliwości uaktualniania tych prognoz (zamiast okresu 20 lat będą one obejmować okres 30 lat i będą uaktualniane po upływie 4 lat, a nie 5 lat, jak dotychczas).

Na podstawie zawartych w projekcie ustawy upoważnień ustawowych, minister właściwy do spraw klimatu zobowiązany jest do określenia wzoru formularza sprawozdania z monitorowania oraz określenia szczegółowego sposobu przekazywania tego sprawozdania, a minister właściwy do spraw energii oraz minister właściwy do spraw klimatu zostali zobowiązani do określenia, w drodze rozporządzenia, wymagań jakościowych dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów.

W projekcie ustawy proponuje się zmianę harmonogramu realizacji zadań w zakresie organizacji Centralnego Azylu dla Zwierząt, a w konsekwencji przesunięcie środków finansowych²³.

IX. Wpływ na rynek pracy

Nie zidentyfikowano istotnego wpływu proponowanej ustawy na rynek pracy.

X. Wpływ na pozostałe obszary

Proponowane rozwiązania sprzyjać będą poprawie stanu środowiska, w tym środowiska przyrodniczego. Wspomniane wyżej ułatwienia dla przedsięwzięć niskoemisyjnych mogą prowadzić, w dłuższym horyzoncie czasowym, do ograniczenia emisji zanieczyszczeń ze spalania paliw stałych i poprawy jakości powietrza. Z kolei uregulowania dotyczące prowadzenia działań adaptacyjnych do zmian klimatu oraz nałożone na gminy zobowiązania dotyczące zakładania i ochrony terenów zieleni i zadrzewień, przyczynią się do poprawy warunków życia dzikiej fauny i flory, i w efekcie do poprawy różnorodności biologicznej.

XI. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 14, który wejdzie w życie z dniem 1 lipca 2024 r. Projekt ustawy – z uwagi na potrzebę ujednolicenia zakresu danych przekazywanych przez burmistrzów albo prezydentów miast – zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw klimatu do określenia wzoru formularza sprawozdania z monitorowania oraz określenia

²³ Zmiany te nie mają wpływu na całkowity maksymalny limit wydatków budżetu państwa, albowiem polegają na zmniejszeniu limitu wydatków w latach 2022-2024 oraz zwiększeniu limitu wydatków w latach 2025-2031.

szczegółowego sposobu przekazywania tego sprawozdania. Ponadto, minister właściwy do spraw energii oraz minister właściwy do spraw klimatu zostali zobowiązani do określenia, w drodze rozporządzenia, wymagań jakościowych dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów.

XII. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Projektodawcy nie wskazują sposobu ani terminu ewaluacji.

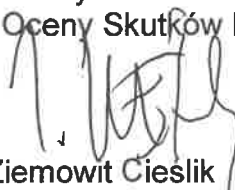
Autorzy:

dr Jolanta Waszczuk-Napiórkowska (pkt I, II, V, VIII, XI, XII)
ekspert ds. legislacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Mirosław Gwiazdowicz (pkt IV, VI, VII, IX, X)
specjalista ds. systemu gospodarczego
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Angelina Tazuszel (pkt III)
specjalista w Wydziale Oceny Skutków Regulacji
w Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

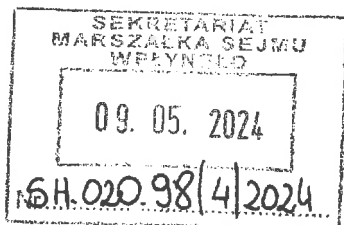
Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieslik

Warszawa, dnia 9 maja 2024 roku

Małgorzata Golińska
Posel na Sejm

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na pismo z dnia 24 kwietnia 2024 roku jako reprezentant wnioskodawców *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw* informuję, że projektowana regulacja zgodnie z regułą wydatkową zawartą w art. 32 projektu ustawy dla lat 2023–2032 określa maksymalny limit wydatków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej będący skutkiem finansowym wejścia w życie ustawy na 2 013 tys. zł, w tym w:

- 1) 2023 r. – 0 tys. zł;
- 2) 2024 r. – 200 tys. zł;
- 3) 2025 r. – 50 tys. zł;
- 4) 2026 r. – 320 tys. zł;
- 5) 2027 r. – 50 tys. zł;
- 6) 2028 r. – 431 tys. zł;
- 7) 2029 r. – 50 tys. zł;
- 8) 2030 r. – 431 tys. zł;
- 9) 2031 r. – 50 tys. zł;
- 10) 2032 r. – 431 tys. zł.

Koszty finansowe pozostałych instytucji będą zaś kształtować się zgodnie z poniższą tabelą:

(ceny stałe z2021 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	-1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2022 - 2033
Dochody ogółem (POŚ + CA)	-0,409	-1,790	0,046	0,412	0,564	0,442	1,185	0,053	0,172	0,053	0,173	0,016	0,916
budżet państwa PIT (POS)	0,000	0,000	0,005	0,000	0,008	0,000	0,012	0,000	0,012	0,000	0,012	0,000	0,049
budżet państwa PIT (CA)	-0,008	-0,001	0,001	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-	-	-0,010
budżet państwa VAT (CA)	-0,314	-1,777	-0,047	0,393	0,437	0,427	1,012	0,037	0,000	0,037	-	-	0,206
NFOŚiGW (POS)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
FUS (POS)	0,000	0,000	0,052	0,012	0,083	0,012	0,112	0,012	0,112	0,012	0,112	0,012	0,531
FUS (CA)	-0,060	-0,008	0,009	0,002	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-	-	-0,058
NFZ (POS)	0,000	0,000	0,013	0,003	0,020	0,003	0,028	0,003	0,028	0,003	0,028	0,003	0,132
NFZ (CA)	-0,015	-0,002	0,002	0,001	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-	-	-0,015
Fundusz Pracy (POS)	0,000	0,000	0,002	0,000	0,003	0,000	0,004	0,000	0,004	0,000	0,004	0,000	0,017
Fundusz Pracy (CA)	-0,005	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-	-	-0,005
FGSP (CA)	-0,0002	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	-	-	0,000
Fundusz Solidarnościowy (POS)	0,000	0,000	0,002	0,001	0,004	0,001	0,005	0,001	0,005	0,001	0,005	0,001	0,026
JST (PIT) (POS)	0,000	0,000	0,005	0,000	0,009	0,000	0,012	0,000	0,012	0,000	0,012	0,000	0,050
JST (PIT) (CA)	-0,007	-0,001	0,001	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-	-	-0,005
Wydatki ogółem (POŚ + CA)	-4,831	-23,022	-2,748	2,484	5,877	5,269	14,397	1,333	1,647	1,176	0,431	0,050	2,062
budżet państwa (POS)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
budżet państwa (CA)	-4,831	-23,022	-2,948	2,434	5,557	5,219	13,966	1,283	1,216	1,126	-	-	-0,001
NFOŚiGW (POS)	0,000	0,000	0,200	0,050	0,320	0,050	0,431	0,050	0,431	0,050	0,431	0,050	2,063
JST (POS)	0,000	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	0,000
JST (CA)	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	-	-	0,000
Saldo ogółem (POŚ + CA)	4,422	21,232	2,794	-2,072	-5,313	-4,827	-13,212	-1,280	-1,475	-1,123	-0,258	-0,034	-1,146
budżet państwa	4,509	21,244	2,907	-2,041	-5,112	-4,793	-12,942	-1,246	-1,204	-1,089	0,012	0,000	0,245
NFOŚiGW	0,000	0,000	-0,200	-0,050	-0,320	-0,050	-0,431	-0,050	-0,431	-0,050	-0,431	-0,050	-2,063
FUS	-0,060	-0,008	0,061	0,014	0,083	0,012	0,112	0,012	0,112	0,012	0,112	0,012	0,473
NFZ	-0,015	-0,002	0,015	0,004	0,020	0,003	0,028	0,003	0,028	0,003	0,028	0,003	0,117
Fundusz Pracy	-0,005	0,000	0,002	0,000	0,003	0,000	0,004	0,000	0,004	0,000	0,004	0,000	0,012
Fundusz Solidarnościowy	0,000	0,000	0,002	0,001	0,004	0,001	0,005	0,001	0,005	0,001	0,005	0,001	0,026
FGSP	-0,0002	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,000
JST	-0,007	-0,001	0,006	0,000	0,009	0,000	0,012	0,000	0,012	0,000	0,012	0,000	0,045

Źródła finansowania

NFOŚiGW, FEnIKS, FEPW, budżet JST
FRR - w zależności od rodzaju beneficjenta: budżet państwa, budżet JST lub inne krajowe środki publiczne. Dokładne określenie zaangażowania poszczególnych źródeł finansowania będzie możliwe po wybraniu do realizacji konkretnych projektów.

Małgorzata Golińska

Posel na Sejm

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Biuro zamiejscowe i adres do korespondencji:
Parzniew, ul. Przyszłości 5, 05-804 Pruszków
e-mail: sekretariat@krir.pl
www.krir.pl

KRIR/ PM/ 445/2024

Warszawa, 09.04.2024r

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz. DS. 1804. 108. 2024

Data wpływu 10.04.2024

Pan

Dariusz Salomończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo znak SPS-WP.020.1006.2024 z dnia 22 marca 2024r w sprawie poselskiego projektu ustawy, o zmianie ustawy „Prawo ochrony środowiska” oraz niektórych innych ustaw, Krajowa Rada Izb Rolniczych przesyła opinię.

1. W projekcie zmiany ustawy w Miejskim planie adaptacji w pkt 3 w części programowej pkt c, w sposobie przygotowania planów adaptacyjnych jest przepis stanowiący o wskazaniu podmiotów biorących udział w opracowaniu planu. Może to powodować że plany takie, będą opiniowane bez przetargu, przez firmy związane z burmistrzami, czy prezydentami miast - jest to niezgodne z Ustawą z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych. Dz.U. 2019 poz. 2019.
2. W uzasadnieniu na str. 11 przywołuje się wyniki z sondażu przeprowadzonego online przez YouGov na wszystkich dorosłych mieszkańcach Warszawy Krakowa i innych miast, gdzie wg autorów sondażu 92% i 93% dorosłych mieszkańców chce bardziej sprawiedliwego podziału przestrzeni publicznej między samochodami, transportem publicznym, rowerami i pieszymi. Jeżeli przeczytamy wyniki badań to okazuje się, że zostały wykonane on- line - 264 wywiady w Krakowie i 703 w Warszawie. Jest to bardzo mała grupa i wyniki tych badań nie powinny być argumentem w badanym projekcie.

Przedstawiając powyższe, samorząd rolniczy uważa że jedną z najistotniejszych kwestii jest zabezpieczenie środków finansowych, oraz określenie warunków dofinansowania programów, aby mógł skorzystać z takich programów jak wymiana urządzeń czy systemów grzewczych na niskokaloryczne, zwykły obywatel.

Z poważaniem

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L.dz. SPS-WP.020.100.12.2024

Data wpływu 11.04.2024

PREZES
KRAJOWEJ RADY IZB ROLNICZYCH
WIKTOR SZMULEWICZ

ZARZĄD

Or.A.0531/55/24

Warszawa, 25 marca 2024 roku

PREZES

Andrzej Płonka
POWIAT BIELSKI (woj. śląskie)

WICEPREZESI

Tadeusz Chrzan
POWIAT JAROSŁAWSKI

Jan Grabkowski
POWIAT POZNAŃSKI

Jerzy Kolarz
POWIAT BUSKI

Adam Krzysztoń
POWIAT ŁĄCUCKI

Krzysztof Maćkiewicz
POWIAT WĄBRZESKI

Marian Niemirski
POWIAT PRZYSUSKI

Sławomir Snarski
POWIAT BIELSKI (woj. podlaskie)

Zbigniew Szumski
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

CZŁONKOWIE

Mirosław Czapla
POWIAT MALBORSKI

Zbigniew Deptuła
POWIAT MAKOWSKI

Jarosław Dudkowiak
POWIAT GŁOGOWSKI

Ewa Janczar
MIASTO NA PRAWACH POWIATU
m.st. WARSZAWA

Józef Matysiak
POWIAT RAWSKI

Andrzej Nowicki
POWIAT PISKI

Wojciech Pałka
POWIAT KRAKOWSKI

Andrzej Potępa
POWIAT BRZESKI

Radosław Roszkowski
POWIAT PRUDNICKI

Dariusz Szustek
POWIAT ŁUKOWSKI

Tomasz Tamborski
POWIAT KOŁOBRZESKI

Mirosław Walicki
POWIAT GĄRCZOWSKI

KOMISJA REWIZYJNA

PRZEWODNICZĄCY

Józef Swaczyna
POWIAT STRZELECKI

Z-CZ PRZEWODNICZĄCEGO

Andrzej Szymanek
POWIAT WIERUSZOWSKI

CZŁONKOWIE

Zdzisław Brezeń
POWIAT OŁAWSKI

Andrzej Ciolek
POWIAT GÓLDAPSKI

Zdzisław Gamański
POWIAT CHEŁMIŃSKI

Krzysztof Nosal
POWIAT KALISKI

Andrzej Opala
POWIAT ŁÓDZKI WSCHODNI

Waldemar Trelka
POWIAT RADOMSKI

Bogdan Zieliński
POWIAT WYSOKOMAZOWIECKI

DYREKTOR BIURA

Rudolf Borusiewicz

SEKRETARIAT L-CY SZEFKA 13
L.dz. DS. 1801. 71. 2024
Data wpływu 2.04. 2024

Szanowny Pan

Dariusz Salomończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 22 marca 2024 r. w sprawie **poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw** (nr SH-020-98/24 dalej jako „Projekt”) proszę przyjąć następujące uwagi Związku Powiatów Polskich.

1. Przepisy dotyczące Miejskich Planów Adaptacji

Projekt zakłada obowiązkowe sporządzanie miejskiego planu adaptacji do zmian klimatu. Miałoby to dotyczyć pewnego rodzaju jednostek miejskich (od 20 tys. mieszkańców wzwyż). Pytania o zasadność budzi jednak tak szeroko i szczegółowo skonstruowana regulacja.

Z perspektywy samorządu, jest to dodatkowy, biurokratyczny obowiązek. Tym bardziej, że nie będzie to akt prawa miejscowego, który jednak ma wpływać na inne dokumenty, jak wynika z art. 1 pkt 4 Projektu. Nie jest wyjaśnione, czy powstawanie MPA spowoduje, że część dotycząca ochrony klimatu i działań w związku z tym podejmowanych ma zostać wykluczona z gminnych planów ochrony środowiska.

Tego typu dokumentacja powinna powstawać z inicjatywy samorządów, a niekoniecznie być odgórnie narzucanym obowiązkiem. To zresztą działo się wcześniej, gdyż kilkadziesiąt miast takie plany uchwaliło w programie prowadzonym przez ówczesne Ministerstwo Środowiska.

Mimo że dokument ma nie być aktem prawa miejscowego to są do tego zakładane szczegółowe, specjalistyczne wymogi, które powodują powstawanie kosztów po stronie miast, w tym miast na prawach powiatu (część planistyczna, analizy ryzyk).

Z perspektywy przydatności i swobody samorządów, regulacja powinna być więc dużo mniej szczegółowa, uwzględniająca po prostu możliwość tworzenia takich dokumentów w polityce środowiskowej miast.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SP-2P.020.100.2.2024

Data wpływu 03.04.2024

2. Przepisy dotyczące budżetów obywatelskich

Związek Powiatów Polskich stanowczo sprzeciwia się wprowadzaniu proponowanych w Projekcie przepisów dotyczących przeznaczania części środków w ramach budżetu obywatelskiego na realizację projektów związanych z ochroną miejskiego środowiska przyrodniczego (art. 2 pkt 1, art. 22, art. 31 Projektu). Przepisy te są niewłaściwe z kilku powodów.

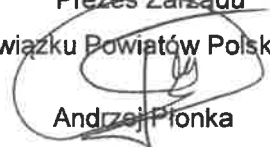
Po pierwsze, jest to kolejne ograniczenie władztwa samorządowego. Budżety obywatelskie powstały jako inicjatywa oddolna, a w tym momencie ich zasady są dla miast na prawach powiatu dosyć ściśle narzucane na poziomie ustawowym (konkretny udział wydatków na budżet obywatelski; zasady jego formalnego funkcjonowania).

Kolejnym argumentem jest to, że tak proponowane przepisy powodują narzucanie tematyki projektów samym mieszkańcom. Istotą budżetów obywatelskich powinna pozostać ich elastyczność. To aktywni mieszkańcy sami powinni decydować co zgłaszać jako projekty i na co w ramach budżetów głosować. W dodatku projektowane przepisy nie przewidują sytuacji, gdy projekty z przewidzianego, środowiskowego zakresu nie zostaną złożone w ogóle, nie zostaną wybrane lub zostaną wybrane w kwotach przekraczających przeznaczoną pulę.

Ostatnim aspektem jest zupełny brak uniwersalności przepisu wprowadzającego obowiązek przeznaczania części budżetu obywatelskiego na realizację projektów mających prowadzić do zwiększania powierzchni biologicznie czynnej oraz retencji wód opadowych i roztopowych. Pragniemy zwrócić uwagę, że nie da się takich inicjatyw robić w nieskończoność, zwłaszcza w miastach. Z samego założenia miasta są przestrzeniami, gdzie znaczna część terenu stanowi powierzchnię zabudowaną, gdzie nie będzie roślinności ani wód powierzchniowych. Teoretycznie, brzmienie proponowanego art. 5a ust. 6a ustawy o samorządzie gminnym zakłada natomiast, że powierzchnia biologicznie czynna będzie stale poszerzana. Rozumiejąc potrzebę takich działań co do zasady, w związku z rosnącą świadomością ekologiczną, należy stwierdzić, że przepis musiałby być w pewnym momencie znowelizowany lub nawet usunięty, a nie tak powinno się dbać o jakość przyzwoitej legislacji. Na marginesie, należy zauważyć, że poprzez strukturalne umiejscowienie w ustawie o samorządzie gminnym, przepis narzuca niejako wszystkim gminom, które mają budżet obywatelski, a więc potencjalnie także gminom wiejskim, co jest absurdalne, wyodrębnienie puli środków przeznaczonych na ochronę miejskiego środowiska przyrodniczego.

Należy podkreślić, że propozycja jest tożsama z projektem przepisów, które swego czasu były omawiane w ramach prac Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Organizacje samorządowe jednomyślnie oponowały wtedy przeciwko usztywnianiu przepisów dotyczących budżetu obywatelskiego.

Z poważaniem

Prezes Zarządu
Związku Powiatów Polskich

Andrzej Pionka

Opinie ZWRP dot. pos. proj. ustawy o zm. ustawy - Prawo Ochrony
Środowiska oraz niektórych innych ustaw

Pan
Dariusz Salomończyk
Z-ca Szefa Kancelarii Sejmu

SEKRETARIAT Z-CY SZEFAS

L.dz. DS. 1804.63.2024

Data wpływu 2.04.2024

Szanowny Panie Ministrze,
w odpowiedzi na pismo z dnia 22 marca br., znak S.H.020.98.24, w sprawie
przedłożenia opinii do poselskiego projektu ustawy - **o zm. ustawy - Prawo Ochrony
Środowiska oraz niektórych innych ustaw**, Związek Województw RP w załączeniu
przesyła uwagi otrzymane z Urzędów Marszałkowskich Województw:
zachodniopomorskiego i wielkopolskiego.

Z poważaniem,
Lidia Sztramska
Koordynator Komisji i
Organów Opiniotawczo-Doradczych

.....
Związek Województw RP
ul. Świętojerska 5/7
00-236 Warszawa
Phone +48(22) 831 14 41
Mobile +48 511 271 869
www.polskieregiony.pl

**POLSKIE
REGIONY**

Informujemy, iż Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Związek Województw
Rzeczypospolitej Polskiej, informacje dotyczące sposobu przetwarzania danych osobowych znajdują
się na stronie: www.polskieregiony.pl.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. Ses-OP. 020.100.9.2024

Data wpływu 03.04.2024

UWAGI W RAMACH UZGODNIENI Z KOMISJĄ WSPÓLNĄ RZĄDU I SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

Informacja o projekcie:

Tytuł	O zmianie ustawy_ Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw
Autor	Grupa Posłów na Sejm RP – Klub Parlamentarny Prawa i Sprawiedliwości
Projekt z dnia	19 mara 2024 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP
Organizacja samorządowa	Związek Województw RP

Jednostka zgłaszająca

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	art. 1 str. 1	Dotyczy miejskich planów adaptacji (MPA) w ujęciu ogólnym	Przygotowanie miejskich planów adaptacji (MPA) to złożony proces, wymagający współpracy wielu ekspertów wewnętrznych i zewnętrznych oraz organizacji pozarządowych. Warto byłoby zwrócić uwagę na aspekty współpracy wielu interesariuszy przy tworzeniu tych dokumentów. W projekcie ustawy brak jest wskazania na temat metodologii sporządzenia dokumentu MPA. W miejskich planach adaptacji powinna być zastosowana jednolita metodologia opracowania MPA (jednolite wskaźniki), dla wszystkich sporządzających dokument, umożliwiającą spójny międzyregionalny monitoring na etapie wdrażania działań adaptacyjnych (np. rozporządzenie). Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu zmiany ustawy, działania na		

			rzecz adaptacji do zmian klimatycznych są działaniami wymagającymi szerszego spojrzenia terytorialnego, wykraczającego poza obszar konkretnej gminy. Podczas sporządzania MPA można kierować się metodologią wskazaną w „Podręczniku adaptacji dla miast – wytyczne do przygotowania Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu” - aktualizacja 2023r., jednak jest ona nieobligatoryjna. Spójna metodologia powinna zostać wypracowana głównie po to, by zapewnić jednolity standard realizowanych badań, a której zastosowanie skutkowałoby uzyskaniem porównywalnych rezultatów.		
2.	art. 9 str. 11	Dotyczy zmiany zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko – uwaga ogólna	Zwiększając zakres analiz ryzyka związanego ze zmianami klimatu, wprowadzono nowe oceny tj. podatność i odporność na zmiany klimatu. Definiują one w jaki sposób przygotowywać inwestycje w zgodzie z polityką klimatyczną UE, mając na uwadze zarówno społeczeństwo i jego potrzeby, jak i środowisko naturalne. Pojawia się jednak wątpliwość jak przeprowadzać te oceny (np. jakościowo, wskaźnikowo) oraz czy są one obligatoryjne. W uzasadnieniu do projektu zmiany ustawy zwrócono uwagę, że jeżeli pełen zakres analiz ryzyka związanego ze zmianami klimatu nie zostanie przeprowadzony na etapie ooś, wówczas weryfikowany on będzie na etapie studium		

			wykonalności. Czy zatem w przypadku braku oceny podatności i odporności na zmiany klimatu, organ prowadzący postępowanie otrzyma negatywną opinię organów opiniujących.		
3.	art. 4 str.9	Dotyczy zmiany zapisów art. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 2094 oraz z 2003 r. poz. 572 i 1688) w art. 11 w ust. 2 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu: „5a) tworzenie warunków do prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu;”.	Wątpliwości budzi zapis dotyczący prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu, zwłaszcza w kontekście obecnie szybko postępujących i nieuchronnych jego zmian. Proponuje się zmianę zapisu na : „(-) prowadzenia działań na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu oraz wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu;”. Sugerowana zmiana dotyczy zapisów „działań na rzecz ochrony klimatu” w całym projekcie ustawy.		
4.	art. 5 str.9	Dotyczy zmiany zapisów art. 5. ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. poz. 977, z późn. zm.5) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 1 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) wymagania ochrony środowiska, w tym: a) gospodarowania wodami, b) ochrony gruntów rolnych i leśnych, c) ochrony złóż kopalin, d) zmniejszania podatności na zmiany klimatu;”; (-)	Wątpliwości budzi zapis dotyczący zmniejszania podatności środowiska na zmiany klimatu. Według definicji w Słowniku języka polskiego pod redakcją W. Doroszewskiego słowo „podatny” znaczy „z łatwością ulegający czemuś”, więc zapis ten sugeruje zmniejszanie zdolności adaptacyjnych środowiska do zmian klimatu. Co prawda projektodawcy zamieszczają swoją definicję słowa „podatność” (Uzasadnienie, str. 17: „- Podatność (Vulnerability) – skłonność lub predyspozycja do ulegania negatywnym wpływom. Podatność obejmuje szereg pojęć i elementów, w tym wrażliwość na szkody oraz brak zdolności do radzenia sobie i adaptacji.”) jednak jest ona sprzeczna z potocznym rozumieniem tego słowa w języku		

			polskim. Proponuje się zmianę zapisu na: „(-) d) zwiększania odporności na zmiany klimatu;”;(-)’. Sugerowana zmiana dotyczy zapisów „zmniejszania podatności na zmiany klimatu” w całym projekcie ustawy.		
5.	art. 6 str. 10	Dotyczy zmiany zapisów art. 6. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2003 r. poz. 1336, 1688 i 1890) w art. 78 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 i 3 w brzmieniu: „2. Przy zakładaniu terenu zieleni w pierwszej kolejności należy wykorzystywać zasoby przyrodnicze tego terenu, w tym zachować istniejącą roślinność rodzimą, (-).”.	Wątpliwości budzi zapis dotyczący zachowania istniejącej roślinności rodzimej, która wobec postępujących zmian klimatu może nie sprostać zadaniom na rzecz zwiększenia odporności środowiska na jego zmiany. Proponuje się zmianę zapisu na: „(-) w tym zachować istniejącą roślinność rodzimą a także wprowadzać zieleń zwiększającą odporność środowiska na zmiany klimatu (-).”.		
6.	Art. 1 pkt 7 str. 5	Art. 1 pkt 7 ww. projektu ustawy otrzymuje brzmienie: „ 7) w art. 91 ust. 9c otrzymuje brzmienie: „9c. W przypadku stref, dla których programy ochrony powietrza zostały uchwalone, a poziomy dopuszczalne lub docelowe lub pułap stężenia ekspozycji są przekraczane w kolejnych latach, zarząd województwa jest obowiązany opracować projekt aktualizacji programu w terminie 4 lat od dnia wejścia w życie uchwały sejmiku województwa w sprawie programu ochrony powietrza, określając w nim działania ochronne dla grup ludności wrażliwych na przekroczenie, obejmujących w szczególności osoby starsze i dzieci. Sejmik województwa w terminie 4	Proponowana zmiana polega na wydłużeniu o jeden miesiąc wskazanego w projekcie ustawy terminu na określenie w drodze uchwały sejmiku województwa aktualizacji ww. programu ochrony powietrza, co podyktowane jest specyfiką procedowania tego typu dokumentu, która jest czasochłonna.		

		miesiące od dnia opracowania projektu aktualizacji programu ochrony powietrza określa, w drodze uchwały, aktualizację programu.”			
--	--	--	--	--	--

Informacja o projekcie:

Tytuł	Poselski projekt ustawy – o zmianie ustawy - Prawo Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (KP PiS)
Projekt z dnia	19.03.2024 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP
Organizacja samorządowa	Związek Województw RP

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi
1.	Art. 7 oraz str. 3 projektu rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wymagań jakościowych dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów w postaci brykietu lub peletu	Zasadnym wydaje się uregulowanie wymagań jakościowych dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów w postaci brykietu lub peletu w odpowiednich normach i ich przywołanie w tej ustawie. Alternatywą jest określenie w ustawie definicji biomasy a w rozporządzeniu doprecyzowanie wymagań dotyczących peletu i brykietu (np. dodanie tolerancji do średnicy +/- 1 mm).	W odniesieniu do wymagań jakościowych wymienionych w projekcie rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie wymagań jakościowych dla biomasy pozyskanej z drzew i krzewów w postaci brykietu lub peletu postuluje się o rozważenie odniesienia powyższych wymagań jakościowych do konkretnej normy certyfikującej. Pozwoli to na uspoźnienie parametrów funkcjonujących w obiegu prawnym i handlowym. Definicja biomasy została doprecyzowana dopiero na poziomie rozporządzenia (i to w odnośnikach do tabel z wymaganiami jakościowymi) klasyfikując pelet jako produkt wyprodukowany m.in. „z całych drzew bez korzeni...” i odbiega od definicji biomasy ujętej w ustawie o odnawialnych źródłach energii, w myśl której za biomasę uznaje się „pozostałości pochodzenia biologicznego z rolnictwa, w tym substancje roślinne i zwierzęce, leśnictwa i związanych działów

			przemysłu, w tym rybołówstwa i akwakultury przetworzoną biomasę, w szczególności w postaci brykietu, peletu, toryfikatu i biowęgla, a także ulegającą biodegradacji część odpadów przemysłowych lub komunalnych pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, w tym odpadów z instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, w szczególności osadów ściekowych, zgodnie z przepisami o odpadach w zakresie kwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów”.
--	--	--	---

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa, dnia 24 kwietnia 2024 r.

I.dz. 105/KRIA/2024/w

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu RP

Szanowny Panie

Dotyczy: projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw.

W imieniu Krajowej Rady Izby Architektów RP, działając na podstawie art. 33 pkt 11 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 551), przekazuję poniżej uwagi ogólne do projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw.

W opiniowanym projekcie proponuje się zmiany w art. 29 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Zgodnie z nowelizacją budowa zbiornika bezodpływowego na wody opadowe lub roztopowe do 5 m³ nie będzie wymagać pozwolenia oraz zgłoszenia, zaś budowa takich zbiorników o pojemności 5-15 m³ wymagać będzie jedynie zgłoszenia. Do tych regulacji Krajowa Rada IARP nie zgłasza uwag.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że zmiana taka wymaga wprowadzenia odpowiedniego przepisu o charakterze zabezpieczającym w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1225 z zm.). Woda szara z powierzchni utwardzonych ma nieodpowiedni wskaźnik zawiesiny ogólnej i węglowodorów ropopochodnych (pochodzących od pojazdów spalinowych) do stosowania w systemach domowych i środowiskowych (np. spłukiwanie WC, podlewanie ogrodów, wykorzystanie techniczne i gospodarcze wody deszczowej, itp.). Stąd w przepisach regulujących sprawy kanalizacji ściekowej i deszczowej należy wprowadzić obowiązek odprowadzania tych wód z wykorzystaniem urządzeń czyszczących takich jak separator/osadnik. Mając na względzie wykorzystywanie wód opadowych ze zbiorników bezodpływowych zgodnie z intencją programu „Moja Woda”, wprowadzenie tych przepisów jest niezbędne ze względu na zabezpieczenie gleby przez zanieczyszczeniami z powierzchni utwardzonych.

Odpowiednie zmiany w zakresie warunków technicznych budynków zaproponowane zostaną przez Krajową Radę IARP w toku prac ministerialnego zespołu doradczego do spraw warunków technicznych budynków.

Z poważaniem

Krzysztof Nowak, Architekt IARP

[Podpis Krzysztofa Nowaka]

Sekretarz Krajowej Rady Izby Architektów RP

105/KRIA/2024/w
DS 1804.164.2024
26.04.2024

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI
PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia

29/04

2024 r.

1001-1.0280.75.2024

dot. SPS-WP.020.100.6.2024

Dotyczy: SZEFKA
Dotyczy: DS. 1804.185.2024
Dotyczy: 06.05.2024

Pan

Dariusz Salamończyk

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 22 marca 2024 r., SPS-WP.020.100.6.2024, dotyczące poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (projekt bez numeru, wniesiony w dniu 19 marca 2024 r.), przekazanego Prokuratorowi Generalnemu do wyrażenia opinii w trybie art. 3 § 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2024 r. poz. 390), uprzejmie informuję, że o przekazanym projekcie, normującym problematykę leżącą poza zakresem zadań prokuratury, nie przedstawiam opinii.

Łączę wyrazy szacunku,

Adam Bodnar
Adam Bodnar

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP.020.100.16.2024

Data wpływu 06.05.2024 r.